

NR 1
2000

3 stycznia 2000

BIULETYN
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI

w numerze m. in.:

- **Zmiany w opłatach koncesyjnych**
- **Taryfy dla ciepła – pierwsze doświadczenia**
- **Rynek energii elektrycznej**

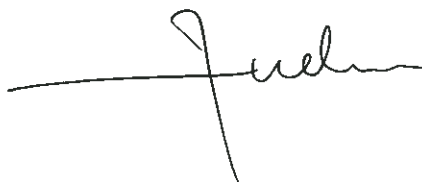
Drodzy Czytelnicy,

Z okazji Nowego 2000 - ostatniego roku kończącego się Tysiąclecia, przyjmijcie serdeczne życzenia radości i szczęścia. Niechaj Święta, spędzone w rodzinnym gronie, będą spokojne, pełne miłych i wesółych chwil, a ostatni rok XX wieku - niechaj przyniesie same sukcesy zarówno w życiu zawodowym jak i osobistym.

Nowy Rok będzie kolejnym krokiem na drodze reformowania naszej gospodarki, w tym także sektora energetycznego. Po dwóch latach procesu regulacji energetyki można już mówić o pewnych doświadczeniach i osiągnięciach. Przed nami jest jeszcze wiele pracy. Czekają nas trudne decyzje i nowe wyzwania. Ufam jednak, że podobnie jak dotąd, będziemy w stanie sprostać tym zadaniom.

Życzę wszystkim Czytelnikom Biuletynu Urzędu Regulacji Energetyki, aby ten szczególny 2000 Rok przyniósł więcej stabilizacji i poprawę jakości życia we wszystkich jego aspektach oraz dostarczył wiele satysfakcji i zadowolenia.

Leszek Juchniewicz

*Prezes Urzędu
Regulacji Energetyki*

OD REDAKCJI

Szanowni Czytelnicy!

Rozpoczął się kolejny rok w procesie regulacji polskiej energetyki, zarazem ostatni przed Trzecim Tysiącleciem. Każdy z trzech podsektorów znajduje się na innym etapie wdrażania nowych zasad gospodarowania i wprowadzania konkurencji. W elektroenergetyce trwają przygotowania do uruchomienia giełdy energii elektrycznej, istotnego ogniwa rynku. Kolejne przedsiębiorstwa ciepłownicze składają wnioski taryfowe do rozpatrzenia przez Prezesa Urzędu. Już niebawem zostaną przedłożone propozycje nowych cen dla gazu.

Dr Mirosław Duda zastanawia się, jak powinien wyglądać rynek energii elektrycznej w 2000 r. Natomiast Jadwiga Bodych-Wasilewska dzieli się pierwszymi doświadczeniami regulatora z przebiegu taryfowania dla ciepła. Tekst godny szczególnego polecenia, ponieważ obala wiele mitów związanych ze stanowieniem cen i stawek opłat w ciepłownictwie.

Prawo energetyczne i związane z nim rozporządzenia wykonawcze, podlegają nowelizacji. Tym razem informujemy i komentujemy zmiany w przepisach prawa odnoszące się do opłat koncesyjnych i przedłużenia żywota komisji kwalifikacyjnych. Niezwykle ważnym wydarzeniem dla dalszego procesu regulacji energetyki jest orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego. Uzasadnienie wyroku publikujemy w pełnym brzmieniu.

Redakcja zachęcając do lektury Biuletynu składa wszystkim Czytelnikom i Współpracownikom serdeczne życzenia zdrowego i pogodnego Nowego Roku

Biuro Komunikacji Społecznej i Informacji

SPIS TREŚCI

Koncesje dla paliw ciekłych	2
Rozporządzenie Rady Ministrów	4
Zmiany w opłatach koncesyjnych	5
Taryfy dla ciepła	
- pierwsze doświadczenia	7
Rozstrzygnięcie sporów przez Prezesa URE w IV kwartale 1999 r.	15
Ustawa z dnia 10.09.1999 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne	19
Dłuższy żywot świadectw kwalifikacyjnych	19
Jaki rynek energii elektrycznej?	21
Informacje i komunikaty	24

BIULETYN URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI

Wydawca: Urząd Regulacji Energetyki

Redaguje: Biuro Komunikacji Społecznej i Informacji URE

Adres Redakcji: 00-872 Warszawa, ul. Chłodna 64, tel. 661 62 22, fax 661 62 24

Skład, łamanie i organizacja druku: Studio Literka, ul. Walecznych 61, 03-920 Warszawa, tel./fax 671 73 51. Oddano do druku 20 grudnia 1999 r.

Nakład: 3000 egzemplarzy. ISSN 1506-090X Cena zł 12,-

Materiały fotograficzne wykorzystano za zgodą właścicieli praw autorskich. Informacji o warunkach prenumeraty udzielamy pod numerem tel. (022) 661 62 22
Numer konta bankowego do wpłat za prenumeratę: NBP O/O Warszawa 10101010-2873-223-1, Urząd Regulacji Energetyki (Biuletyn URE).

KONCESJE DLA PALIW CIEKŁYCH

Eligiusz Balcerzak

W drugiej połowie 1999 r. w Departamencie Koncesji kontynuowano m.in. prace zmierzające do udzielenia koncesji przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie obrotu, wytwarzania i magazynowania paliw ciekłych. W chwili obecnej koncesjonowanie sektora paliw ciekłych charakteryzują następujące ilości wydanych decyzji:

- 968 koncesji na obrót paliwami ciekłymi (OPC),
- 58 koncesji na magazynowanie paliw ciekłych (MPC),
- 35 koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych (WPC),
- 1 koncesja na przesyłanie paliw ciekłych (PPC).

W trakcie rozpatrywania spraw związanych z udzieleniem „z urzędu” koncesji na obrót paliwami ciekłymi (OPC), wytwarzanie paliw ciekłych (WPC) i magazynowanie paliw ciekłych (MPC) przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w dniu ogłoszenia ustawy - Prawo energetyczne, podstawowym źródłem informacji o działalności przedsiębiorstwa był kwestionariusz OMPC, wysyłany wraz z zawiadomieniem o wszczęciu postępowania. Sprawy prowadzone na wniosek strony charakteryzują się zwykle znacznie większym stopniem skomplikowania, głównie ze względu na brak we wnioskach istotnych informacji, których uzyskanie jest konieczne dla określenia możliwości prawidłowego prowadzenia działalności koncesjonowanej. Termin rozpatrzenia sprawy uzależniony jest zatem w dużej mierze od sprawnego uzupełnienia dokumentacji przez wnioskodawcę. Niejednokrotnie wnioski nie zawierają nawet podstawowych informacji, często brak jest w nich określenia rodzajów paliw ciekłych, które będą przedmiotem obrotu czy też magazynowania. Brak tego typu informacji praktycznie uniemożliwia dalsze prowadzenie sprawy - powoduje to konieczność wezwania strony do uzupełnienia wniosku. W celu usprawnienia postępowania administracyjnego, w wezwaniu zostają określone dokumenty i informacje, których nadesłanie do URE jest konieczne dla prowadzenia dalszych prac, zmierzających do weryfikacji przedsiębiorstwa pod kątem możliwości prawidłowego prowadzenia działalności koncesjonowanej (szczegółowe informacje na ten temat przedstawiono w artykule Agnieszki Panek, zamieszczonym w „Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki” nr 4 z 1999 r.).

We wnioskach przedsiębiorstw aplikujących o koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych obserwowano często istotne trudności interpretacyjne, dotyczące zakresu prowadzonej przez wnioskodawców działalności. Istotnie, ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1126 oraz z 1999 r. Nr 88, poz. 980 i Nr 91, poz. 1042) nie definiuje, na czym polega proces „wytwarzania paliw”, jednak w art. 3 pkt 7 Prawa ener-

tycznego zdefiniowane zostało pojęcie „procesy energetyczne”. W myśl tego przepisu procesami energetycznymi są techniczne procesy, między innymi w zakresie wytwarzania paliw. Oczywiście staje się zatem, że ilekroć mowa jest o wytwarzaniu paliw należy przez to rozumieć powstanie (wyprodukowanie) nowego (innego) wyrobu - czyli wytworzenie nowego rodzaju paliwa w procesie technologicznym - ponieważ są to „techniczne procesy”. Proces wytwarzania jest procesem technologicznym i może przybrać różne formy, może to być np. uszlachetnianie paliw poprzez dodanie do nich określonych składników, ich mieszanie (komponowanie paliw) lub ewentualnie może zostać zastosowana także inna technologia, której końcowym efektem będzie wytworzenie nowego rodzaju paliwa. Należy wówczas stwierdzić, że w takich przypadkach ma miejsce działalność polegająca na wytwarzaniu paliw, co zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 1 Prawa energetycznego wymaga uzyskania koncesji. Niezależnie od wątpliwości wnioskodawców towarzyszących próbom interpretacji terminu „wytwarzanie paliw” zarejestrowano liczną grupę przedsiębiorców zwracających się do URE z prośbą o udzielenie odpowiedzi, czy działalność polegająca na obrocie (hurtowym) danym rodzajem substancji ciekłej wymaga uzyskania koncesji. W tych przypadkach konieczne było przedstawienie interpretacji zapisów ustawy - Prawo energetyczne stwierdzającej, iż spośród wielu substancji ciekłych będących nośnikami energii chemicznej jako paliwa ciekłe (podlegające koncesjonowaniu przez Prezesa URE) kwalifikowane są te, które wykorzystywane są jako źródło tejże energii w rozumieniu przemian energetycznych, co oznacza ich spalanie w przystosowanych do tego celu urządzeniach np. (silniki) i instalacjach np. (kotły ciepłownicze). W świetle tej interpretacji obrót np. benzyną lakierniczą, olejami przekładniowymi, olejami silnikowymi, olejami walcowniczymi, olejami do obróbki metali, olejami do maszyn przemysłu tekstylnego, olejami do przenoszenia ciepła, olejami do amortyzatorów, olejami formierskimi, olejami hydraulicznymi, preparatami do odtłuszczenia powierzchni, które nie nadają się do wykorzystania jako paliwa i nie są wykorzystywane w tym celu, nie wymaga uzyskania koncesji. W celu rozwiania wątpliwości stosunkowo licznej grupy wnioskodawców, należy w tym miejscu podkreślić, iż substancja będąca paliwem w rozumieniu ustawy - Prawo energetyczne użyta jako komponent do wytworzenia nowego rodzaju paliwa, traci swoją kwalifikację jako paliwo i pozostaje półproduktem. Poznanie przez wnioskodawców istotnych aspektów prawnych, towarzyszących działalności polegającej m.in. na wytwarzaniu paliw ciekłych, umożliwiło im kwalifikację własnej działalności pod kątem konieczności uzyskania koncesji. Dzięki temu w kolejno napływających wnioskach obserwu-

je się stosunkowo poprawne interpretacje zapisów ustawy - Prawo energetyczne.

Wśród wniosków przedsiębiorstw prowadzących działalność na rynku paliw ciekłych, najwyższy stopień komplikacji przy ich rozpatrywaniu towarzyszył tym, w których wnioskodawca deklarował prowadzenie działalności w oparciu o bazy paliw, w których zbiorniki na paliwa instalowano w latach 70-tych, czy też 60-tych. Część z tych baz, znajdująca się na terenie jednostek wojskowych, stała się własnością Agencji Mienia Wojskowego i była wydzierżawiana przedsiębiorcom bez ujawniania danych technicznych, mogących mieć wpływ na postrzeganie danej bazy jako zagrażającej środowisku naturalnemu i mogącej pogorszyć jego stan. Efektem takich działań było widoczne we wnioskach znaczne ograniczenie informacji, dotyczących stanu technicznego baz.

Istniejące ustawodawstwo nakłada na inwestorów obowiązek sporządzenia - na etapie realizacji inwestycji - „oceny oddziaływania na środowisko” (art. 68 i art. 70 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49, poz. 196 ze zm. w związku z § 6 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 sierpnia 1996 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi dalekosiężne do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie - Dz. U. Nr 122, poz. 576), jednak obowiązek ten nie został rozciągnięty na obiekty wybudowane przed wejściem w życie tej ustawy. W rozdziale 2 nieobowiązującej już ustawy z dnia 24 października 1974 r. - Prawo budowlane (Dz. U. Nr 38, poz. 229 ze zm.) znalazły się przepisy regulujące w sposób bardzo ogólny kwestie związane z „ochroną środowiska w budownictwie”. Z uwagi na treść art. 41 powołanej ustawy - Prawo budowlane, oddanie wybudowanego obiektu do użytku - za wyjątkiem przypadków określonych w art. 42 ust. 1 i 2 - było możliwe po zawiadomieniu właściwego terenowego organu administracji państwowej o oddaniu obiektu do użytku, a więc bez konieczności wydania przez ten organ rozstrzygnięcia, będącego odpowiednikiem „pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego”, o którym mowa w art. 55-59 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414 ze zm.). Pozwolenie takie wydawane jest m.in. na podstawie oświadczeń o braku sprzeciwu stosownych organów, o których mowa w art. 56 ustawy - Prawo budowlane,

w tym Inspekcji Ochrony Środowiska. Do baz paliw, niezależnie od tego kiedy zostały wybudowane, stosuje się przepisy rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 sierpnia 1996 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi dalekosiężne do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie - Dz. U. Nr 122, poz. 576). W § 8 tego rozporządzenia, nałożony został obowiązek dokonywania, w przypadkach określonych w tym przepisie, okresowych badań szczelności zbiorników, przeznaczonych do magazynowania ropy naftowej i produktów naftowych. Ponadto, zgodnie z § 234 rozporządzenia, w terminie ośmiu lat od dnia jego wejścia w życie, istniejące bazy paliw płynnych powinny zostać wyposażone w urządzenia i instalacje zabezpieczające przed:

- 1) przenikaniem produktów naftowych do gruntu oraz do wód powierzchniowych i gruntowych,
- 2) emisją par benzyn do powietrza atmosferycznego w procesach zasilania baz paliw oraz w procesach przeladunku i wydawania benzyn do cystern samochodowych i kolejowych.

W świetle przedstawionych powyżej zapisów ustawowych, wobec wnioskodawców, deklarujących prowadzenie działalności w oparciu o stare bazy paliw, stosuje się wymóg dołączenia do wniosku protokołów z badań szczelności zbiorników na paliwa ciekłe. Ponadto, organ koncesyjny oczekuje od wnioskodawcy zajęcia stanowiska w sprawie wywiązania się z obowiązku nałożonego przepisem art. 82 ustawy - Prawo budowlane, w którym „jednostka organizacyjna oraz osoba fizyczna, wykonująca działalność wpływającą szkodliwie na środowisko, jest obowiązana podejmować działania, mające na celu usunięcie przyczyn szkodliwego oddziaływania na środowisko lub zagrożenia i przywrócenie środowiska do stanu właściwego”.

(Wykaz kolejnych koncesji opublikowano na stronie 4 wkładki)

Autor jest pracownikiem Departamentu Koncesji URE

**PRZYPOMINAMY O PRENUMERACIE
BIULETYNU URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI W 2000 R.**

patrz str. 39-40

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 9 listopada 1999 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja.

(Dz. U. Nr 92, poz. 1049, z dnia 17 listopada 1999 r.)

Na podstawie art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042, z 1998 r. Nr 94, poz. 594, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1126 oraz z 1999 r. Nr 88, poz. 980 i Nr 91, poz. 1042) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz. U. Nr 60, poz. 387), wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 w ust. 1 wyrazy „1.000 zł” zastępuje się wyrazami „200 zł”, a wyrazy „500.000 zł” zastępuje się wyrazami „1.000.000 zł”;

2) w § 3 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane udokumentować prawidłowość obliczonej opłaty oraz przedstawić Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki dane stanowiące podstawę jej obliczenia.”;

3) w § 4:

a) w ust. 1 po wyrazach „ust. 2” dodaje się wyrazy „i 3”,
b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W terminie określonym w ust. 2 pierwszą opłatę wnosi także przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji na wniosek, jeżeli w roku poprzedzającym udzielenie koncesji uzyskało przychody ze sprzedaży produktów (wytworów i usług) lub towarów w zakresie działalności objętej tą koncesją.”;

4) w § 6 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio, w razie niewniesienia opłaty w terminie określonym w § 4.”;

5) załącznik do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r., z wyjątkiem § 1 pkt 3 lit. b), który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Buzek

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1999 r. (poz. 1049)

TABELA WSPÓŁCZYNNIKÓW OPŁAT

Lp.	Rodzaj działalności koncesjonowanej	Dla energii elektrycznej, ciepła i paliw gazowych	Dla pozostałych paliw
1	Wytwarzanie paliw i energii	0,0006	0,0004
2	Magazynowanie paliw	0,0006	0,0004
3	Przesyłanie i dystrybucja paliw i energii	0,0006	0,0004
4	Obrót paliwami i energią	0,0006	0,0004

ZMIANY W OPŁATACH KONCESYJNYCH

Komentarz do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1999 r.

Jadwiga Fedorowicz

Rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw z dnia 17 listopada 1999 r. Nr 92 (poz. 1049). Wprowadzone w rozporządzeniu zmiany (z wyjątkiem jednej) wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.

Dotychczas działające rozporządzenie było opracowane i weszło w życie w pierwszych miesiącach obowiązywania ustawy - Prawo energetyczne, a przed rozpoczęciem koncesjonowania działalności przedsiębiorstw energetycznych. Należało zatem liczyć się z koniecznością weryfikacji przyjętych a priori założeń, na podstawie doświadczeń gromadzonych w trakcie procesu koncesjonowania oraz towarzyszącego mu procesu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, corocznych opłat koncesyjnych. Doświadczenia te pozwoliły na dokonanie oceny trafności dotychczasowych rozwiązań oraz sformułowanie kierunków i zakresu niezbędnych zmian. Wiele uwagi poświęcono opiniom i wnioskom zgłaszanym przez koncesjonariuszy. Został m.in. zrealizowany postulat bardziej równomiernego rozłożenia obciążeń przedsiębiorstw kosztami regulacji w dostosowaniu do faktycznych przychodów koncesjonariuszy, uzyskiwanych z działalności podlegającej koncesjonowaniu.

Nowelizacja rozporządzenia, nie naruszając istoty dotychczasowych rozwiązań, wprowadza następujące zmiany:

- Wysokość opłaty minimalnej ulega obniżeniu z 1.000 zł do 200 zł.

Zmiana dotyczy najliczniejszej grupy przedsiębiorstw, zobowiązanych do wpłacania kwoty minimalnej, niezależnie od faktycznych przychodów z działalności koncesjonowanej. Dotychczasowy poziom opłaty minimalnej postrzegany był przez wiele z tych przedsiębiorstw jako zbyt wysoki. Zdarzały się przypadki, że w niektórych przedsiębiorstwach (o niewielkich przychodach z działalności koncesjonowanej) opłata była wyższa niż przychody z działalności objętej koncesją.

- Wysokość opłaty maksymalnej ulega podwyższeniu z 500.000 zł do 1.000.000 zł.

Podobnie jak obniżenie opłaty minimalnej, zmiana ta ma na celu bardziej równomierne - w stosunku do przychodów z działalności koncesjonowanej - obciążenie przedsiębiorstw kosztami regulacji. Istotne znaczenie ma ona także z punktu widzenia właściwego odzwierciedlenia w opłatach, rzeczywistych proporcji kosztów regulacji: w odniesieniu do największych przedsiębiorstw koszty te są nieporównywalnie wyższe, niż w przypadku pozostałych koncesjonariuszy, m.in. ze względu na złożoność zatwierdzanych tarif, liczbę rozstrzyganych sporów, skarg itp.

Podwyższenie kwoty opłaty maksymalnej stanowi też formę waloryzacji tej kwoty po 2 latach jej obowiązywania i pozwala na obniżenie współczynników opłat dla pozostałych przedsiębiorstw.

- Ujednoczone zostają współczynniki opłat dla działalności energetycznej w zakresie przesyłania i dystrybucji oraz w zakresie obrotu, z jednoczesnym obniżeniem najwyższych współczynników opłat z 0,0007 do 0,0006.

Zróżnicowanie współczynników opłat dla działalności, polegającej na przesyłaniu i dystrybucji paliw i energii oraz na obrocie tymi produktami było podyktowane różnym poziomem ich rentowności, niższym - na ogół - w sferze handlu. Na podstawie zgromadzonych przez URE danych stwierdzono jednak, że w przypadku największych przedsiębiorstw energetycznych, prowadzących oba ww. rodzaje działalności, taka prawidłowość nie występuje. Istnieją natomiast problemy z realizacją obowiązku prowadzenia ewidencji księgowej w sposób umożliwiający obliczenie przychodów i kosztów dla działalności objętych różnymi koncesjami, nałożonego na przedsiębiorstwa ustawą - Prawo energetyczne. Stosowanie różnych współczynników opłat przy braku precyzyjnego wyodrębnienia w ewidencji księgowej przychodów dotyczących poszczególnych rodzajów działalności może być przyczyną nieprawidłowości w rozliczeniach przedsiębiorstw energetycznych z budżetem państwa, wraz z wynikającymi stąd konsekwencjami finansowymi dla przedsiębiorstw.

Ujednoczenie współczynników opłat eliminuje skutki ewentualnych błędów w rozdzieleniu przychodów i obliczeniu opłat z tytułu obu wymienionych rodzajów działalności oraz związane z nimi ryzyko uszczuplenia dochodów budżetu państwa. Jednocześnie - w wyniku podwyższenia opłat koncesyjnych dotyczących obrotu paliwami i energią - umożliwi obniżenie innych współczynników opłat.

- Przedsiębiorstwa zostają zobowiązane do dokumentowania prawidłowości obliczenia opłat oraz przedstawiania Prezesowi URE danych stanowiących podstawę ich obliczenia.

Zamieszczenie tego zapisu w rozporządzeniu ma w zasadzie charakter formalny. Do przedstawiania Prezesowi URE informacji w sprawach objętych koncesją zobowiązuje bowiem przedsiębiorstwa energetyczne przepis art. 28 ustawy - Prawo energetyczne. Dotychczasowe doświadczenia Urzędu, w tym zdarzające się przypadki trudności z wyegzekwowaniem od przedsiębiorstw wiarygodnych danych o ich przychodach z działalności koncesjonowanej, wskazują jednak na celowość wprowadzenia takiego zapi-

su. W praktyce dotyczy to obowiązku przesyłania do URE wypełnionych i podpisanych przez upoważnione osoby formularzy (na wzorach przesyłanych koncesjonariuszom przez Urząd), zawierających dane niezbędne do sprawdzenia prawidłowości obliczenia opłat koncesyjnych. Tylko w niektórych wypadkach Urząd żąda nadesłania dodatkowych danych, np. sprawozdań finansowych za rok poprzedzający obliczenie opłaty.

- Wprowadza się zasadę „odpowiedniego” stosowania przepisów dotyczących nieprawidłowego obliczenia opłaty w przypadkach, gdy opłata w ogóle nie została wniesiona.

Również ta zmiana ma charakter porządkujący. Brak jednoznacznego zapisu powodował w takiej sytuacji konieczność przyjęcia domniemania, że przedsiębiorstwo „obliczyło” opłatę w nieprawidłowej wysokości „0” (i dalszego stosowania procedury określonej dla nieprawidłowego obliczenia opłaty).

Ponadto - **z dniem 2 grudnia 1999 r.** (tj. w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia rozporządzenia) - wszedł w życie przepis stanowiący, że przedsiębiorstwo, któremu udzielono koncesji na wniosek, a które prowadziło wcześniej działalność podlegającą koncesjonowaniu i osiągało przychody z tej działalności, wnosi pierwszą opłatę w terminie 30 dni od otrzymania koncesji.

Ta zmiana miała na celu uregulowanie sytuacji, gdy koncesję na wniosek otrzymuje przedsiębiorstwo prowadzące działalność koncesjonowaną i osiągające przychody z tej działalności przed uzyskaniem koncesji. Dotychczasowe przepisy rozporządzenia dotyczące terminów wpłat nie przewidywały dla takiej sytuacji terminu wniesienia pierwszej opłaty w roku udzielenia koncesji (jeżeli miało to miejsce po 31 marca danego roku). Wynikało to z przyjętego na początku ubiegłego roku założenia, że wszystkie przedsiębiorstwa, prowadzące wcześniej działalność podlegającą koncesjonowaniu, otrzymają koncesje z urzędu. Ponieważ - z różnych przyczyn - tak się nie stało, należało uzupełnić przepisy, by wykluczyć niejednakowe traktowanie przedsiębiorstw znajdujących się w takiej samej sytuacji. Z tego też względu zmiana ta - jako jedyna - została wprowadzona w trybie pilnym (w terminie 14 dni od ogłoszenia rozporządzenia).

*Autorka jest dyrektorem
Biura Administracyjno-Budżetowego URE*

Wiatrak w Zawoi, położony w pobliżu Klasztoru Karmelitów Bosych.

TARYFY DLA CIEPŁA - PIERWSZE DOŚWIADCZENIA

Jadwiga Bodych-Wasilewska

Podstawy prawne ustalania cen dla ciepła do dnia 31 grudnia 1998 r.

Podstawowym aktem prawnym regulującym stanowanie cen ciepła w latach poprzednich była ustawa z dnia 26 lutego 1982 r. o cenach (Dz. U. Nr 27, poz. 195, z późn. zm.). W rozliczeniach za ciepło stosowane były ceny urzędowe i ceny umowne. Ceny urzędowe były stosowane w rozliczeniach z finalnymi odbiorcami ciepła dostarczanego do mieszkań na cele bytowe, tj. w rozliczeniach z użytkownikami mieszkań za ciepło dostarczane na potrzeby ogrzewania mieszkań oraz podgrzania wody użytkowej. Natomiast w rozliczeniach z pozostałymi użytkownikami ciepła i zarządcami budynków mieszkalnych były stosowane ceny umowne. Ponieważ ceny ciepła nie wynikały z faktycznych kosztów ponoszonych przez sprzedawcę ciepła i nie wynikały z uwarunkowań lokalnych, ustalanie przez Ministra Finansów cen urzędowych (do grudnia 1997 r. na jednakowym poziomie dla całego kraju) miało na celu ochronę użytkowników mieszkań przed gwałtownym wzrostem płatności za ciepło w okresie przechodzenia do gospodarki rynkowej. W przypadkach, gdy ceny umowne były wyższe od urzędowych stosowano dotacje, wypłacane z budżetu państwa dla spółdzielni mieszkaniowych lub z budżetu gmin dla budynków komunalnych.

Do dnia 30 września 1991 r. ceny umowne na ciepło były kontrolowane przez izby skarbowe - poprzez nałożenie obowiązku informowania izb o zamiarze podwyższania cen przez sprzedawców. Od dnia 1 października 1991 r. Minister Finansów wprowadził jednolite dla całego kraju, maksymalne wskaźniki wzrostu cen umownych ciepła. Od dnia 1 maja 1995 r. do dnia 4 grudnia 1997 r. obowiązywały rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wprowadzenia okresowego zakazu podwyższania cen umownych energii cieplnej, które wprawdzie dopuszczały podwyższanie cen ciepła, ale tylko wtedy, gdy ze ściśle określonych, niezależnych od sprzedawcy przyczyn, nastąpił wzrost ponoszonych przez niego kosztów produkcji i dystrybucji ciepła.

Na 1998 r. planowane było uwolnienie cen ciepła, jednakże z uwagi na uwarunkowania społeczno-polityczne odłożone to zostało na kolejny rok, a podwyżki cen ciepła na wszystkich szczeblach obrotu (w tym również dla indywidualnych odbiorców w lokalach) mogły być dokonywane od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 4 czerwca 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348, z późn. zm.), zwanej dalej „**Prawem energetycznym**”, zgodnie z przepisami wydanymi przez Ministra Finansów. W okresie od dnia wejścia w życie Prawa energetycznego (5 grudnia

1997 r.) do dnia 31 marca 1998 r. obowiązywało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 listopada 1997 r. w sprawie ustalenia taryf dla ciepła (Dz. U. Nr 143, poz. 959 i Nr 162, poz. 1121), w którym określone zostały następujące maksymalne wskaźniki wzrostu cen ciepła: 1,00 - w okresie od dnia 5 grudnia 1997 r. do dnia 31 grudnia 1997 r., 1,08 - w okresie od dnia 1 stycznia 1998 r. do dnia 31 marca 1998 r., a także wprowadzone zostało ograniczenie podwyżki cen ciepła przez gestorów zasobów mieszkaniowych (dopuszczalny wzrost o 60 % w stosunku do cen urzędowych z grudnia 1997 r.). W okresie od dnia 1 kwietnia 1998 r. do dnia zaprzestania przez Ministra Finansów ustalania taryf dla ciepła obowiązywało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 marca 1998 r. w sprawie ustalania taryf dla ciepła (Dz. U. Nr 38, poz. 220), w którym ustalono maksymalny wskaźnik wzrostu cen ciepła na wszystkich szczeblach obrotu ciepłem w wysokości 1,07.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1998 r. w sprawie daty zaprzestania przez Ministra Finansów ustalania taryf oraz opłat za nielegalny pobór ciepła (Dz. U. Nr 150 poz. 985) z dniem **1 stycznia 1999 r.** Minister Finansów zaprzestał ustalania taryf w odniesieniu do ciepła oraz ustalania zakresu i wysokości opłat za nielegalny pobór ciepła. Na podstawie art. 47 Prawa energetycznego **kompetencje do ustalania taryf dla ciepła zostały przekazane przedsiębiorstwom energetycznym**, a kompetencje do zatwierdzania taryf ustalonych przez przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje zostały przekazane Prezesowi URE.

Warto podkreślić, iż według danych Agencji Rynku Energii przed rozpoczęciem procesu koncesjonowania funkcjonowało 3107 różnej wielkości przedsiębiorstw energetycznych produkujących i sprzedających ciepło, przy czym ok. 95 % ciepła było wytwarzane przez ok. 580 średnich i dużych przedsiębiorstw, natomiast pozostałe 5 % ciepła przez ponad 2500 małych przedsiębiorstw.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie określenia szczególnych rodzajów i zakresu działalności gospodarczej nie wymagającej uzyskania koncesji (Dz. U. Nr 98, poz. 621) nie wymaga uzyskania koncesji, prowadzona przez przedsiębiorstwo energetyczne, działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania ciepła w źródłach o łącznej mocy znamionowej nie większej niż 5,8 MW. Ponadto, zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt. 3 Prawa energetycznego nie wymaga uzyskania koncesji prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji ciepła z węzłów grupowych za pomocą instalacji odbiorczych.

Obowiązek przedkładania taryfy do zatwierdzenia ciąży tylko na przedsiębiorstwach energetycznych posiadających koncesje. W stosunku do pozostałej grupy przedsiębiorstw Prezes URE nie ma możliwości kontrolowania sposobu kształtowania cen ciepła.

Podstawy prawne i zasady tworzenia taryf dla ciepła od dnia 1 stycznia 1999 r.

Prawo energetyczne stanowi, że taryfa dla ciepła powinna być ustalona przez przedsiębiorstwo energetyczne zgodnie z zasadami i przepisami, o których mowa w art. 45 i 46. Przy opracowywaniu taryfy dla ciepła należy uwzględnić zgodnie z art. 45 następujące **zasady**:

- taryfa dla ciepła powinna zapewniać pokrycie uzasadnionych kosztów działalności przedsiębiorstwa energetycznego w zakresie: wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji lub obrotu ciepłem, kosztów modernizacji, rozwoju i ochrony środowiska,
- taryfa dla ciepła powinna zapewniać ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen,
- różnicowanie taryfy dla ciepła dla różnych grup odbiorców powinno być stosowane wyłącznie ze względu na uzasadnione koszty spowodowane realizacją świadczenia, o ile przepisy nie stanowią inaczej,

oraz zgodnie z art. 46 **przepisy** rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 6 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie ciepłem w tym rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach (Dz. U. Nr 132, poz. 867, z 1999 r. Nr 30, poz. 291), zwanego dalej „**rozporządzeniem taryfowym**”.

Po ustaleniu taryfy przedsiębiorstwo energetyczne przedkłada ją Prezesowi URE do zatwierdzenia. Stosownie do postanowień art. 47 ust. 2 Prawa energetycznego **Prezes URE, w terminie 30 dni, zatwierdza taryfę bądź odmawia jej zatwierdzenia**. Decyzja o odmowie zatwierdzenia taryfy może być wydana jedynie w przypadku stwierdzenia niezgodności taryfy z ww. zasadami i przepisami. Stosownie do art. 31 ust. 4 Prawa energetycznego decyzje w sprawach taryf dla ciepła ogłasza się we właściwym miejscowo wojewódzkim dzienniku urzędowym. Stosownie zaś do art. 47 ust. 4 Prawa energetycznego taryfa może obowiązywać nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia jej publikacji. Z powyższych przepisów wynika, iż ustawodawca nie określił sztywnego terminu wejścia w życie taryfy, a wskazał jedynie termin, przed upływem którego taryfa nie może obowiązywać.

Zgodnie z art. 3 pkt 17 Prawa energetycznego **taryfa jest to zbiór cen i opłat oraz warunków ich stosowania**, opracowany przez przedsiębiorstwo energetyczne i wprowadzany jako obowiązujący dla określonych w nim odbiorców w trybie określonym ustawą. W rozumieniu Prawa energetycznego (art. 3 pkt 13) określenie **odbiorca** oznacza każdego, **kto otrzymuje lub pobiera ciepło na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym. Odbiorcy nie należy utożsamiać z indywidualnym odbiorcą w lokalu**. W myśl rozporządzenia taryfowego

(§ 2 pkt 3) określenie **indywidualny odbiorca w lokalu** oznacza **osobę, która posiada tytuł prawny do korzystania z lokalu**. Należy podkreślić, że będące poza kontrolą Prezesa URE, **rozliczenia z indywidualnymi odbiorcami w lokalach** za dostarczone do budynku ciepło **prowadzone są przez właściciela lub zarządcę budynku**. Zasady tych rozliczeń powinny być zgodne z zasadami określonymi w rozdziale czwartym rozporządzenia taryfowego.

Wymagania jakie powinna spełniać taryfa przedsiębiorstwa energetycznego - odpowiednio do zakresu prowadzonej przez przedsiębiorstwo działalności gospodarczej związanej z zaopatrzeniem w ciepło - są uregulowane postanowieniami rozporządzenia taryfowego. W szczególności postanowieniami § 5, które stanowią, iż **taryfa powinna określać**: (1) poszczególne grupy odbiorców, (2) rodzaje oraz wysokość cen i stawek opłat, a także warunki ich stosowania, (3) bonifikaty, upusty i opłaty z tytułu niedotrzymania przez strony warunków umowy, (4) opłaty za nielegalny pobór ciepła. A także postanowieniami § 7, które stanowią, iż taryfa powinna zawierać **następujące ceny i stawki** opłat w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie:

wytwarzania ciepła

- **ceny za zamówioną moc cieplną** - wyrażone w złotych za MW,
- **ceny ciepła** - wyrażone w złotych za GJ lub w złotych za MWh,
- **ceny nośnika ciepła** - wyrażone w złotych za m³ nośnika ciepła lub w złotych za tonę skroplin ,

przesyłania i dystrybucji ciepła

- **stawki opłat za usługi przesyłowe** - wyrażone w złotych za MW zamówionej mocy cieplnej,
- **stawki opłat abonamentowych** - wyrażone w złotych za przyłącze,
- **stawki opłat za przyłączenie do sieci**, obejmujące: stawki opłat za budowę przyłączy, stawki opłat za wykonanie przejścia przyłącza przez ścianę obiektu, stawki opłat za rozbudowę sieci ciepłowniczej,

obrotu ciepłem

- **stawki opłat abonamentowych** - wyrażone w złotych za przyłącze,
- **warunki prowadzenia rozliczeń** na podstawie cen i stawek opłat ustalonych przez inne przedsiębiorstwa energetyczne, współpracujące z tym przedsiębiorstwem w zakresie zaopatrzenia w ciepło.

Trzy składniki rachunku za dostarczane ciepło: **opłata za zamówioną moc cieplną, opłata za usługę przesyłową oraz opłata abonamentowa pobierane są przez cały rok, niezależnie od tego czy w danym miesiącu dostarczane jest ciepło, natomiast opłata za ciepło i opłata za nośnik ciepła pobierane są w miesiącach, w których ciepło jest pobierane**.

W trakcie trwania procesu zatwierdzania taryf rozporządzenie taryfowe zostało znowelizowane, co spowodowało, że taryfy zatwierdzone przed wejściem w życie zmian rozporządzenia i po jego wejściu mogą różnić się od siebie. Dlatego też przedstawienia wymagają również stan prawny

obowiązujący przed znowelizowaniem rozporządzenia taryfowego. Przed nowelą bazowe ceny i stawki opłat ustalało się na podstawie kosztów jednostkowych powiększonych o ustalaną przez przedsiębiorstwo energetyczne marżę zysku, nie wyższą niż 10 %, po zastosowaniu współczynnika korekcyjnego X, uwzględniającego projektowaną poprawę efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa energetycznego w okresie 12 miesięcy. Współczynnik korekcyjny X ustalany był przez Prezesa URE przy zatwierdzeniu taryfy. Istotnym elementem kosztów jednostkowych stanowiących podstawę do ustalenia bazowych cen za zamówioną moc ciepłą i bazowych cen ciepła jest **wskaźnik A** - wskaźnik udziału opłat za zamówioną moc ciepłą w łącznych opłatach w roku obrotowym dla danej grupy odbiorców, którego wartość mogła być zawarta **w przedziale od 0,3 do 0,4**.

W dniu 20 kwietnia 1999 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 marca 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie ciepłem, w tym rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach (Dz. U. Nr 30 poz. 291). Do najistotniejszych zmian wprowadzonych tym rozporządzeniem należy **wyeliminowanie współczynnika korekcyjnego X z podstawy ustalania bazowych cen i stawek opłat. Tak więc Prezes URE ma obecnie ograniczoną możliwość wpływu na poziom cen i stawek opłat, gdyż przedsiębiorstwo ustala ceny i stawki opłat na podstawie kosztów jednostkowych powiększonych o marżę zysku, nie większą niż 10 %**. Poza tym wskaźnik A, został obniżony i doprecyzowany. Jego wartość powinna wynikać z udziału kosztów stałych w łącznych kosztach wytwarzania, przetwarzania i magazynowania i nie może przekraczać **0,3**.

Przy ustalaniu pierwszej taryfy, ze względu na ochronę interesów odbiorców, przedsiębiorstwo energetyczne nie może podwyższyć ostatnio stosowanych cen i stawek opłat o więcej niż **15 %** (§ 54 ust. 2 rozporządzenia taryfowego), z zastrzeżeniem, że przedsiębiorstwo energetyczne, w którym uzasadnione koszty prowadzenia działalności gospodarczej dotyczącej zaopatrzenia w ciepło były w ostatnim roku obrotowym wyższe od uzyskanych z tego tytułu przychodów, może dokonać podwyżki ostatnio stosowanych cen i stawek opłat, w wysokości pozwalającej pokryć straty. W przypadku, gdy przedsiębiorstwo energetyczne przy ustalaniu pierwszej taryfy wprowadza nowe rodzaje cen i stawki opłat, niż ostatnio stosowane, to średni wzrost cen i stawek opłat uwzględnionych w taryfie nie może być wyższy niż o **15 %** (§ 54 ust. 3). Przypadki takie w szczególności dotyczą przedsiębiorstw energetycznych prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji oraz obrotu ciepłem. Rozporządzenie wprowadziło dla tych przedsiębiorstw nowe rodzaje stawek opłat: stawki opłat za usługi przesyłowe, stawki opłat abonamentowych. W mniejszej skali przepis ten dotyczy przedsiębiorstw energetycznych prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła. Dotyczy on tych przedsiębiorstw, które dotychczas stosowały tzw.

taryfę jednoczłonową, czyli wyłącznie cenę za energię cieplną, a zgodnie z rozporządzeniem taryfowym mają stosować cenę za zamówioną moc ciepłą i cenę ciepła.

Przebieg procesu zatwierdzania taryf dla ciepła

W związku ze zmianą sposobu stanowienia taryf do URE napływały od przedsiębiorstw energetycznych pytania dotyczące sposobu przygotowania taryfy. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorstw w „Rzeczpospolitej” z dnia 8 grudnia 1998 r. został opublikowany Komunikat Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zawierający podstawowe informacje o sposobie sformułowania wniosku o zatwierdzenie taryfy. W nawiązaniu do tego Komunikatu zostało również wystosowane do wszystkich przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesje, pismo z dnia 11 grudnia 1998 r. (znak: DTA-C/610/450/98), zawierające szczegółowe wskazówki co do zawartości uzasadnienia wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz sposobu konstruowania taryfy. Pismo to zostało również opublikowane w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki Nr 1/99. Oprócz tego przeprowadzono szereg spotkań informacyjnych z przedsiębiorstwami ciepłowniczymi, których celem było wyjaśnienie wątpliwości związanych z procesem taryfowania. Spotkania z przedsiębiorstwami jak również odbiorcami ciepła są nadal organizowane.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowego zasięgu terytorialnego i właściwości rzeczowej Oddziału Centralnego i oddziałów terenowych Urzędu Regulacji Energetyki (Dz. U. Nr 162, poz. 1141) **przekazuje do właściwości rzeczowej oddziałów terenowych m.in. wszczynanie i prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach zatwierdzenia, odmowy zatwierdzenia lub zwolnienia z obowiązku zatwierdzenia taryf dla ciepła**. Wszyscy dyrektorzy oddziałów terenowych, w trybie art. 268 a Kpa, otrzymali od Prezesa URE upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w powyższych sprawach.

Dla zapewnienia spójności i usprawnienia procesu zatwierdzania taryf przedstawianych przez przedsiębiorstwa energetyczne opracowane zostały „Wskazówki metodyczne sprawdzania wniosków o zatwierdzenie taryfy”. Wprowadzenie „Wskazówek” miało na celu przeszkolenie pracowników oddziałów terenowych w zakresie podstaw metodologicznych i sposobu postępowania przy dokonywaniu oceny wniosków o zatwierdzenie taryfy dla ciepła oraz zapewnienie jednolitego w całym urzędzie podejścia do procesu zatwierdzania taryf. Jednakowe w całym urzędzie podejście do procesu zatwierdzania taryf jest nadzorowane przez stałą Komisję do Spraw Taryf pracującą w Warszawie. Do zadań Komisji, będącą pomocniczym organem kolegiałnym Prezesa URE, należy w szczególności rekomendowanie Prezesowi URE do zatwierdzenia taryf przedłożonych przez przedsiębiorstwa energetyczne.

Pierwsze wnioski przedsiębiorstw energetycznych w sprawie zatwierdzenia taryfy dla ciepła wpłynęły do oddziałów terenowych już **w styczniu 1999 r.** Przedkładane do zatwierdzenia taryfy często zawierają braki formalne, merytoryczne, a poza tym liczne błędy rachunkowe, są nie-

kompletne i dlatego istnieje konieczność wzywania wnioskodawców do poprawy, bądź uzupełnienia wniosków taryfowych. Brzmienie art. 47 ust. 1 Prawa energetycznego obliguje również do każdorazowego wzywania przedsiębiorstwa do przedkładania jednolitego tekstu taryfy. Spowodowało to, iż w przypadku większości postępowań 30-dniowy termin, zgodnie z art. 35 § 5 Kpa, ulegał przedłużeniu o okres oczekiwania na wyjaśnienia przedsiębiorstwa. **Pierwsze taryfy w poszczególnych oddziałach terenowych zatwierdzone zostały w lutym lub marcu:**

Siedziba oddziału terenowego	Data wydania pierwszej decyzji Prezesa URE zatwierdzającej taryfę dla ciepła
Gdańsk	31 marca 1999 r.
Katowice	2 marca 1999 r.
Kraków	19 marca 1999 r.
Lublin	23 lutego 1999 r.
Łódź	24 lutego 1999 r.
Poznań	17 lutego 1999 r.
Szczecin	8 marca 1999 r.
Warszawa	1 marca 1999 r.
Wrocław	8 marca 1999 r.

Należy nadmienić, że Urząd Regulacji Energetyki ocenił, że z możliwości ustalenia taryf dla ciepła wg nowych zasad skorzysta przeważająca liczba przedsiębiorstw energetycznych wkrótce po zaprzestaniu ustalania taryf dla ciepła przez Ministra Finansów, tj. w pierwszym kwartale 1999 r. Tymczasem stan faktyczny znacznie odbiega od oczekiwań.

I tak przykładowo na dzień **19 maja br.** tylko **53** przedsiębiorstwa posiadały **zatwierdzone taryfy**, a **104 taryfy** były **w rozpatrywaniu**, na dzień **14 czerwca br.** odpowiednio: **85 taryf i 107 taryf**, na dzień **27 września br.** odpowiednio: **232 taryfy i 168 taryf**, na dzień **4 października br.** odpowiednio: **254 taryfy i 162 taryfy**. Wg stanu na dzień **1 grudnia 1999 r.** zostało **zatwierdzonych 356 taryf dla ciepła**, a **110 taryf** objętych było postępowaniem w sprawie zatwierdzenia.

Przed zatwierdzeniem przedkładane przez przedsiębiorstwa ciepłownicze taryfy były przedmiotem wnikliwej analizy. W większości przypadków ustalona przez przedsiębiorstwa w taryfie wielkość podwyżki została w wyniku przeprowadzonego postępowania obniżona. Podkreślić należy, że wszystkie zatwierdzone taryfy są skalkulowane w sposób zgodny z rozporządzeniem taryfowym.

W razie stwierdzenia niezgodności taryfy z zasadami i przepisami, o których mowa w art. 45 i 46 Prawa energetycznego Prezes URE **odmawia zatwierdzenia taryfy**. Do dnia 1 grudnia 1999 r. zostało wydanych **41 decyzji odmawiających zatwierdzenia taryfy dla ciepła**.

Część prowadzonych w oddziałach terenowych postępowań nie zakończyła się merytorycznym rozstrzygnięciem, lecz **decyzjami o umorzeniu lub pozostawieniu wniosku bez rozpoznania**. Najczęstszymi przyczynami

umorzeń były składane przez przedsiębiorstwo energetyczne na podstawie art. 105 § 2 Kpa wnioski o umorzenie postępowania. Decyzje o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania wydawane były w przypadku nie uzupełnienia przez wnioskodawcę braków formalnych wniosku i taryfy. We wszystkich oddziałach terenowych w ten sposób **zakończono 230 postępowań**. Podkreślić należy, iż większość przedsiębiorstw, których wnioski zostały pozostawione bez rozpoznania ponownie złożyło wnioski o zatwierdzenie taryfy.

Stosownie do art. 30 ust. 1 Prawa energetycznego do postępowania przed Prezesem URE stosuje się z zastrzeżeniem ust. 2-4, przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Artykuł 30 ust. 2 stanowi, iż **od decyzji Prezesa URE przysługuje w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji odwołanie do Sądu Antymonopolowego w Warszawie**. Postępowanie administracyjne w sprawie zatwierdzenia taryfy toczy się jedynie z udziałem przedsiębiorstwa energetycznego przedkładającego taryfę do zatwierdzenia. Natomiast na prawach strony mogą w nim uczestniczyć w trybie art. 31 Kpa organizacje społeczne.

Podstawowe nieprawidłowości w zgłaszanych wnioskach taryfowych

Przepisy Prawa energetycznego określiły zasady kształtowania taryf dla ciepła w sposób całkowicie odmienny od dotychczasowego. Ceny i stawki opłat nie są stanowione w sposób administracyjny, lecz kształtowane przez same przedsiębiorstwa energetyczne, w oparciu o przepisy rozporządzenia taryfowego. Kontrolę nad zgodnością taryf ustalonych przez przedsiębiorstwa z wymaganiami ww. przepisów sprawuje Prezes URE.

Jak się okazuje wiele przedsiębiorstw energetycznych ma poważne problemy zarówno z właściwą interpretacją nowych przepisów, jak i z właściwym opracowaniem na ich podstawie taryf dla ciepła. Przede wszystkim problemy te związane są z kalkulacją cen i stawek opłat na podstawie kosztów uzasadnionych. Dotychczasowe ceny niejednokrotnie nie miały nic wspólnego z faktycznie ponoszonymi uzasadnionymi kosztami prowadzonej działalności gospodarczej, co obrazuje fakt konieczności obniżenia ostatnio stosowanych cen i stawek opłat w 15 przedsiębiorstwach, których taryfy zostały zatwierdzone przez Prezesa URE.

Dotychczas niejednokrotnie stosowane były przez przedsiębiorstwa jednakowe ceny dla wszystkich odbiorców, niezależnie od różnego zakresu świadczonych im usług. Zdarzały się też sytuacje bardzo dużego zróżnicowania cen dla odbiorców, którym świadczone ten sam zakres usług. W minionym okresie przedsiębiorstwa zazwyczaj nie prowadziły ewidencji kosztów w sposób umożliwiający zidentyfikowanie wielkości kosztów poniesionych na poszczególne rodzaje działalności związanej z zaopatrzeniem w ciepło, jak również poniesionych w związku ze świadczeniem usług danej grupie odbiorców. W chwili obecnej przedsiębiorstwa zobligowane są Prawem energetycznym (art. 44) do prowadzenia, w ramach zakładowych planów kont, szczegółowej w tym zakresie ewidencji

księgowej, która zgodnie z rozporządzeniem taryfowym jest podstawą do ustalania kosztów uzasadnionych. A te z kolei są podstawą kalkulacji cen i stawek opłat, odpowiednich dla rodzaju prowadzonej przez przedsiębiorstwo działalności gospodarczej związanej z zaopatrzeniem w ciepło i różnicowanymi dla poszczególnych grup odbiorców w zależności od zakresu tej działalności.

Utożsamianie wszystkich poniesionych przez przedsiębiorstwo kosztów z kosztami uzasadnionymi, niewłaściwe przypisywanie kosztów poszczególnym grupom odbiorców, a także niewłaściwy podział na grupy odbiorców są najczęściej występującymi nieprawidłowościami w składanych wnioskach taryfowych.

Zgodnie z rozporządzeniem taryfowym elementem kosztów uzasadnionych są planowane koszty modernizacji i rozwoju oraz koszty związane z realizacją inwestycji w zakresie ochrony środowiska. Błędnie rozumiane przez przedsiębiorstwa pojęcie tych kosztów, często utożsamiane z nakładami inwestycyjnymi, powoduje nieuzasadniony poziom jednostkowych kosztów stanowiących podstawę do ustalania cen i stawek opłat. Utożsamianie kosztów z nakładami inwestycyjnymi szczególnie często występuje przy kalkulacji stawek opłat za przyłączenie do sieci.

Niezbyt wnikliwe zapoznanie się przez przedsiębiorstwa z nowymi przepisami powoduje używanie w taryfie niezgodnych z przepisami definicji i określeń, jak również przywoływanie w niej nieobowiązujących już przepisów. Często definicja taryfy zawężana jest tylko do zbioru cen i opłat, w wyniku czego ustalona przez przedsiębiorstwo taryfa nie uwzględnia warunków ich stosowania. Zdarza się też, że taryfa zawiera rodzaje cen i stawek opłat odmienne od rodzajów określonych w rozporządzeniu taryfowym, albo niezgodne z zakresem prowadzonej przez przedsiębiorstwo działalności. Do kolejnych nieprawidłowości spostrzeżonych w ustalonych przez przedsiębiorstwa taryfach należą: niewłaściwie ustalone bonifikaty, upusty i opłaty z tytułu niedotrzymania przez strony warunków umowy, jak też niewłaściwie określone opłaty za nielegalny pobór ciepła.

Przytoczone powyżej nieprawidłowości, jak i inne, m.in. braki formalne i błędy rachunkowe, w ustalonej przez przedsiębiorstwo energetyczne taryfie powodują konieczność wzywania wnioskodawcy do poprawy wniosku taryfowego.

Wzrost cen i stawek opłat w zatwierdzonych taryfach

Wg stanu na dzień 1 grudnia 1999 r. **356** przedsiębiorstw energetycznych prowadzących koncesjonowaną działalność gospodarczą związaną z zaopatrzeniem w ciepło posiada taryfy zatwierdzone przez Prezesa URE. Średnia arytmetyczna ze średniej podwyżki cen i stawek opłat, ustalonych w taryfach, w stosunku do ostatnio stosowanych cen i stawek opłat dla ciepła wynosi **10,01 %**.

Na 356 zatwierdzonych taryf w 15 przypadkach nastąpiło obniżenie, a w 1 przypadku utrzymanie na dotychczasowym poziomie cen i stawek opłat. Natomiast taryfy 340 przedsiębiorstw energetycznych zawierają ceny i stawki opłat wyższe od ostatnio stosowanych:

42 taryfy - średni wzrost do 5,00 %

130 taryf - średni wzrost od 5,01 % do 10,00 %

149 taryf - średni wzrost od 10,01 % do 15,00 %

19 taryf - średni wzrost powyżej 15,00 %

Istotnym skutkiem odejścia od administracyjnego stanowienia cen dla ciepła jest ich **obniżenie**, bądź utrzymanie na tym samym poziomie dla **4,5 %** przedsiębiorstw energetycznych. Przedsiębiorstwa te stosowały dotychczas tak wysoki poziom cen i stawek opłat, iż opracowanie taryfy na podstawie kosztów uzasadnionych spowodowało nie wzrost, lecz obniżkę cen i stawek opłat. Należy zaznaczyć, że w 5 taryfach nastąpiło średnie obniżenie cen i stawek opłat w stosunku do ostatnio stosowanych nie większe niż o 1 %, w 8 taryfach: od 2,20 % do 4,70 %, a w 2 taryfach o **ok. 30 %**.

W zdecydowanej jednak większości wykazane przez przedsiębiorstwa energetyczne uzasadnione koszty prowadzonej działalności gospodarczej związanej z zaopatrzeniem w ciepło, w tym koszty modernizacji i rozwoju oraz ochrony środowiska, dały podstawę do ustalenia cen i stawek opłat wyższych od cen i stawek opłat ostatnio stosowanych. Jednak i w tych przypadkach widoczny jest skutek odejścia od dotychczasowych zasad ustalania cen. Średni wzrost cen i stawek opłat nie jest jednakowy. Ukształtował się on bardzo różnorodnie: dla **ok. 42 %** przedsiębiorstw energetycznych w przedziale od **10,01 % do 15,00 %**, a dla **36,5 %** przedsiębiorstw w przedziale od **5,01 % do 10,00 %**. Dla kolejnych **12 %** przedsiębiorstw uzasadnione koszty prowadzenia działalności gospodarczej związanej z zaopatrzeniem w ciepło dały podstawę do średniej podwyżki **nie wyższej niż o 5 %**, tj. stosunkowo niewielkiej w odniesieniu do dopuszczonych przepisami. Zgodnie z § 54 ust. 2 i ust. 3 rozporządzenia taryfowego przedsiębiorstwo energetyczne przy ustalaniu pierwszej taryfy, ze względu na ochronę interesów odbiorców, nie może podwyższyć ostatnio stosowanych cen i stawek opłat o więcej niż 15 % lub w przypadku, gdy wprowadza nowe rodzaje cen i stawek opłat, niż ostatnio stosowane, średni wzrost cen i stawek opłat nie może być wyższy niż o 15 %.

Zasada ustalenia wzrostu cen i stawek opłat nie większego niż o 15 % nie została uwzględniona w taryfach **ok. 5 %** przedsiębiorstw energetycznych. Są to przedsiębiorstwa, w których uzasadnione koszty prowadzenia działalności gospodarczej dotyczącej zaopatrzenia w ciepło były w ostatnim roku obrotowym wyższe od uzyskanych z tego tytułu przychodów. Zgodnie z § 54 ust. 4 rozporządzenia taryfowego przedsiębiorstwa te mogą dokonać podwyżki cen ostatnio stosowanych i stawek opłat zgodnie z zasadami określonymi w art. 45 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 45 ust. 4 Prawa energetycznego. Zgodnie z tymi zasadami taryfa powinna zapewniać:

- pokrycie uzasadnionych kosztów działalności przedsiębiorstwa energetycznego, tj. kosztów wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji lub obrotu ciepłem, modernizacji, rozwoju i ochrony środowiska,
- ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen,
- różnicowanie taryf dla różnych grup odbiorców wy-

łącznie ze względu na uzasadnione koszty spowodowane realizacją świadczenia.

Wśród zatwierdzonych 19 taryf dla ciepła ze wzrostem cen i stawek opłat wyższym niż o 15 % jest:

- 8 taryf - ze wzrostem od 15,18 % do 17,00 %
- 2 taryfy - ze wzrostem o ok. 19,00 %
- 3 taryfy - ze wzrostem od 23,90 % do 26,30 %
- 1 taryfa - ze wzrostem o 36,00 %
- 1 taryfa - ze wzrostem o 46,60 %
- 1 taryfa - ze wzrostem o 49,00%
- 1 taryfa - ze wzrostem o 50,50 %
- 1 taryfa - ze wzrostem o 75,79 %
- 1 taryfa - ze wzrostem o 123,00 %

W każdym przypadku przedsiębiorstwo udokumentowało poniesione straty na działalności gospodarczej związanej z zaopatrzeniem w ciepło i w każdym przypadku poziom cen i stawek opłat był ustalony zgodnie z ww. wymaganiami art. 45 ustawy. Należy nadmienić, że Prezes URE nie ma w takich przypadkach możliwości ingerencji. Najlepszym tego potwierdzeniem jest wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 18 sierpnia 1999 r., w którym Sąd zatwierdził taryfę WMB Sp. z o.o. Taryfa ta pomimo, iż została sporządzona zgodnie z obowiązującym stanem prawnym i faktycznym została z uwagi na ochronę interesów odbiorców odrzucona przez Prezesa URE (przedsiębiorstwo wnioskowało o 49 % wzrost cen).

„Wykładnia gramatyczna, a także i funkcjonalna, przepisów art. 45 ust. 1 i 2 Prawa energetycznego, odwołujących się z jednej strony do uzasadnionych kosztów działalności przedsiębiorstwa energetycznego z drugiej zaś do nieuzasadnionego poziomu cen, prowadzi do wniosku, że o nieuzasadnionym poziomie cen, wymagającym ingerencji Prezesa URE dla ochrony interesów odbiorców, można mówić jedynie wówczas, gdy proponowane przez przedsiębiorstwo energetyczne stawki taryfowe pokrywają mu przynajmniej uzasadnione koszty działalności określonej w koncesji i to przy założeniu zachowania należytej staranności. Innymi słowy, nie mamy do czynienia z przypadkiem nieuzasadnionego poziomu cen, o którym mowa w art. 45 ust. 1 pkt 2 Prawa energetycznego, jeżeli proponowane przez przedsiębiorstwo energetyczne opłaty pokrywają mu jedynie rzeczywiście ponoszone koszty, przy założeniu z jego strony zachowania należytej staranności, a ponadto są powiększone o marżę zysku, nie wyższą niż 10%, z uwzględnieniem interesów przedsiębiorstwa energetycznego i ochrony interesów odbiorców (por. § 14 wspomnianego rozporządzenia według noweli z dnia 26 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 30, poz. 291)).(…)”

Zdaniem Sądu w warunkach gospodarki rynkowej organ administracyjny, za pośrednictwem instrumentów prawnoprocesowych, nie może wymuszać na przedsiębiorcy, aby ten prowadził działalność gospodarczą ze stratą, tym bardziej, gdy wspomniany organ nie zapewnia środków dla pokrycia wynikłej stąd szkody. W powyższym zachowaniu można także dopatrzeć się naruszenia konstytucyjnej zasady wolności gospodarczej (por. art. 22 Konstytucji RP), gdyż stawia się przedsiębiorcę przed koniecznością zaniechania działalności gospodarczej”. (z uzasad-

nienia do wyroku Sądu Antymonopolowego z dnia 18 sierpnia 1999 r. Sygn. Akt XVII Ame 22/99)

Wprawdzie z przedstawionego zestawienia wynika, że ok. 5 % przedsiębiorstw energetycznych ma zatwierdzone taryfy z cenami i stawkami opłat wyższymi od ostatnio stosowanych o więcej niż 15 %, ale nie w każdej sytuacji wielkość wzrostu cen i stawek opłat w przedsiębiorstwie jest równoznaczna z taką samą wielkością wzrostu płatności dla odbiorców ciepła. Wzrost płatności dla odbiorców uzależniony jest bowiem od wzrostu ostatnio stosowanych cen i stawek opłat we wszystkich przedsiębiorstwach energetycznych, które prowadzą działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło tych odbiorców. Tak więc, jeśli tylko jedno przedsiębiorstwo energetyczne prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło danych odbiorców (zarówno w zakresie wytwarzania, jak i przesyłania i dystrybucji ciepła), to średni wzrost cen i stawek opłat w tym przedsiębiorstwie jest równoznaczny ze średnim wzrostem cen i stawek opłat dla odbiorców. Przy czym należy zaznaczyć, że dla poszczególnych grup odbiorców lub dla poszczególnych odbiorców w danej grupie mogą wystąpić odchylenia od tego średniego wzrostu, co może być spowodowane różnymi czynnikami, w szczególności: różnym stopniem wykorzystania przez odbiorców zamówionej mocy cieplnej, różnymi ostatnio stosowanymi przez przedsiębiorstwo systemami rozliczeń, nieuzasadnionym zróżnicowaniem poziomu ostatnio stosowanych cen i stawek opłat za ten sam zakres świadczonych przez przedsiębiorstwo usług.

Jeśli natomiast zaopatrzenie w ciepło danych odbiorców następuje za pośrednictwem kilku przedsiębiorstw energetycznych, np. dwóch: przedsiębiorstwa prowadzącego działalność w zakresie wytwarzania ciepła oraz przedsiębiorstwa prowadzącego działalność w zakresie przesyłania i dystrybucji oraz obrotu ciepłem, to na wzrost płatności mają wpływ wzrosty cen i stawek opłat w obu podmiotach. Przy czym przedmiotem zainteresowania Prezesa URE są nie tylko wzrosty cen i stawek opłat w każdym z tych przedsiębiorstw oddzielnie, ale także łączne skutki tych wzrostów dla odbiorców.

Przykładem ilustrującym sytuację, że wielkość wzrostu cen i stawek opłat w przedsiębiorstwie nie jest równoznaczna z taką samą wielkością wzrostu płatności dla odbiorców ciepła jest maksymalny z 19 zatwierdzonych taryf wzrost stawek opłat, tj. o 123 %. Wzrost ten dotyczy przedsiębiorstwa PZL Świdnik S.A. w Świdniku prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji oraz obrotu ciepłem, która stanowi 0,02 % ogólnej działalności przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwo zakupuje ciepło w przedsiębiorstwie prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła. Odbiorcami ciepła są spółki oraz jednostki organizacyjne wydzielone ze struktur PZL Świdnik S.A. (ośmiu odbiorców). Dotychczas przedsiębiorstwo PZL Świdnik S.A. rozliczało się ze swoimi odbiorcami doliczając 9 % do ceny ciepła stosowanej przez wytwórcę ciepła, tj. 1,72 zł/GJ (19,09 zł/GJ x 9 %). Tak ustalona stawka za usługi przesyłowe nie rekompensowała ponoszonych kosztów, stąd wykazana przez

przedsiębiorstwo strata na działalności w zakresie przesyłania i dystrybucji oraz obrotu ciepłem. Po wprowadzeniu nowych cen i stawek opłat przez wytwórcę ciepła (wzrost o 5,28 %) oraz przez PZL Świdnik S.A. (wzrost o 123,00 %) łączny średni wzrost cen i stawek opłat wynosi ok. 15 %, a średnia cena (przeliczona z: ceny za zamówioną moc cieplną, ceny ciepła, stawki opłaty za usługi przesyłowe, stawki opłaty abonamentowej) wynosi netto 23,95 zł/GJ, brutto (z VAT) 29,22 zł/GJ, co stanowi ok. 58 % maksymalnej stawki taryfowej dla indywidualnych odbiorców w lokalach mieszkalnych z roku 1998 (od dnia 1 kwietnia 1998 r. max. 50,54 zł/GJ z VAT).

Drugim pozornie szokującym jest wzrost cen o 75,79 %. Dotyczy on przedsiębiorstwa Stradom S.A. w Częstochowie prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła (produkcja ciepła przede wszystkim na potrzeby własne, a tylko ok. 18 % na sprzedaż). Cena ostatnio stosowana przez Stradom S.A. w rozliczeniach z przedsiębiorstwem prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji oraz obrotu ciepłem wynosiła 9,60 zł/GJ (netto). Natomiast średnia cena (przeliczona z ceny za moc cieplną i ceny ciepła) stosowana przez drugie z tych przedsiębiorstw w rozliczeniach z odbiorcami wynosiła 24,26 zł/GJ (netto). Z porównania obu cen wynika, że usługa przesyłowa była znacznie wyżej „wyceniona” od wytwarzania ciepła. Stanowiła ok. 60 % ceny ustalonej dla odbiorców. Jest to rażący przykład na brak powiązania dotychczas stosowanych cen z ponoszonymi kosztami. Należy nadmienić, że wzrost cen w Stradom S.A. nie powoduje w chwili obecnej skutków finansowych dla odbiorców ciepła. Odbiorcy płacą za pobierane ciepło wg cen przedsiębiorstwa prowadzącego działalność w zakresie przesyłania i dystrybucji oraz obrotu ciepłem, ustalonych na podstawie dotychczasowych przepisów. Przedsiębiorstwo to nie zgłosiło się dotychczas do URE o zatwierdzenie taryfy. Należy sądzić, iż w obawie przed koniecznością obniżenia dotychczas stosowanych cen.

Trzecim przykładem wysokiego wzrostu stawek opłat jest wzrost o 50,50 %. Dotyczy on przedsiębiorstwa „Anilana” Sp. z o.o. w Łodzi prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji oraz obrotu ciepłem. Przedsiębiorstwo przesyła ciepło tylko do 4 odbiorców - podmiotów gospodarczych, a zakupuje je w przedsiębiorstwie prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła. Przychody przedsiębiorstwa „Anilana” Sp. z o.o. uzyskiwane z działalności gospodarczej związanej z zaopatrzeniem w ciepło były niższe od kosztów zakupu ciepła. Należy mieć na względzie, że wzrost o 50,50 % dotyczy tylko stawek opłat za usługi przesyłowe i stawek opłat abonamentowych, a po przeliczeniu na jednostkę ciepła skutkuje dla odbiorcy wzrostem ceny ciepła netto o 1,10 zł/GJ, brutto 1,34 zł/GJ.

Wnioski

Do czasu zatwierdzenia taryfy przez Prezesa URE przedsiębiorstwa energetyczne stosują dotychczasowe ceny. Żaden z obowiązujących przepisów nie wyznacza terminu, w którym przedsiębiorstwo energetyczne powinno

złożyć wniosek o zatwierdzenie taryfy, jak również Prezes URE nie ma kompetencji, aby zobowiązać przedsiębiorstwo do złożenia taryfy w oznaczonym terminie.

Do dnia 1 grudnia 1999 r. zostało wydanych **785 koncesji na wytwarzanie ciepła, 832 - na przesyłanie i dystrybucję ciepła, 246 - na obrót ciepłem**. W sumie **koncesje te otrzymało 1001 przedsiębiorstw energetycznych**. Natomiast zatwierdzone taryfy posiada **tylko 356 przedsiębiorstw, tj. 35,6 %, a 110 taryf, tj. 11 %** jest w trakcie rozpatrywania przez URE. Podmioty z zatwierdzonymi taryfami obejmują **ok. 65 %** zainstalowanej mocy cieplnej w przedsiębiorstwach energetycznych posiadających koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania ciepła, a podmioty, których taryfy są w trakcie rozpatrywania **ok. 5 %**.

Aż ponad **połowa** przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej związanej z zaopatrzeniem w ciepło, obejmująca **ok. 30 %** mocy, o której mowa wyżej, nie wystąpiła jeszcze z wnioskiem o zatwierdzenie taryfy. Można przypuszczać, że są to przedsiębiorstwa, które musiałyby obniżyć obecnie stosowane ceny, nie wynikające z kosztów uzasadnionych, albo też przedsiębiorstwa, które mają trudności z właściwym opracowaniem taryfy.

Większość z ww. 466 przedsiębiorstw zmobilizowała się do ustalenia taryf dla ciepła dopiero na przełomie połowy bieżącego roku. Należy sądzić, że jednym z powodów była prawdopodobnie konieczność zastosowania w rozliczeniach z odbiorcami systemu opomiarowanego. Zgodnie z § 53 rozporządzenia taryfowego przedsiębiorstwa energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji ciepła mogły stosować rozliczenia w systemie ryczałtowym do czasu zainstalowania niezbędnych układów pomiarowo-rozliczeniowych, nie dłużej jednak niż do dnia 30 września 1999 r. Z **dniem 1 października 1999 r.** rozliczenia za ciepło między przedsiębiorstwami energetycznymi i odbiorcami mogą być prowadzone tylko w systemie opomiarowanym. **Stosowanie stawek opłat ryczałtowych po dniu 30 września 1999 r. jest działaniem nielegalnym**, co dotyczy zarówno przedsiębiorstw posiadających zatwierdzoną przez Prezesa URE taryfę z ustalonymi stawkami opłat ryczałtowych, jak również przedsiębiorstw nie posiadających zatwierdzonej taryfy. Prezes URE za pośrednictwem oddziałów terenowych wystosował do wszystkich przedsiębiorstw energetycznych pismo informujące o zbliżającym się terminie zakazu stosowania systemu rozliczeń ryczałtowych oraz konsekwencjach jakie mogą wyniknąć dla przedsiębiorstw, które nie zainstalowały opomiarowania i nie mają zatwierdzonej taryfy.

Reasumując tempo składania wniosków o zatwierdzenie taryfy, jak również liczbę taryf dotychczas zatwierdzonych, należy podkreślić, że obawy o wzrost cen ciepła w 1999 r. w skali całego kraju w maksymalnej wysokości 15 % nie sprawdziły się. Dotychczasowy średni wzrost cen i stawek opłat jest niższy, tj. w wysokości 10,01 %, dotyczy tylko 356 przedsiębiorstw energetycznych i nie objął całego 1999 r. Tu należy podkreślić, że pierwsza taryfa dla cie-

pla zatwierdzana jest na okres jednego roku, który rozpoczyna się nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia jej publikacji, a publikacja w terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia taryfy. Tak więc zatwierdzone dotychczas taryfy dla ciepła w większości będą obowiązywać przez wiele miesięcy 2000 r., część z nich nawet przez cały 2000 r. Okres obowiązywania kolejnych taryf, które przedsiębiorstwa złożą do zatwierdzenia, będzie kończyć się już w 2001 r.

Polski sektor ciepłowniczy znajduje się obecnie w trudnej sytuacji. W większości przypadków stosowane są przestarzałe technologie, co powoduje iż ceny ciepła są wysokie. Koszty inwestycji modernizacyjnych dotychczas mogły być finansowane tylko z odpisów amortyzacyjnych oraz zysku po opodatkowaniu. Obecnie obowiązujące przepisy zmieniły ten stan rzeczy, zaliczając do kosztów uzasadnionych planowane przez przedsiębiorstwo koszty modernizacji i rozwoju oraz koszty związane z realizacją inwestycji w zakresie ochrony środowiska. Przeprowadzenie modernizacji stanowi jedyną realną możliwość obniżenia kosztów dostawy ciepła. Należy zwrócić również uwagę na trudną sytuację przedsiębiorstw ze sfery budżetowej, które nie mogą dokonywać odpisów amortyzacyjnych. Tymczasem znaczna część gmin jako formę organizacyjno-prawną prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie zaopatrzenia w ciepło wybrała zakład budżetowy.

Jest oczywiste, że proces przechodzenia do gospodarki rynkowej wymaga dostosowania cen do poziomu wynikającego z rzeczywistych kosztów wytwarzania oraz przesyłu i dystrybucji ciepła do odbiorców. Ze swej strony odbiorcy powinni podejmować działania zmierzające do zmniejszenia zużycia ciepła, co będzie skutkowało zmniejszeniem

płatności. Umożliwia to m.in. ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych (Dz.U. Nr 162, poz. 1121), przewidująca możliwość uzyskania preferencyjnego kredytu bankowego na realizację przedsięwzięć w budynkach, w tym modernizację systemu grzewczego, w wyniku których nastąpi zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło i moc cieplną. Zmniejszenie płatności może być osiągnięte poprzez zmniejszenie zamówionej niewłaściwie przez odbiorcę mocy cieplnej. Niejednokrotnie wielkość zamówionej mocy cieplnej, nie będąca dotychczas podstawą rozliczeń za ciepło w przypadku rozliczeń w systemie ryczałtowym lub w systemie tzw. taryfy jednoczłonowej, nie była przedmiotem zainteresowania odbiorcy. W chwili obecnej, gdy wielkość ta ma wpływ na wysokość rachunku (zależna od tej wielkości jest opłata za zamówioną moc cieplną oraz opłata za usługi przesyłowe) powinna być ustalona prawidłowo, zgodnie z definicją „zamówiona moc cieplna jest to największy pobór ciepła dostarczanego w postaci określonego nośnika, jaki może wystąpić w warunkach obliczeniowych, przez okres co najmniej jednej godziny” (§ 2 pkt 12 rozporządzenia taryfowego).

(Wykaz kolejnych zatwierdzonych taryf opublikowano na stronie 1 wkładki)

Autorka jest doradcą Prezesa URE

Elektrownia Wodna Myczkowice – jaz

ROZSTRZYGANIE SPORÓW PRZEZ PREZESA URE W IV KWARTALE 1999 R.

Iwona Figaszewska

Wstrzymanie dostaw energii elektrycznej i gazu

W ostatnim kwartale br. wśród rozpatrywanych przez Prezesa URE sporów istotną ich część stanowiły rozstrzygnięcia w sprawach dotyczących wstrzymania dostaw energii elektrycznej i gazu (6 sporów). Tylko w jednym przypadku uznano, że przerwanie dostarczania energii elektrycznej do obiektu biurowo - warsztatowego nie było uzasadnione. W pozostałych, pięciu - zakłady energetyczne miały prawo wstrzymać dostawę.

Prezes URE uznał, iż nie można wstrzymać dostawy energii elektrycznej w przypadku regulowania przez odbiorcę należności wynikających z zawartej umowy. W dniu wstrzymania dostaw należności z tytułu umowy o świadczenie usług przesyłowych i sprzedaży energii elektrycznej były regulowane na bieżąco i nie było z tego tytułu żadnych zaległości. Wnioskodawca zalegał natomiast z zapłatą drugiej raty opłaty za przyłączenie, której wysokość i sposób wyliczenia została przedstawiona w aneksie do umowy o przyłączenie.

Rozstrzygając niniejszy spór Prezes URE wziął pod uwagę wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 12 maja 1999 r. (sygn. Akt XVII Ame 1/99), w którym stwierdzono, że „kwestia niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez strony lub jedną z nich powinna być rozpatrywana odrębnie w odniesieniu do konkretnej umowy, której postanowienia zostały naruszone”. Należało zatem uznać, że umowa o świadczenie usług przesyłowych i sprzedaży energii do obiektu biurowo - warsztatowego realizowana była z należytą starannością i w związku z tym wstrzymanie dostaw energii elektrycznej nie było uzasadnione.

W dwóch innych przypadkach uznano, że działania przedsiębiorstw energetycznych były uzasadnione. Podstawą do zajęcia przez Prezesa URE takiego stanowiska stał się protokół kontroli stwierdzający nielegalny pobór energii elektrycznej oraz fakt nie opłacania należności za dostarczaną energię elektryczną.

W kolejnym z rozstrzyganych w ostatnim okresie sporów energia elektryczna została wstrzymana w sytuacji, gdy stroną umowy nie był wnioskodawca a dzierżawca, który zwrócił się do przedsiębiorstwa energetycznego o rozwiązanie umowy o dostarczanie energii elektrycznej. Nie podnosił on też żadnych zarzutów wobec przedsiębiorstwa energetycznego z tytułu wstrzymania dostaw energii elektrycznej.

Przepisami prawnymi, jakie znalazły zastosowanie przy rozstrzygnięciu ww. sporów były przepisy rozporządzenia Mi-

nistra Gospodarki z dnia 21 października 1998 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznych, pokrywania kosztów przyłączenia, obrotu energią elektryczną, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. Nr 135, poz. 881) Zgodnie z § 40 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia przedsiębiorstwo energetyczne może wstrzymać jej dostawę w przypadku nie regulowania przez odbiorcę należności związanych z dostarczaniem energii elektrycznej. Zgodnie z § 39 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia przedsiębiorstwo energetyczne ma też prawo wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej w przypadku jej pobierania z pominięciem układu pomiarowo - rozliczeniowego. Należy także zwrócić uwagę na zapis § 40 ust. 1 pkt 3 i pkt 4 zgodnie z jakim samowolne wprowadzanie zmian w części instalacji odbiorcy, opłombowanej przez przedsiębiorstwo energetyczne oraz uniemożliwienie upoważnionym przedstawicielom przedsiębiorstwa energetycznego dostępu do układów pomiarowo - rozliczeniowych, upoważnia to przedsiębiorstwo do wstrzymania dostaw energii elektrycznej.

Warto zauważyć, że do kompetencji Prezesa URE nie należy rozstrzyganie o wysokości należności wobec przedsiębiorstwa energetycznego z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Antymonopolowego zawartym w wyroku z dnia 22 sierpnia 1999 r. (sygn. akt XVII Ame 14/99) rozstrzygnięcie tej kwestii należy do właściwości sądu cywilnego.

W dwóch sprawach dotyczących wstrzymania dostaw paliwa gazowego przez przedsiębiorstwo gazownicze Prezes URE stwierdził, że działanie to było uzasadnione. W obu tych przypadkach zastosowanie znalazły przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 lipca 1998 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci gazowych, pokrywania kosztów przyłączenia, obrotu paliwami gazowymi, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci gazowych oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. Nr 93, poz. 588). Zgodnie z § 32 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia przedsiębiorstwo gazownicze wstrzymuje dostarczanie paliwa gazowego w przypadku, gdy instalacja odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, środowiska oraz bezpieczeństwa mienia. Zgodnie natomiast z § 32 ust. 3 tego rozporządzenia na przedsiębiorstwie gazowniczym ciąży obowiązek wznowienia dostaw paliwa gazowego nie później niż w ciągu 7 dni od ustania przyczyn wstrzymania. Zastosowanie znalazły

tu także przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414 z późn. zm.). Nakładają one na właściciela lub zarządcę obiektu budowlanego obowiązek użytkowania go zgodnie z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywania go w należytym stanie technicznym i estetycznym (art. 61). Obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznej sprawności instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (art. 62 ust. 1 pkt c). Należy także zauważyć, że właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu budowlanego (na którym spoczywają obowiązki w zakresie napraw, określone w odrębnych przepisach lub umowach) są obowiązani w czasie lub bezpośrednio po przeprowadzonej kontroli stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części, usunąć stwierdzone uszkodzenia oraz uzupełnić braki, które mogłyby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska, a w szczególności katastrofę budowlaną, pożar, wybuch, porażenie prądem elektrycznym albo zatrucie gazem (art. 70 ust. 1).

W stanie faktycznym obu spraw dostawy gazu zostały wstrzymane wskutek odłączenia dopływu gazu przez uprawnioną do tego firmę przeprowadzającą kontrolę stanu technicznego obiektu. Podstawą podjęcia takiej decyzji były wskazane wyżej przepisy ustawy - Prawo budowlane. W jednej z tych spraw ocena prawidłowości ww. kontroli została przeprowadzona przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

Przedsiębiorstwo gazownicze nie zerwało, w tych przypadkach, umowy na dostawę gazu a jedynie wstrzymało dostawę tego paliwa z uwagi na niesprawne instalacje.

Odmowa przez przedsiębiorstwo energetyczne zawarcia umowy przyłączenia do sieci elektroenergetycznej

W omawianym okresie Prezes URE wydał dwie decyzje odnośnie zawarcia umowy o przyłączenie do sieci dotyczącej przedmiotu umowy, miejsca dostarczania energii elektrycznej, ustalenia wysokości opłaty za przyłączenie, terminu realizacji przedmiotu umowy, terminu i sposobu wniesienia opłaty za przyłączenie, terminu ważności umowy. O przepisach prawnych, pozwalających na rozstrzygnięcie tego rodzaju sporów, obszernie informowałam Państwa w poprzednim wydaniu Biuletynu URE.

Umowy sprzedaży energii elektrycznej pomiędzy właścicielami małych elektrowni wodnych a przedsiębiorstwami energetycznymi

Sprawy te prowadzone były z wniosku właścicieli małych elektrowni wodnych o ustalenie treści umów kupna-sprzedaży energii elektrycznej. Podstawową rozbieżnością pomiędzy stronami umowy była cena zakupu przez przedsiębiorstwo energetyczne energii wyprodukowanej przez małe elektrownie wodne. Rozstrzygając niniejszy spór Prezes URE uwzględnił postanowienia rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 2 lutego 1999 r. w sprawie obowiązku

zakupu energii elektrycznej i ciepła ze źródeł niekonwencjonalnych oraz zakresu tego obowiązku (Dz. U. Nr 13, poz. 119) a także ceny obowiązujące w taryfie przedsiębiorstwa energetycznego. Z przepisów ww. rozporządzenia wynika, że na przedsiębiorstwie energetycznym zajmującym się obrotem energią elektryczną ciąży obowiązek zakupu od krajowych wytwórców oferowanej ilości energii ze źródeł niekonwencjonalnych (§ 1) chyba, że cena oferowanej jednostki jest wyższa od najwyższej, obowiązującej w tym przedsiębiorstwie ceny ustalonej w obowiązującej taryfie dla jednostki energii elektrycznej pobieranej przez odbiorców przyłączonych na niskim napięciu (§ 3 pkt 1). Rozporządzenie to formułując określony obowiązek wskazuje jedynie pułap powyżej którego obowiązek przedsiębiorstwa energetycznego przestaje istnieć. Konsekwencją tego jest dopuszczenie możliwości negocjowania warunków umowy sprzedaży energii elektrycznej w rozumieniu art. 535 k.c. w związku z art. 555 k.c. a w ramach tego także ceny, jako istotnego warunku takiej umowy. Możliwe byłoby zatem zawarcie pomiędzy stronami umowy sprzedaży energii elektrycznej po innej cenie niż ustalona została w taryfie. Strony nie potrafiły jednak samodzielnie osiągnąć porozumienia.

Zgodnie z taryfą przedsiębiorstwa energetycznego najwyższa obowiązująca cena dla jednostki energii elektrycznej pobieranej przez odbiorców przyłączonych na niskim napięciu wynosi, w tym przypadku, 0,1878 zł/kWh netto to jest 0,2291 zł/kWh brutto. Z powyższego wynika, że przedsiębiorstwo energetyczne nie może odmówić zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej wytwarzanej w małej elektrowni wodnej, o ile proponowana przez właścicieli tej elektrowni cena nie przekracza kwoty 0,2291 zł/kWh. Tymczasem proponowana przez właścicieli tych elektrowni cena przekraczała wskazaną wyżej kwotę. Przedsiębiorstwo obrotu nie miało zatem obowiązku zakupu od nich energii po tej cenie.

Określając w umowie cenę, Prezes URE ustalił ją w wysokości odpowiadającej cenie zawartej w taryfie przedsiębiorstwa energetycznego dla jednostki energii elektrycznej pobieranej przez odbiorców przyłączonych na niskim napięciu - 0,2291 zł/kWh brutto.

Umowy sprzedaży ciepłej wody użytkowej i ciepła dla celów grzewczych

Z wnioskiem do Prezesa URE wystąpiła spółdzielnia mieszkaniowa, wnosząc o wydanie postanowienia zobowiązującego spółkę mieszkaniową do zawarcia umowy na dostarczanie energii cieplnej dla celów ogrzewania i dostawy ciepłej wody do budynków spółdzielni. W uzasadnieniu wniosku spółdzielnia wskazywała, że spółka przesyła faktycznie energię cieplną do spółdzielni, lecz wbrew obowiązującym przepisom, odmawia zawarcia umowy o dostawę energii cieplnej, zaś spółdzielnię obciąża kosztami obsługi i remontów grupowej wymiennikowni ciepła. W sprawie tej ustalono, że dostawcą ciepła do budynków spółdzielni jest przedsiębiorstwo energetyki cieplnej, które od kilku lat wystawia także spółdzielni faktury za zużyte ciepło. Spółka mieszkaniowa dokonuje natomiast zakupu energii cieplnej w przedsiębiorstwie energetyki cieplnej w imieniu najem-

ców lokali mieszkalnych, których jest administratorem. Należy także zauważyć, że w przepisach umowy spółki, określających przedmiot jej działalności, brak jest przepisów pozwalających na stwierdzenie, że spółka jest przedsiębiorstwem energetycznym, w rozumieniu przepisów art. 3 pkt 13 ustawy - Prawo energetyczne. Należało więc stwierdzić, że żądanie zawarcia umowy sprzedaży powinno być skierowane do dostawcy - przedsiębiorstwa energetyki ciepłej, a nie do spółki mieszkaniowej.

Zmiana zapisu w umowie na dostawę energii ciepłej

W kolejnym rozstrzyganym sporze, Prezes URE orzekł zmianę jednego z zapisów umowy łączącej strony sporu na dostawę energii ciepłej. Z wnioskiem o rozstrzygnięcie sprawy dotyczącej wstrzymania dostaw ciepła przez przedsiębiorstwo energetyczne wystąpiło do Prezesa URE przedsiębiorstwo energetyki ciepłej. Spór jaki powstał pomiędzy tymi przedsiębiorstwami dotyczył nieuzasadnionego wstrzymania dostaw energii ciepłej na skutek wypowiedzenia umowy o dostawę energii ciepłej. Wypowiedzenie tej umowy skutkowało wstrzymaniem dostaw. Istotą powstałego sporu stały się postanowienia umowne określające zasady zmiany i wypowiedzenia umowy, a w szczególności terminu zawiadomienia przez przedsiębiorstwo energetyczne o zmianach powodujących konieczność dostosowania się przez odbiorcę do nowych warunków dostarczania energii ciepłej. W sprawie tej należało zatem ocenić, czy postanowienia umowy dotyczące warunków jej zmiany lub rozwiązania zgodne są z przepisami ustawy - Prawo energetyczne oraz rozporządzeń wykonawczych.

Sąd Antymonopolowy w wyroku z dnia 24 czerwca 1999 r. (sygn. akt XVII Ame 21/99) wyraził pogląd, zgodnie z którym Prezesowi URE przysługuje kompetencja do ustalenia treści „całej” umowy sprzedaży. Stwierdzono, że stosowana przy interpretacji przepisów prawa zasada a maiori ad minus, w świetle której jeżeli komuś wolno czynić więcej to tym bardziej mniej, pozwala na ustalenie treści także niektórych spornych postanowień umowy. Powyższe, pozwala na stwierdzenie, że Prezes URE uprawniony jest do oceny zgodności z przepisami prawa poszczególnych postanowień umów sprzedaży. Rozstrzygając spór określony w art. 8 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne Prezes URE może ustalić treść całej umowy sprzedaży, tak więc tym bardziej Prezes URE może dokonać zmiany niektórych postanowień takiej umowy.

Należy nadmienić, że zgodnie z udzieloną przedsiębiorstwu energetycznemu koncesją, na przedsiębiorstwo to został nałożony obowiązek świadczenia usług energetycznych zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia w sprawie przyłączenia do sieci. Należało zatem odrzucić argumentację przedsiębiorstwa energetycznego, zgodnie z jaką umowy zawartej w 1996 r. nie można oceniać w kontekście obecnego ww. rozporządzenia w sprawie przyłączenia do sieci. Obowiązkiem przedsiębiorstwa energetycznego, jest dostosowanie zawartych umów o dostawę do wymagań postawionych przez przepisy ustawy - Prawo

energetyczne oraz ww. rozporządzenia, zgodnie z warunkiem nałożonym koncesją.

Zgodnie z § 19 pkt 6 i 7 ww. rozporządzenia, umowa sprzedaży energii ciepłej powinna określać szczegółowe zasady wprowadzania planów ograniczeń oraz wstrzymania dostarczania ciepła jak również termin ważności oraz postanowienia dotyczące zmiany warunków umowy i jej wypowiedzenia. Zawarta umowa nie określała szczegółowych zasad wstrzymania dostarczania ciepła. Strony ustaliły, że umowa ta zostaje zawarta na czas nieokreślony, przy czym każdej ze stron przysługuje prawo do jej rozwiązania za trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia, złożonym na dzień 31 marca danego roku kalendarzowego.

Rozwiązanie umowy przez przedsiębiorstwo energetyczne powodowało konieczność dostosowania urządzeń odbiorczych przedsiębiorstwa energetyki ciepłej do nowych warunków, polegającą na wybudowaniu przez nie niezależnego źródła ciepła. Zasadna była zatem ocena postanowień umowy, dotyczących jej rozwiązania, pod względem zgodności z przepisami § 37 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia. Zgodnie z tymi przepisami, sprzedawca ciepła ma obowiązek zawiadomienia odbiorców o planowanych zmianach warunków dostarczania ciepła, które wymagają dostosowania instalacji odbiorczych w terminie określonym w umowie sprzedaży ciepła, a w przypadku gdy umowa ta nie określa terminu, z wyprzedzeniem umożliwiającym dostosowanie instalacji odbiorczych do nowych warunków. W umowie, jak już wskazano, nie zawarto tych informacji. Należało zatem uznać, że we wzajemnych stosunkach pomiędzy stronami obowiązuje przewidziany przepisem § 37 ust. 2 ww. rozporządzenia 24-miesięczny termin wyprzedzenia informacji o zmianach. Biorąc powyższe pod uwagę należało stwierdzić, że przedsiębiorstwo energetyczne zobowiązane było zawiadomić przedsiębiorstwo energetyki ciepłej o planowanych zmianach a co najmniej ustalić, iż termin wypowiedzenia nie jest krótszy od ww. terminu z rozporządzenia.

W omawianej sprawie należy także uwzględnić fakt, że w wyniku wstrzymania dostaw energii ciepłej przez przedsiębiorstwo energetyczne, mieszkańcy budynków jednej ze spółdzielni pozbawieni zostaliby, w sezonie grzewczym 1999/2000 r., dostaw energii ciepłej. Prezes URE jest natomiast zobowiązany do realizacji zadań z zakresu regulacji, a więc do stosowania określonych ustawą środków prawnych służących do zapewnienia m.in. ochrony interesów odbiorców. Przytoczone wyżej argumenty przesądziły o konieczności wprowadzenia zmian do jednego z zapisów spornej umowy.

Umorzenia

W 8 rozpatrywanych przypadkach Prezes URE umorzył prowadzone postępowanie administracyjne.

W większości przypadków (5) podstawą do umorzenia postępowania stał się art. 105 § 2 k.p.a. W tych przypadkach wnioski o umorzenie prowadzonego postępowania administracyjnego złożył wnioskodawca a druga strona postępowania nie sprzeciwiła się temu. W ocenie Prezesa URE umorzenie przedmiotowych postępowań nie było sprzeczne z interesem społecznym.

W trzech pozostałych przypadkach prowadzone postępowanie administracyjne zostało umorzone na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. z tego powodu, iż dalsze jego prowadzenie stało się bezprzedmiotowe.

Zgodnie z reprezentowanym w doktrynie poglądem ustalenie bezprzedmiotowości postępowania „stwarza obowiązek zakończenia postępowania (...) przez jego umorzenie, ponieważ nie będzie podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do jej istoty. Dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości mającej istotny wpływ na wynik sprawy” (B. Adamiak, J. Borkowski. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 1998 r. str. 523). Powyższe stanowisko znajduje także uzasadnienie w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego. Zgodnie z wyrokiem NSA z dnia 14.05.1998 r. (sygn. akt I S.A./Kr/1141/97) „w myśl art. 105 § 1 kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji państwowej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania. Użycie przez ustawodawcę słowa „wydaje” a nie „może wydać” oznacza, że wydanie decyzji o umorzeniu postępowania jest obligatoryjne, gdy postępowanie stało się bezprzedmiotowe z jakiegokolwiek przyczyny”. Natomiast zgodnie z tezą wyroku NSA z dnia 18.04.1995 r. (sygn. akt S.A./Łd 2424/94) „z bezprzedmiotowością postępowania (art. 105 § 1 kpa) mamy do czynienia wówczas, gdy w sposób oczywisty organ stwierdzi brak podstaw prawnych i faktycznych do merytorycznego rozpatrzenia sprawy”. Ponadto - jak wskazuje cyt. Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego (str. 525) z bezprzedmiotowością postępowania mamy do czynienia wtedy, gdy żądanie strony dotyczy sprawy, która nie podlega rozstrzygnięciu co do jej istoty przez organ administracyjny, co ujawni się w toku postępowania (np. wyrok NSA z dnia 25.01.1990 r., sygn. akt. II S.A. 1240/89).

W jednej z omawianych spraw Prezes URE umorzył prowadzone postępowanie w sprawie nieuzasadnionego wstrzymania dostaw energii elektrycznej do lokalu mieszkalnego z uwagi na fakt, że przerwa w dostawie energii elektrycznej spowodowana była zmianą układu pomiarowo - rozliczeniowego i nie trwała dłużej niż 48 godzin. Trudno zatem powstałą sytuację, polegającą na przerwie w dostawie energii, uznać za nieuzasadnione wstrzymanie dostaw energii elektrycznej.

W drugim przypadku prowadzone postępowanie w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego odmowy zawarcia pięciu umów sprzedaży energii cieplnej, zostało przez Prezesa URE umorzone z powodu braku właściwości do rozstrzygnięcia kwestii spornych powstałych na tle negocjowania treści umów sprzedaży ciepła pomiędzy przedsiębiorstwem wytwórczym a przedsiębiorstwem obrotu. W sprawie tej z wnioskiem do Prezesa URE wystąpiło przedsiębiorstwo wytwórcze. Chodziło o ustalenie wa-

runków umów sprzedaży mocy i energii cieplnej pomiędzy nim a przedsiębiorstwem obrotu. Tymczasem, zgodnie z tezą zawartą w wyroku Sądu Antymonopolowego z dnia 26 maja 1999 r. (sygn. akt XVII Ame 2/99) art. 8 ust. 1 Prawa energetycznego należy interpretować w powiązaniu z art. 7 ust. 1 oraz art. 4 ust. 2 tej ustawy. Zdaniem Sądu powyższe przepisy rozstrzygają o kwestii obowiązku zawarcia umowy sprzedaży, nie zawierając bliższych zapisów co do charakteru tego obowiązku. W uzasadnieniu powołanego wyroku Sąd stwierdził, że „(...) w świetle tego przepisu (art. 7 ust. 2 ustawy - Prawo energetyczne) publicznoprawny obowiązek zawarcia umowy sprzedaży (...) miałoby przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją (...) jednakże jedynie na żądanie odbiorcy. Innymi słowy, na podstawie art. 7 ust. 1 prawa energetycznego nie wchodzi w grę, po stronie przedsiębiorstwa obrotu, obowiązek zawarcia umowy sprzedaży (...) na żądanie przedsiębiorstwa wytwórczego”. Należy więc stwierdzić, że z wnioskiem, w trybie art. 8 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, o rozstrzygnięcie sporu dotyczącego zawarcia umowy sprzedaży może wystąpić jedynie podmiot określony w art. 7 ust. 1 ww. ustawy, a więc odbiorca.

Kolejne postępowanie, prowadzone w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego odmowy zawarcia przez przedsiębiorstwo gazownicze umowy sprzedaży paliwa gazowego, zostało przez Prezesa URE umorzone również z uwagi na brak właściwości do rozstrzygnięcia zaistniałego sporu. Analiza zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego wskazała jednoznacznie, że zaistniały spór polega na rozstrzygnięciu sposobu przejęcia przez przedsiębiorstwo gazownicze wybudowanej przez wnioskodawcę sieci gazowej i ewentualnego refinansowania nakładów inwestycyjnych poniesionych przez wnioskodawcę. Jak wynika z materiałów przedstawionych przez wnioskodawcę, nie jest on zainteresowany zawarciem faktycznej umowy sprzedaży gazu, gdyż nie jest odbiorcą tego świadczenia, lecz inwestorem i właścicielem wybudowanych urządzeń. A zatem żądanie zawarte we wniosku o wszczęcie postępowania administracyjnego było rozbieżne ze stanem faktycznym sprawy. Spór dotyczył bowiem zawarcia umowy, której przedmiotem byłoby wzajemne uzgodnienia stron co do sposobu przekazania urządzeń wybudowanych ze środków własnych wnioskodawcy i rozliczenie poniesionych nakładów.

*Autorka jest dyrektorem
Departamentu Nadzoru i Kontroli Jakości URE*

USTAWA

z dnia 10 września 1999 r.

o zmianie ustawy - Prawo energetyczne.

(Dz. U. Nr 88, poz. 980, z dnia 29 października 1999 r.)

Art. 1. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1126) w art. 70 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zaświadczenia kwalifikacyjne wydane na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują moc przez okres w nich oznaczony.”

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:
A. Kwaśniewski

DŁUŻSZY ŻYWOT ŚWIADECTW KWALIFIKACYJNYCH

Komentarz do Ustawy z dnia 10 września 1999 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne

Ryszard Taradejna

Ustawą z dnia 10 września 1999 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 88, poz. 980) dokonano nowelizacji art. 70 ust. 2 tej ustawy.

Dotychczasowe brzmienie tego przepisu było następujące:

„Świadectwa kwalifikacyjne wydane na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują moc przez okres ich ważności, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 1999 r.”

Obecnie otrzymał on brzmienie:

„Zaświadczenia kwalifikacyjne wydane na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują moc przez okres w nich oznaczony.”

Ustawa nowelizująca została ogłoszona w dniu 29 października 1999 r. i weszła w życie po upływie 14 dni, to jest 13 listopada 1999 r. Oznacza to, że zaświadczenia kwalifikacyjne wydane na podstawie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie Prawa energetycznego - zachowują moc do czasu upływu terminu oznaczonego w tych zaświadczeniach, gdyż przepis art. 70 ust. 2, w pierwotnym brzmieniu nie zdążył „zadziałać”.

Do Urzędu Regulacji Energetyki wpływają jednak zapytania dotyczące interpretacji pojęcia „dotychczasowe przepisy”. Wyjaśnijmy to na dwóch przykładach.

Pan Jan Kowalski pracuje w ciepłowni przy obsłudze kotłów parowych. Jeden egzamin zdał w listopadzie 1997 r. a drugi - w maju 1998 r.

W przypadku zaświadczenia (świadectwa) wydanego w listopadzie 1997 r., należy mieć na uwadze, że miało to miejsce **przed wejściem w życie** ustawy - Prawo energetyczne (co nastąpiło dnia 5 grudnia 1997 r.). Jest więc

oczywiste, że zaświadczenie to mogło być legalnie wydane tylko na podstawie **dotychczasowych** przepisów.

Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku zaświadczenia wydanego w maju 1998 r., lecz z innych powodów. Otóż w okresie tym (już po wejściu w życie ustawy - Prawo energetyczne) nadal obowiązywały przepisy dotyczące wydawania zaświadczeń kwalifikacyjnych, wydane **przed wejściem w życie** Prawa energetycznego. Bowiem art. 70 ust. 1 tej ustawy przewidywał dalsze obowiązywanie przepisów wykonawczych **wydanych i utrzymanych w mocy** na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o gospodarce energetycznej¹⁾ - do czasu zastąpienia ich przepisami wydanymi na podstawie ustawy - Prawo energetyczne (o ile nie są sprzeczne z jej przepisami), nie dłużej jednak niż przez okres sześciu miesięcy od dnia jej wejścia w życie (**czyli nie dłużej niż do dnia 4 czerwca 1998 r. włącznie**).

Na podstawie upoważnienia zawartego w art. 54 ust. 6 Prawa energetycznego Minister Gospodarki wydał rozporządzenie z dnia 16 marca 1998 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych dla osób zajmujących się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci oraz trybu stwierdzania tych kwalifikacji, rodzajów instalacji i urządzeń, przy których eksploatacji wymagane jest posiadanie kwalifikacji, jednostek organizacyjnych, przy których powołuje się komisje kwalifikacyjne, oraz wysokości opłat pobieranych za sprawdzenie kwalifikacji²⁾, które weszło w życie dopiero w dniu **16 sierpnia 1998 r.**

1) Dz. U. z 1984 r. Nr 21, poz. 96 z późn. zm.

2) Dz. U. z 1998 r. Nr 59, poz. 377

Oznacza to, że dotychczasowe przepisy obowiązywały tylko do dnia **4 czerwca** 1998 r. (stosownie do art. 70 ust. 1) i do tego dnia mogły działać komisje kwalifikacyjne powołane na podstawie poprzednich przepisów.

Tak więc, również zaświadczenie kwalifikacyjne otrzymane w maju 1998 r. jest zaświadczeniem wydanym na podstawie **dotychczasowych przepisów** - w rozumieniu art. 70 ust. 2 Prawa energetycznego.

Niezależnie od powyższego, wszystkim zainteresowanych zachęcam do wnikliwej lektury cytowanego wyżej rozporządzenia z 16 marca 1998 r. Określa ono m.in. rodzaje urządzeń, instalacji i sieci, przy których eksploatacji wymagane jest posiadanie odpowiednich kwalifikacji (w załączniku), stanowiska pracy i rodzaje czynności, których to dotyczy (§ 5), a także wymagania kwalifikacyjne (§ 6). Przepisy te różnią się od dotychczasowej regulacji. Należy również uwzględnić fakt, że świadectwa wydawane przez komisje kwalifikacyjne (ich wzór również zawiera cytowane rozporządzenie) określają bardzo szczegółowo zakres posiadanych kwalifikacji.

Należy także mieć na uwadze potencjalną odpowiedzialność za nie przestrzeganie wymogów dotyczących posiadania kwalifikacji, wynikających z art. 54 ust. 1 i 2 Prawa energetycznego. Otóż w myśl art. 56 ust. 1 pkt 9

tej ustawy, pracodawca, który zatrudnia osoby bez wymaganych kwalifikacji podlega karze pieniężnej, którą wymierza Prezes Urzędu Regulacji Energetyki. Natomiast osoba wykonująca czynności zawodowe bez posiadania wymaganych do tego uprawnień lub z przekroczeniem swych zawodowych uprawnień - podlega karze grzywny, stosownie do postanowień art. 59 § 1 Kodeksu wykroczeń.

Wobec zgłaszanych często pytań, dodajmy jeszcze, że obecnie działające komisje kwalifikacyjne nie są uprawnione do „przedłużania ważności” zaświadczeń wydanych przez komisje działające pod rządami poprzednich przepisów. Świadczy o tym również regulacja zawarta w art. 70 ust. 2 Prawa energetycznego.

*Autor jest dyrektorem
Biura Prawnego URE*

Elektrownia wodna Żagań I

**Zatwierdzone taryfy dla ciepła - wg siedziby Oddziału Terenowego URE
(stan na 9.12.1999 r.)**

Siedziba Oddziału Terenowego URE	Nazwa przedsiębiorstwa	Podwyżka w %	
Warszawa	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej - Siedlce	1,7 %	
	Ursus Media Sp. z o.o. - Warszawa	26,3 %	
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Wołomin	9,4 %	
Wrocław	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. - Antoniów k/Ozimka	11,76 %	
	Zakład Energetyki - Blachownia Sp. z o.o. - Kędzierzyn-Koźle	25,68 %	
	Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. - Polkowice	5,34 %	
	Cukrownia Głogów S.A. - Głogów	4,04 %	
	Nyska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. - Nysa	8,28 %	
	Huta „Andrzej” S.A. - Zawadzkie	6,99 %	
	Zakłady Tworzyw i Farb Sp. z o.o. - Złoty Stok	5,17 %	
	Przedsiębiorstwo ENMA Sp. z o.o. - Ozimek	1,67 %	
	Głucholaskie Zakłady Papiernicze Sp. z o.o. - Głucholazy	13,49 %	
	Lubinex Sp. z o.o. - Lubin	14,78 %	
	Poznań	Zakłady Azotowe „Anwil” S.A. - Włocławek	2,63 %
		Zakład Remontowo-Budowlany - Lubraniec	1,6 %
Janikowskie Zakłady Sodowe „Janikosoda” S.A. - Janikowo		0,57 %	
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Brodnica		- 3,0 %	
Cukrownia „Gosławice” S.A. - Gosławice		0,0 %	
Zakład Energetyki Ciepłej - Strzelno		3,1 %	
Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Izolacja” S.A. - Chelmża		13,95 %	
Przedsiębiorstwo Usług Gminnych Sp. z o.o. - Pakość		5,64 %	
Zakład Gospodarki Komunalnej - Buk		- 30,1 %	
H. Cegielski - Energozentrum Sp. z o.o. - Poznań		14,94 %	
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Nowy Tomyśl		4,27 %	
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. - Poznań		11,1 %	
„Metron-Term” Sp. z o.o. - Toruń		3,6 %	
Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. - Pniewy		14,22 %	
Przedsiębiorstwo Budownictwa Elektroenergetycznego „Elbud Poznań” S.A. - Poznań		12,6 %	
Zakład Energetyki Ciepłej - Rawicz		- 0,06 %	
Zakład Wodociągów i Kanalizacji - Krzyż Wielkopolski		11,7 %	
Gdańsk		Energetyka Ciepła Sp. z o.o. - Kępno	12,9 %
	„Halex” Sp. z o.o. - Dzierżgoń	12,43 %	
	Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Gdańsk	1,00 %	
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Nowy Dwór Gdański	12,12 %	
	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej - Susz	6,77 %	
	Komunalna Energetyka Ciepła KOMEC - Kętrzyn	8,56 %	
	Zakład Energetyki Ciepłej - Kępice	12,34 %	
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Termex Sp. z o.o. - Szczytno	3,90 %	
Kraków	Wspólne Przedsiębiorstwo „Promex” S.C. - Pruszcz Gdański	0,28 %	
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Oświęcim	- 0,55 %	
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. - Kraków	- 3,2 %	
	Zakład Usług Technicznych Sp. z o.o. - Zagórz	12,2 %	
	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. - Gorlice	11,0 %	
	Rzeszowska Gospodarka Komunalna MPEC Sp. z o.o. - Rzeszów	13,53 %	
	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Mieszkaniowej - Miasto Grybów	9,87 %	
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Tarnów	7,29 %	
	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Energetyka” Sp. z o.o. - Jarosław	14,35 %	
	Towarzystwo Inwestycyjne „Safri” Sp. z o.o. - Kraków	14,89 %	
Katowice	Elektrociepłownia „EC - WSK” Sp. z o.o. - Rzeszów	9,8 %	
	Zakłady Chemiczne „Organika Sarzyna” - Nowa Sarzyna	17,4 %	
	Elektrownia „Halemba” S.A. - Ruda Śląska	11,85 %	
	Przedsiębiorstwo Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. - Pszczyna	9,4 %	
	Zakład Usług Komunalnych - Czechowice	8,57 %	

	Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. - Mikołów	12,56 %
	Magneti Marelli Poland S.A. - Sosnowiec	14,53 %
	Elektrociepłownia Marcel Sp. z o.o. - Radlin	13,42 %
	Elektrownia Rybnik S.A. - Rybnik	14,63 %
	Zakłady Górniczo-Hutnicze „Orzeł Biały” S.A. - Bytom	14,59 %
	Zakłady Tworzyw Sztucznych ERG-BIERUŃ S.A. - Bieruń	13,59 %
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej - Katowice	5,91 %
	Stradam S.A. - Częstochowa	75,79 %
	Zakłady Przemysłu Lekkiego „Wigolen” S.A. - Częstochowa	10,56 %
	Zakład Energetyczny Częstochowa S.A. - Częstochowa	7,00 %
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Piekary Śląskie	8,08 %
	Konieczpolskie Zakłady Płyt Pilśniowych S.A. - Konieczpol	9,00 %
	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. - Włoszczowa	15 %
Łódź	„Anilana” Sp. z o.o. - Łódź	50,5 %
	Huta Ostrowiec S.A. - Ostrowiec Świętokrzyski	14,99 %
	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. - Ostrowiec Świętokrzyski	10,99 %
	Instytut Warzywnictwa Warzywniczy Zakład Doświadczalny - Pszczyna	10,91 %
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Kielce	4,00 %
	Elektrownia im. Tadeusza Kościuszki S.A. - Połaniec	2,8 %
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Rawa Mazowiecka	10,42 %
	Zespół Opieki Zdrowotnej - Łęczycza	11,87 %
	Zakład Techniki i Inżynierii Komunalnej „Energotech - 2” Sp. z o.o. - Świnoujście	7,60 %
Szczecin	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Dębno Lubuskie	10,59 %
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Darłowo	17,00 %
	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. - Drezdenko	11,05 %
	Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe Hydronika - Koszalin	14,73 %
	Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej - Zielona Góra	7,00 %
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Barlinek	6,00 %
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Białogard	9,7 %
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Świebodzin	0,48 %
	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej - Gmina Chojna	6,61 %
	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Międzyrzecz	8,08 %
	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. - Świdwin	8,28 %
	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej - Łomża	9,83 %
Lublin	Okręgowe Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Puławy	- 4,68 %
	Fabryka Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego SPOMASZ - Bełżyce	14,2 %
	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. - Lubartów	5,27 %
	Miasto Biłgoraj - Zakład Energetyki Ciepłej w Biłgoraju	8,75 %

Odmowy zatwierdzenia taryfy dla ciepła - wg siedziby Oddziału Terenowego URE (stan na 9.12.1999 r.)

Siedziba Oddziału Terenowego URE	Nazwa przedsiębiorstwa	Data odmowy
Warszawa	Cofathec Polska Sp. z o.o. - Warszawa	14.10.1999 r.
	Elektrownia „Kozienice” S.A. - Świerże Górne	22.10.1999 r.
Wrocław	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. we Wrocławiu (odmowa zmiany taryfy)	30.11.1999 r.
Poznań	Przedsiębiorstwo Przemysłu Betonów - Włocławek	28.10.1999 r.
	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej - Słupca (odmowa zmiany taryfy)	19.11.1999 r.
Katowice	BHH Mikrotech Sp. z o.o. - Dąbrowa Górnicza	21.05.1999 r.

Zatwierdzone taryfy dla energii elektrycznej (stan na 10.12.1999 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Przedsiębiorstwo Połowów, Przetwórstwa i Handlu „DALMOR” S.A.	16.11.1999 r.
2	„MEGAWAT” Sp. z o.o.	16.11.1999 r.
3	Zakłady Aparatury Chemicznej „APC-METALCHEM” S.A.	29.11.1999 r.

Zmiana w zatwierdzonej taryfie dla energii elektrycznej (stan na 10.12.1999 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	STOEN S.A.	29.11.1999 r.

Odmowa zatwierdzenia zmiany taryfy dla energii elektrycznej (stan na 10.12.1999 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Zakład Energetyczny Łódź-Teren S.A.	16.11.1999 r.

Odmowy zwolnienia z obowiązku przedłożenia taryfy dla energii elektrycznej do zatwierdzenia (stan na 10.12.1999 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Data publikacji
1	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Eksport-Import „ZOMAR” Sp. z o.o.	28.10.1999 r.
2	Zespół Zbiorników Wodnych Czorsztyn-Niedzica-Sromowce Wyżne S.A.	28.10.1999 r.
3	PSE-ELECTRA Sp. z o.o.	28.10.1999 r.
4	Zakład Usług Technicznych Sp. z o.o.	28.10.1999 r.
5	Enron Poland Sp. z o.o.	28.10.1999 r.
6	Vattenfall Poland Sp. z o.o.	28.10.1999 r.
7	EnergPartner Wielkopolska Sp. z o.o.	28.10.1999 r.
8	Eastern Power & Energy Trading Poland Sp. z o.o.	28.10.1999 r.

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRE OTRZYMAŁY KONCESJE Z URZĘDU (stan na 10.12.1999 r.)

Pee - przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres
1	Gmina Końskie - Zakład Energetyki Ciepłej	26-200 Końskie, ul. Armii Krajowej 5
2	HUTA BUCZEK S.A. (patrz: OEE/1)	41-200 Sosnowiec, ul. Nowopogańska 1
3	Elektrociepłownia „VICTORIA” Sp. z o.o. (patrz: OEE/2)	58-305 Wałbrzych, ul. Kosteckiego 9

Legenda:

Oee – obrót energią elektryczną

Oee - obrót energią elektryczną

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres
1	HUTA BUCZEK S.A. (patrz: PEE/2)	41-200 Sosnowiec, ul. Nowopogańska 1
2	Elektrociepłownia „VICTORIA” Sp. z o.o. (patrz: PEE/3)	58-305 Wałbrzych, ul. Kosteckiego 9

Legenda:

Pee - przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej

Opc - obrót paliwami ciekłymi

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres
1	„SINUS” Sp. z o.o.	00-801 Warszawa, ul. Chmielna 98/17
2	Jerzy Lach, Marek Lach - „LL-OIL” S.C.	74-200 Pyrzyce, ul. Szczecińska 29
3	Jacek Machura - Przedsiębiorstwo Handlowe „Metromis-Mbc”	43-276 Jawiszowice k/Oświęcimia, ul. Mickiewicza 36

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRE OTRZYMAŁY KONCESJE NA WNIOSEK (stan na 10.12.1999 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Rodzaj działalności
1	„ANGAZ” Sp. z o.o. z udziałem zagranicznym	46-021 Brzeziny k/Opola	Opc
2	„FLOYD” Sp. z o.o.	05-081 Laski, ul. Łąkowa 2 a	Opc
3	Krzysztof Lubecki - „OMEGA” P.P.H.U.	43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Mazańcowska 107 c	Opc
4	Wiesław Kasprzyk - Firma Handlowa „TANEX”	42-200 Częstochowa, ul. Niepodległości 25	Opc
5	Kazimierz Pasim, Henryk Pączek - STACJA PALIW S.C.	21-300 Radzyń Podlaski, ul. Warszawska 131	Opc
6	„INWEST PLUS” Sp. z o.o.	54-019 Wrocław, ul. P. Eluarda 10	Opc
7	Jacek Piekacz - Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „BAJK-POL”	42-200 Częstochowa, ul. Wyszyńskiego 127	Opc
8	Zdzisław Jagodziński - Przedsiębiorstwo Techniczno-Handlowe „KAJA”	42-443 Ogrodzieniec, ul. Kościuszki 137	Opc

9	„DAXON” Sp. z o.o.	03-984 Warszawa, ul. W. Umińskiego 16/32	Opc
10	Władysław Gancarczyk, Elżbieta Maciejkowicz - „AUTO-EKO-GAZ” S.C.	41-400 Mysłowice, ul. Obrzeźna Północna 15	Opc
11	Stanisław Szczepański - „ASSTONEX” Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe	94-102 Łódź, ul. Maratońska 33/4	Opc
12	Jacek Machura, Leszek Machura - Przedsiębiorstwo Handlowe MBC S.C.	43-276 Jawiszowice k/Oświęcimia, ul. Mickiewicza 36	Opc
13	Stanisława Michałowska, Marcin Michałowski, Wojciech Michałowski - Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „WOSTMAR” S.C.	26-630 Jedlnia Letnisko, ul. Kolonka 5 a	Opc
14	Otylia Oleś, Łucja Wołosz, Romuald Polak - Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „OTPOL” S.C.	42-700 Lubliniec, Stara Kolonia 19	Opc
15	Stefan Kisielewski, Mariusz Kisielewski - STACJA PALIW „RADUŃ” S.C.	78-642 Strączno 5 a	Opc
16	Jan Operacz, Genowefa Operacz - Zakład Produkcyjno-Handlowy „ABM”	62-560 Skulsk, ul. Konińska 41	Opc
17	„PETROL-IMPEX” Sp. z o.o.	50-514 Wrocław, ul. Międzyleska 2-6	Opc
18	Bożena Waszkiewicz - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „MARKPOL”	40-020 Katowice, ul. Przemysłowa 10	Opc
19	„Adam-Pol” Sp. z o.o.	43-200 Pszczyna, ul. Broniewskiego 8	Pee, Oee
20	„OBRÓT-GLIWICE-GZE” Sp. z o.o.	44-100 Gliwice, ul. Wybrzeże Armii Krajowej 19	Oee
21	„ELEKTRIM-VOLT” S.A.	00-834 Warszawa, ul. Pańska 77/79	Opc
22	Kazimierz Karbowniczak - Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „KARBOWNICZAK”	27-500 Opatów, Jalołęsy 82	Opc
23	Piotr Wentowski, Jolanta Maria Wentowska - Przedsiębiorstwo Prywatne Handlowo-Usługowe „PETROLUX” S.C.	64-920 Piła, ul. Sikorskiego 33	Opc
24	„MARAND-RYBNIK” Sp. z o.o.	47-400 Racibórz, ul. Środkowa 3	Opc
25	Antoni Pieprzyk - Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „PIEPRZYK”	63-900 Rawicz, Dębno Polskie, ul. Rawicka 2 a	Opc
26	Józef Chmura - „AUTO DOM GAZ”	44-105 Gliwice, ul. Esperantystów 6	Opc
27	Ryszard Długolecki - Stacja Paliw „DŁUGPOL”	07-310 Komorowo, ul. Mazowiecka 18	Opc
28	Krystyna Smoleń, Gabriela Malicka - Firma Produkcyjno-Handlowa „EKOPAL” S.C.	44-210 Rybnik, ul. Dąbrówki 15b/3	Opc Opc
29	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „RENEKO” Sp. z o.o.	41-106 Siemianowice Śl., ul. Wróblewskiego 67	Opc
30	Wiesław Tarnowski, Zbigniew Szetela - Przedsiębiorstwo Handlowe „RESTAR” S.C.	35-959 Rzeszów, ul. Gen. S. Maczka 4	Opc
31	Wojciech Woźniak - Firma Handlowo-Usługowa	80-766 Gdańsk, ul. Hebanowskiego 60	Opc
32	Marek Profus, Gabriela Profus - PROFUS MANAGEMENT	01-434 Warszawa, ul. Obozowa 82 a	Opc
33	Zdzisław Kijora, Jan Dąbrowski - „BENTRA” S.C.	12-200 Pisz, ul. Grunwaldzka 1	Opc
34	Andrzej Zdrojewski - Firma Handlowa	87-118 Toruń, ul. Migdałowa 38	Opc
35	Krzysztof Dzikowski, Krzysztof Jacaszek - „ETPOL” S.C.	95-035 Ozorków, Aleksandria 15 a	Opc
36	Dariusz Faszczewski, Joanna Boruc, Adam Ocipiński - Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „DeF” S.C.	02-372 Warszawa, ul. Opaczewska 33/7	Opc
37	GIBIS Sp. z o.o.	01-839 Warszawa, ul. Barcicka 38	Opc
38	Przedsiębiorstwo „EKO” Sp. z o.o.	26-085 Niedziana Góra, Ćmiński Kościelny 48	Opc
39	Halina Sołtysiak, Monika Sołtysiak, Maciej Sołtysiak - „PETRO-PAL MACIEJ SOŁTYSIAK” S.C.	63-400 Ostrów Wielkopolski, ul. Ks. Skorupki 3	Opc
40	„HEMAX” Sp. z o.o.	00-031 Warszawa, ul. Szpitalna 5/24	Opc
41	„ExtraGaz” Sp. z o.o.	57-402 Nowa Ruda, ul. Kłodzka 31/33	Mpc, Opc
42	„PETRO-TANK” Sp. z o.o.	36-145 Widelka 869	Mpc
43	Grażyna Śliwińska - Firma Handlowo-Usługowa „GSN”	41-902 Bytom, ul. Konstytucji 61	Opc
44	Bogdan Niedzieski - Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „ROP-POL”	05-250 Radzymin, Dybów Stary 74 a	Opc
45	Zakład Transportowo-Usługowo-Handlowy „KOŁO - TRANSPORT” PP	62-600 Koło, ul. Sosnowa 1	Opc
46	„RELPOL” S.A.	68-200 Żary, ul. 11 Listopada 37	Wcc, Pcc
47	Zbigniew Banasik, Michał Banasik - Firma Handlowa Banasik & Banasik S.C.	42-200 Zawiercie, ul. 11 Listopada 2/4	Pee, Oee

48	„RELPOŁ-MOC” S.A.	04-534 Warszawa, ul. Potockich 50	Oee
49	Zakład Energo-Mechaniczny Łabędy Sp. z o.o.	44-109 Gliwice, ul. Zawadzkiego 45	Wcc, Pcc, Pee, Ppg
50	Jan Emmert - Przedsiębiorstwo Budowlano-Instalacyjne „JANEMMERT”	86-121 Terespol Pomorski, Kozłowo 7 a	Occ
51	„GAS-TRADING” S.A.	02-548 Warszawa, ul. Różana 8/10	Opg
52	Ewa Popiel, Krzysztof Popiel, Monika Szulińska, Maciej Szuliński - Firma Handlowo-Uslugowa „NUKA-2” S.C.	42-504 Będzin, ul. Pustkowie 2	Opc
53	Krzysztof Gad, Dariusz Stegienta - Firma Handlowo-Uslugowa „STYGA” S.C.	78-100 Kolobrzeg, ul. 6 Dywizji Piechoty 60	Opc
54	Grzegorz Kowalski, Jarosław Stencel - Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe GRE-GAZ S.C.	44-190 Knurów, ul. Dworcowa 44	Opc
55	Adam Durbas, Krzysztof Durbas, Janina Chrzan, Jan Krawczyk, Jan Tyndel - Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „TARPAL” S.C.	32-731 Żegocina, Łątka Górna 46	Opc
56	Maciej Garstka, Mirosław Jatczak - JATCZAK-GARSTKA S.C.	64-100 Leszno, ul. Okrężna 20 a	Opc
57	Konsorcjum Finansowo-Inwestycyjne „COLLOSEUM” Sp. z o.o.	44-176 Ormontowice, ul. Zamkowa 3	Opc
58	Stefan Chojnacki - Firma „BUDOPROL”	09-470 Bodzanów, Gąsewo 30	Opc
59	Katarzyna Dyaczyńska - Firma „TOP-GAZ”	95-070 Ruda Bugaj 79	Opc
60	Zbigniew Sikorski - Firma Handlowa Zbigniew Sikorski	08-122 Bojmie, Jagodne 46	Opc
61	Waldemar Nobis, Marek Jaśkiewicz - Zakład Gazu Bezprzewodowego S.C.	27-100 Iłża, Maziarze Nowe 25	Opc
62	Zofia Jersak, Karol Jersak - Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „JERSAK”	68-100 Żagań, ul. Mickiewicza 36	Opc
63	Urszula Wojtyczka - Firma Sprzętowo-Transportowa „ULA”	56-300 Milicz, ul. Ogrodowa 15	Opc
64	Marian Denert - Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowo-Produkcyjne „MARBO” S.C.	19-314 Kalinowo, ul. Konopnickiej 30	Opc
65	Jan Bojarski, Joanna Błocian - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe „Termobud” S.C.	37-430 Jugów, ul. Pniaki 2	Opc
66	Jarosław Mazepa, Beata Mazepa, Lesław Sanocki, Alina Sanocka - Prywatna Spółka Transportowa S.C.	37-550 Radymno, ul. Złota Góra 19	Opc
67	Bogdan Michałak, Andrzej Wojtyczka - Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „ART-ZBYT” S.C.	56-300 Milicz, ul. Trzebnicka 31	Opc
68	Piotr Jan Czajczyński, Maria Helena Czajczyńska - Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „PETRO-TANK” S.C.	63-461 Ocięż, Fabianów 92	Opc
69	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „OKTAN” Sp. z o.o.	33-100 Tarnów, Al. M. B. Fatimskiej 103	Opc
70	Tamara Kula - Firma Usługowo-Handlowa „PERFEKT”	31-920 Kraków, Osiedle Stalowe 6/50	Opc
71	Urszula Opoczyńska - Przedsiębiorstwo Handlowe „Alfa”	42-772 Pawonków, Gwoździany, ul. Topolowa 3	Opc
72	Emilia Zarychta, Artur Zarychta - Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „EMPOL” S.C.	40-404 Katowice, ul. Oswobodzenia 58	Opc
73	Alfred Jastrzębski, Jarosław Jastrzębski, Agnieszka Jastrzębska - P.U.H. „GASPOL” S.C.	87-300 Brodnica, ul. Cementarna 40/13	Opc
74	Stanisław Staszewski - Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe	22-150 Wierzbica, Staszycze 8 b/3	Opc
75	Roman Bojanowski, Jerzy Batorski, Elżbieta Nocoń-Batorska - „B i B” S.C.	97-170 Ujazd, Józefin	Opc
76	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „DOX” Sp. z o.o.	32-510 Jaworzno, ul. Tuwima 12	Opc
77	Zbigniew Szymanik - „EWGAZ”	01-944 Warszawa, ul. Gajcego 7/5	Opc
78	Bogdan Pawęzka - Przedsiębiorstwo Wielobranżowe	37-400 Nisko, ul. Rzeszowska 42	Opc
79	Anna Koziak - „GAZ-ELA”	08-110 Siedlce, ul. Narutowicza 14	Opc
80	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „BOGMAR” Sp. z o.o.	63-300 Pleszew, ul. Poznańska 136	Opc
81	Artur Jonczyk - „VIKO” Przedsiębiorstwo Wielobranżowe	26-600 Radom, ul. Paderewskiego 11/62	Opc
82	Mariusz Gosk - Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „MARGO”	18-400 Łomża, Al. Legionów 152	Opc

83	Waldemar Nowak, Mirosław Sikorski - „AUTOCENTRUM” S.C.	09-400 Płock, ul. Dobrzyńska 56	Opc
84	Lech Szymborski, Jacek Szymborski, Sławomir Szymborski - „VISTULA” S.C.	09-402 Płock, Al. Lotników 3/48	Opc
85	PVG Polska Sp. z o.o.	26-803 Promna, Kolonia Promna 58	Opc
86	Waldemar Kmito - STACJA PALIW PLYNNYCH	67-400 Wschowa, Przyczyna Dolna 57	Opc
87	„ENERGO-GAZ WĘGLOKOKS” Sp. z o.o.	40-085 Katowice, ul. Mikołowska 100 pok. 316	Oee
88	„KWADRAT” Sp. z o.o.	57-300 Kłodzko, ul. Objazdowa 18	Wpc
89	Józefa Mieczysława Szczepaniak - „EKODOR”	00-201 Warszawa, ul. Andersa 26/93	Wpc, Mpc
90	Zespół Zbiorników Wodnych Czorsztyn-Niedzica-Sromowce Wyżne S.A.	34-441 Niedzica, ul. Widokowa 1	Pee, Oee
91	„ELANA” S.A.	87-100 Toruń, ul. M. Skłodowskiej-Curie 73	Pee, Oee
92	„MIKAMA” S.A.	41-200 Sosnowiec, Al. Mireckiego 22	Opc
93	Mirosław Sawicki - Przedsiębiorstwo „BIALCHEM”	15-124 Białystok, ul. Gen. W. Andersa 5	Opc
94	Zakład Usługowo-Handlowo-Wielobranżowy „FOX POL”	32-630 Wilamowice, ul. Kościuszki 10a	Opc
95	Mariola Guzik - Firma Handlowo-Uslugowo-Produkcyjna „LABOR”	38-340 Biecz, Strzeszyn 148	Opc
96	Janusz Paszkiewicz - „DALBET”	78-400 Szczecinek, ul. Armii Krajowej 78	Opc
97	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „TRIMEX-Plus” Sp. z o.o.	49-120 Dąbrowa, ul. Spółdzielcza 3	Opc
98	Zakład Handlowo-Uslugowy „Petrol-Serwis” Sp. z o.o.	83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 36	Opc
99	Jacek Słowak, Mieczysław Słowak, Dariusz Bulski - Przedsiębiorstwo Dystrybucyjno-Uslugowe „MA.JA.MI” S.C.	25-953 Kielce, ul. Zagnańska 27	Opc
100	„BATER” Sp. z o.o.	62-023 Gądkki, Jaryszki	Opc
101	Julian Blachut - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe „RAF-GAZ”	34-300 Żywiec, ul. Fabryczna 1	Opc
102	Ireneusz Kukuła - Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ANKO”	41-500 Chorzów, ul. 3-go Maja 136	Opc
103	Energomedia „ŁABĘDY”	44-109 Głiwice, ul. Metalowców 6	Pee, Oee, Ppg, Opg
104	Bogusław Lepiarz - Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „STARTER”	42-200 Częstochowa, ul. Bór 66 c	Wpc
105	Jan Jurkiewicz, Sławomir Gorustowicz - „PLUS” S.C.	15-554 Białystok, Zaścianki, ul. Baranowicka 58	Opc
106	„PETROTRANSCHEM” Sp. z o.o.	02-739 Warszawa, ul. Wałbrzyska 11 lok. B502	Opc
107	„ENERGOPORT” Sp. z o.o.	44-280 Rydułtowy, Osiedle Na Wzgórzu 154	Opc
108	Marian Szelaż - Firma Handlowo-Uslugowa „MAXI-SPRZĘT”	31-752 Kraków, ul. Łowińskiego 9/10	Opc
109	Fundacja VINDICACIO	43-400 Cieszyn, ul. Michejdy 18	Opc
110	Dariusz Rogus, Władysław Gadomski - Firma Handlowo-Uslugowo-Produkcyjna - Dariusz Rogus i s-ka S.C.	38-500 Sanok, ul. Stankiewicza 2	Opc
111	Andrzej Woźniak - Biuro Zbytu Węgla - Bąblin Składnica Oborniki	64-600 Oborniki Wielkopolskie, ul. Staszica 24	Opc
112	Jerzy Pokorzyński - „UNIPETRO” Przedsiębiorstwo Handlowe	61-896 Poznań, ul. Towarowa 45	Opc
113	„AGRO-CENTRUM” Sp. z o.o.	20-072 Lublin, ul. Lubomelska 1-3	Opc
114	Ośrodek Pomiarów i Automatyki Rybnickiego Okręgu Węglowego Sp. z o.o.	44-270 Rybnik, ul. Rymera 40 c	Opc
115	Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	37-310 Nowa Sarzyna, ul. Chemików 1	Wcc, Wee
116	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Goldapii Sp. z o.o.	19-500 Goldap, ul. Konstytucji 3 Maja 3	Pcc
117	„LEMAX” Sp. z o.o.	61-814 Poznań, ul. Ratajczaka 19	Opc
118	„Huta Katowice” S.A.	41-308 Dąbrowa Górnicza, Al. J. Piłsudskiego 92	Opc
119	Ryszard Nycz, Danuta Nycz - Przedsiębiorstwo Usług Handlowych „PALDEX” S.C.	45-841 Opole, ul. Pisankowa 1 b	Opc
120	Krzysztof Dudkowski, Krzysztof Wieczorek - „ECO-TRANS” S.C.	99-400 Łowicz, ul. Klickiego 56	Opc
121	„Feniks - Nord” Sp. z o.o.	80-434 Nowy Dwór Gdański, Plac Wolności 22	Opc
122	Elżbieta Wojtaszek-Zielińska - „WAMET-EKO” Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe	41-208 Sosnowiec, ul. 11 Listopada 8/6	Opc
123	Wojciech Teszner - Przedsiębiorstwo Handlowe „AD-REM” Import-Eksport	70-382 Szczecin, ul. Jagiellońska 39 b	Opc

124	Roman Bilak - Stacja Paliw „ARBI”	77-300 Człuchów, ul. Koszalińska 27 a	Opc
125	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „SEGA” Sp. z o.o.	83-330 Żukowo, ul. Kościerska 11	Opc
126	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	58-580 Szklarska Poręba, ul. 1 Maja 35 a	Pcc
127	Carbon Black Polska Sp. z o.o.	38-200 Jasło, ul. 3-go Maja 83	Wcc, Pcc, Pee, Oee
128	„BEST-EKO” Sp. z o.o.	44-240 Żory, ul. Gwarków 1	Pee, Oee
129	Firma Handlowa „ARGE” Sp. z o.o.	30-969 Kraków, ul. Centralna 53	Wpc, Mpc, Opc

Legenda:

- Wcc – wytwarzanie ciepła
Pcc – przesyłanie i dystrybucja ciepła
Wee – wytwarzanie energii elektrycznej
Pee – przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej
Oee – obrót energią elektryczną
Wpc – wytwarzanie paliw ciekłych
Mpc – magazynowanie paliw ciekłych
Opc – obrót paliwami ciekłymi
Ppg – przesyłanie i dystrybucja paliw gazowych
Opg – obrót paliwami gazowymi

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRE OTRZYMAŁY PROMESY KONCESJI (stan na 10.12.1999 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Rodzaj działalności
1	Rzeszowskie Przedsiębiorstwo Instalacji Sanitarnych	35-210 Rzeszów, ul. Instalatorów 3	Wcc, Pcc
2	„PIECOBIOGAZ” Sp. z o.o.	60-478 Poznań, ul. Truskawiecka 11	Wcc, Pcc
3	Elektrociepłownia Chorzów „ELCHO” Sp. z o.o.	41-503 Chorzów, ul. Skłodowskiej 3	Wcc, Wee

Legenda:

- Wcc – wytwarzanie ciepła
Pcc – przesyłanie i dystrybucja ciepła
Wee – wytwarzanie energii elektrycznej

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRE ZŁOŻYŁY WNIOSKI KONCESYJNE (stan na 10.12.1999 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres
1	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	78-425 Biały Bór, ul. Brzeźnicka 9
2	P.P.U. „PAL-BUD” ILINEK	09-100 Płońsk
3	Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego „TAMAZ” Sp. z o.o.	06-100 Pułtusk, ul. Lenartowicza 5
4	Zespół Elektrociepłowni Wybrzeże S.A.	80-867 Gdańsk, ul. Swojska 9
5	Firma Handlowo-Uslugowa „Zdzisław Prajowski”	72-110 Przybiernów, ul. Chrobrego 39 a
6	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe „ROL-DAN” Dariusz Skukowski	66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Podmiejska 17
7	STALEXPOL S.A.	40-315 Katowice, ul. Roździeńskiego 95
8	PKM Sp. z o.o.	41-219 Sosnowiec, ul. Lenartowicza 73
9	AUTO-GAZ	01-459 Warszawa, ul. Górczewska 179 a
10	P.H.U. „TERMIKOL” S.C.	25-312 Kielce, ul. Warszawska 34/606
11	GUGAZ Sp. z o.o.	37-450 Stalowa Wola, ul. Jerzego Popieluszki 6
12	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji	02-015 Warszawa, Plac Starynkiewicza 5
13	P.P.H. WILAN Sp. z o.o.	00-961 Warszawa, ul. Fort Wola 22

14	ALKAN Sp. z o.o.	81-189 Gdynia, ul. Maciejewicza 17a/4
15	Firma Handlowa TORPOS S.C.	43-600 Jaworzno, ul. Stojalowskiego 21
16	„Eko-Pal” Sp. z o.o.	64-850 Ujście, ul. Portowa 10
17	M&M PETROL Sp. z o.o.	91-212 Łódź, ul. Wersalska 47/75
18	P.P.U.H. „TRANS-OIL”	99-300 Kutno, ul. Woźniaków 40
19	P.H. „SIMAR” S.C. Sylwia Ścigała, Mariola Osadnik	42-286 Koszęcin, ul. Ks. Gąski 31 a
20	Zakład Rafinacji Ropy Naftowej i Olejów „RENEWER” S.A.	00-522 Warszawa, ul. Krucza 28
21	WITOIL Sp. z o.o.	90-487 Łódź, ul. Szczera 9/1
22	Przedsiębiorstwo Ciężkiego Sprzętu Budowlanego Budownictwa Węglowego S.A.	43-100 Tychy, ul. Fabryczna 11
23	Bartex Import Ekspert G. Rutkowski	41-106 Siemianowice Śląskie, ul. Wł. Jagielly 39b/4
24	Przedsiębiorstwo Budowy i Eksploatacji Systemów Ciepłowniczych „EKOKALORIA-ENERGETYKA” Sp. z o.o.	27-300 Lipsko, ul. Ilżecka 6 a
25	Kolgard-Oil Sp. z o.o.	05-220 Zielonka, ul. Podleśna 27 a
26	Firma Handlowo-Uslugowa „TRANS-PAL” Teresa Krzemienowska	54-432 Wrocław, ul. Strzegomska 312/2
27	GAZ-TRADE Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Mariola Szaor	53-514 Wrocław, ul. Lubuska 74/33
28	Petrosan Gaz Sp. z o.o.	05-800 Pruszków, ul. 20-lecia 24 a
29	Zakład Energetyczny i Ochrony Środowiska „ENERGOEKO” Sp. z o.o.	39-206 Pustków 3
30	Energomontaż-Północ S.A.	00-450 Warszawa, ul. Przemysłowa 30
31	EKOLOGIA LPG S.C.	58-100 Świdnica, ul. Zakole 12
32	Firma „NOMAR” Zakład Projektowania i Kompletacji Dostaw	53-233 Wrocław, Al. Pracy 2
33	PeBeCo Invest Sp. z o.o.	02-559 Warszawa, ul. Puławska 50/5
34	P.P.H.U. „TAXPOL”	62-510 Konin, ul. Poznańska 64 a
35	Zakład Usług i Obrotu Towarowego	62-510 Konin, ul. Dworcowa 5/47
36	Waldemar Rozpiątkowski	82-500 Kwidzyn, ul. Kochanowskiego 18
37	PETROGAZ-Łąpy Sp. z o.o.	18-100 Łąpy, ul. pplk. Niskiego-Łapińskiego 29
38	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	97-225 Ujazd, Niewiadów
39	F.H.U. „OIL TRANS” Gregorczyk Czesław	42-533 Ślawków, ul. Fabryczna 10
40	MISUNA Sp. z o.o.	84-100 Puck, ul. Żarnowiecka 7
41	Krak-Gaz Sp. z o.o.	30-010 Kraków, ul. Łokietka 6b/7
42	ZSM „URSUS” Sp. z o.o.	86-200 Chełmno, ul. Dworcowa 40
43	Kujawsko-Pomorski Rynek Hurtowy S.A.	85-070 Bydgoszcz, ul. Focha 20
44	HSW - Zakład Energetyczny Sp. z o.o.	37-450 Stalowa Wola, ul. E. Kwiatkowskiego 1
45	Stacja Paliw Rafinerii Gdańskiej Sp. z o.o.	80-718 Gdańsk, ul. Elbląska 135
46	Heaven Polska Sp. z o.o.	42-600 Tarnowskie, ul. Góry Fiołków 21
47	„BARO” S.C.	41-700 Ruda Śląska, ul. Nad Bytomką 2
48	„AGBENZ” Sp. z o.o.	09-142 Żaluzki, Trasa nr 7
49	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Józef Morus	37-750 Dubiecko, ul. Przedmieście Dubieckie 48
50	Gminny Zarząd Komunalny Sp. z o.o.	38-610 Polańczyk
51	Przedsiębiorstwo Czesankowa Intertex S.A.	41-200 Sosnowiec, ul. Chemiczna 12
52	„KOM - GAZ” S.C.	44-200 Rybnik, ul. Korfanteo 4
53	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „PRO-GAZ” S.C. Wiesław Sroka, Andrzej Starzak	34-200 Sucha Beskidzka, ul. Mickiewicza
54	CarbonGas S.C.	00-324 Warszawa, ul. Karowa 14/16 lok. 11
55	Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Polańczyku	38-610 Polańczyk, ul. Leśna 1
56	MEATALOSKRAW S.C. Mieczysław i Zbigniew Dubas	41-506 Chorzów, ul. Armii Krajowej 127
57	Firma Handlowa „BIB-POL” S.C.	06-400 Ciechanów, ul. Jesionowa 40
58	Zakład Handlu, Usług i Pośrednictwa „ZIEMOWIT” Taraszka Ryszard	55-080 Kąty Wrocławskie 31/3
59	Ścigała Edmund - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe EDPOL	42-295 Koziegłowy, ul. Siedlec Duży 3 a
60	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Jolanta Ugarenko	22-150 Wierzbica, ul. Kol. Busówni 1 "B"
61	Firma „PRO-BUT” S.C.	26-500 Szydłowiec, ul. Wschodnia 3/21
62	„YVONE” Sp. z o.o.	44-117 Gliwice, ul. Moniuszki 14/1
63	ALUTECH Sp. z o.o.	32-650 Kęty, ul. Kościuszki 111
64	P.H.U. „EW-GAS” Wioletta Bednarska	62-862 Iwanowice, ul. Sobieski 11-19
65	Silesia Oil Sp. z o.o.	43-174 Łaziska Górne, ul. Wapienna 2
66	Instytut Technologii Nafty im. prof. Stanisława Pila	31-429 Kraków, ul. Łukasiewicza 1
67	Hurt Paliw S.C. „H & Z”	42-480 Poręba, ul. L.W.P. 10/21
68	Marek Jedynak - Firma „PROXIM”	30-695 Kraków, ul. Schweitzera 5/14
69	Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowo-Transportowe „PETROIL” S.C.	26-500 Szydłowiec, Zdziechów 1

70	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Dobrym Mieście	11-040 Dobre Miasto, ul. Olsztyńska 19
71	Firma Usługowo Handlowa „STAMAR” Stanisław Marczak	26-200 Końskie, ul. J. Kiepury 9/1
72	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe „HOLMAR”	42-700 Lubliniec, ul. Niegolewskich 5
73	„PROMGAZ” S.C. Andrzej Cichy, Andrzej Nalepa, Maciej Sożyński	50-304 Wrocław, ul. Rychtańska 16
74	Zakład Utrzymania Ruchu Sp. z o.o.	21-045 Swidnik, Al. Lotników Polskich 1
75	Przedsiębiorstwo Techniczno-Handlowe „POLTERM” S.C.	70-772 Szczecin, ul. Bagienna 36 c
76	Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa	40-168 Katowice, ul. Klonowa 35 c
77	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MEGA S.C.	44-100 Gliwice, ul. Pszczyńska 307
78	TANK-GAZ Adam Koguciuk	22-100 Chełm, Al. Przyjaźni 2
79	P.T.U. TRANS-EC Sp. z o.o.	93-485 Łódź, ul. Zamorska 1/9
80	„RELAX” Sp. z o.o.	86-300 Grudziądz, Al. 23 Stycznia 26
81	F.H.U. ROZ-POL Ryszard Rozumek	09-409 Płock, ul. Sikorskiego 2/16
82	Huta Cynku „MIASTECZKO ŚLĄSKIE”	42-610 Miasteczko Śląskie, ul. Woźnicka 36
83	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe S.C. R.M.T. LUDZIS	63-760 Zduny, ul. Masłowskiego 13
84	P.P.H.U. „POLTRANS” Export-Import	99-300 Kutno, Gołębiew
85	P.P.U.H. ENERGOMEDIA Sp. z o.o.	42-400 Zawiercie, ul. Okólna 10
86	P.H.P. Chemia Katowice S.A.	40-601 Katowice, ul. Kolejowa 19
87	Towarzystwo Inwestycji Kapitałowych Sp. z o.o.	41-605 Świętochłowice, ul. Imieli 14
88	Firma Handlowa „GREEN-GAZ” S.C.	42-263 Wrzosowa, ul. Strażacka 33
89	„PROGAZ” Z.H.U. Andrzej Zapolski	67-300 Szprotawa, ul. Kożuchowska 4 a
90	Rejonowe Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	32-400 Myślenice, ul. Słowackiego 84
91	„RAF-ENERGIA” Sp. z o.o.	38-460 Jedlicze, ul. Trzecieckiego 14
92	Porta Baltic Service	71-423 Szczecin, ul. Piotra Skargi 19
93	Agencja Handlowa „AWA” Włodzimierz Mysiński	41-104 Siemianowice Śląskie, ul. Leśna 6b/1

WYKAZ PRZEDSIĘBIORSTW, KTÓRYM ZMIENIONO WARUNKI KONCESJI

(stan na 10.12.1999 r.)

Lp	Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Data decyzji	Numer decyzji
1	„Energetyka - Boruta” Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, ul. A. Struga 30	30.09.99 16.11.99	PCC/25/S/13/U/3/99 PEE/6/S/13/U/3/99 OEE/8/S/13/U/3/99
2	Korporacja Budowlana „FADOM” S.A.	44-240 Żory, ul. Boczna 6	25.06.99 30.09.99	WCC/278A/812/U/3/99/MI PCC/290/S/812/U/3/99
3	Zakład Energetyki Ciepłej	22-500 Hrubieszów, ul. Gródecka 40 a	6.07.99	PCC/323/S/391/U/3/99
4	Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej	37-500 Jarosław, ul. Kościuszki 18	6.07.99	PCC/487/S/2429/U/3/99
5	Zakłady Tworzyw Sztucznych „Gamrat” S.A.	38-200 Jasło, ul. Mickiewicza 108	6.07.99 10.09.99	PCC/429/S/1155/U/3/99 PEE/8/S/1155/U/3/99 OEE/10/S/1155/U/3/99
6	Wytwórnia Podkładów Strunobetonowych S.A.	58-152 Goczałków, ul. Strzegomska 41	6.07.99	PCC/443/S/1721/U/3/99
7	Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne Jelfa S.A.	58-500 Jelenia Góra, ul. Wincentego Pola 21	6.07.99 2.11.99	PCC/406/S/1475/U/3/99 PCC/406A/1475/W/3/99/RW
8	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	76-800 Wałcz, ul. Gen. L. Okulickiego 20	14.07.99	PCC/141/S/347/U/3/99
9	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (Miasto Lubawa)	14-260 Lubawa, ul. Kopernika 65	30.07.99	PCC/687/S/2667/U/3/99
10	K. Dębski, J. Klepecki - „Lubrem” S.C.	20-328 Lublin, ul. Lucyny Herc 3 a	30.07.99	PCC/698/S/526/U/3/99
11	Daewoo Motor Polska Sp. z o.o.	20-952 Lublin, ul. Melgiewska 7-9	30.07.99	PCC/243/S/570/U/99
12	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Remontowe Energetyki „Energosenwis” S.A.	42-701 Lubliniec, ul. Powstańców 85	30.07.99	PCC/351/S/1703/U/3/99
13	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Luban Sp. z o.o.	59-800 Luban, Plac 3-go Maja 11	30.07.99	PCC/3/S/375/U/3/99
14	Przedsiębiorstwo „Lubańska Bawełna” Luban S.A.	59-800 Luban, ul. Jeleniogórska 12	30.07.99	PCC/450/S/1606/U/3/99
15	„Ral” Sp. z o.o.	61-371 Poznań, ul. Romana Majki 1	30.07.99	OPC/3946A/3584/U/3/99/EB
16	Zakłady Chemiczne „Lubon” S.A.	62-030 Lubon, ul. dr. Romana Maya 1	30.07.99	PCC/196/S/1913/U/3/99
17	Elbląskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	82-300 Elbląg, ul. Fabryczna 3	30.07.99	PCC/636B/159/W/3/99
18	Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	14-530 Frombork, ul. A. Mickiewicza 5	2.08.99	PCC/186/S/559/U/3/99
19	„MP-Press” Paweł Kofiński	30-017 Kraków, ul. Raclawicka 56	2.08.99	OPC/278A/3958/U/3/99/ALK
20	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	09-500 Gostyń, ul. Kolejowa 24	6.08.99	PCC/121/S/424/U/3/99
21	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	11-700 Miragowo, Osiedle Parkowe 2	6.08.99	WCC/82A/329/W/3/99 PCC/88A/329/W/3/99
22	Zakład Energetyki Ciepłej (Gmina i Miasto Ilza)	21-100 Ilza, ul. Rynek 11	6.08.99	PCC/489/S/534/U/3/99
23	Syndyk Elektrociepłowni „Radom” S.A.	23-613 Radom, ul. Energetyków 16	6.08.99	WCC/43A/105/W/3/99 PCC/45A/105/W/3/99
24	David S. Smith Packaging Poland S.A.	25-639 Kielce, ul. Malików 150	6.08.99	PCC/607/S/1689/U/3/99
25	„Chemarbel” Sp. z o.o.	25-663 Kielce, ul. Olszewskiego 6	6.08.99	PCC/484/S/369/U/3/99
26	Zakład Energetyki Ciepłej (Miasto i Gmina Korńskie)	26-200 Korńskie, ul. Armii Krajowej 5	6.08.99	PCC/482/S/351/U/3/99
27	Przedsiębiorstwo Produkcji Materiałów Syntetycznych „Cernkor” Sp. z o.o.	32-050 Skawina, ul. Piłsudskiego 22	6.08.99	OPC/174/A/153/W/1/2/99/BK
28	Huta Szkła Okiennego „Szczakowa” S.A.	32-520 Jaworzno, ul. Kolejarzy 81	2.09.99 6.08.99	WPC/14A/153/W/1/2/99/BK PCC/230/S/1382/U/3/99

29	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	33-200 Dąbrowa Tarnowska, ul. mjr. H. Sucharskiego 14	6.08.99	PCC/642/S/539/U/3/99
30	Zakłady Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	40-205 Katowice, ul. Scigaly 14	6.08.99	PCC/157/S/136/U/3/99
31	Huta Ferrum S.A.	40-241 Katowice, ul. Hutnicza 3	6.08.99	PCC/231/S/657/U/3/99
32	Glucholaskie Zakłady Papiernicze Sp. z o.o.	48-340 Glucholazy, ul. Gen. Andersa 32	6.08.99	PCC/108/S/619/U/3/99
33	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	58-400 Kamienna Góra, ul. Cicha 7	6.08.99	PCC/610/S/440/U/3/99
34	Kuźnia Jawor S.A.	59-400 Jawor, ul. Kuziennicza 4	6.08.99	PCC/449/S/801/U/3/99
35	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	63-200 Jarocin, ul. Kasprzaka 1 a	6.08.99	PCC/101/S/61/U/3/99
36	„Jarocińskie Fabryki Mebli” S.A.	63-200 Jarocin, ul. Powstańców Wielkopolskich 1	6.08.99	PCC/356/S/736/U/3/99
37	Zakład Energetyki Ciepłej i Usług Komunalnych Sp. z o.o.	64-915 Jastrowie, ul. Wojska Polskiego 29	6.08.99	PCC/436/S/1377/U/3/99
38	Elektrociepłownia „Gorzów” S.A.	66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Energetyków 6	6.08.99	PCC/346/S/1330/U/3/99
39	„Enter” Sp. z o.o.	66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Pomorska 34	6.08.99	PCC/761/S/2888/U/3/99
40	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	66-530 Drezdenko, ul. Pierwszej Brygady 21	6.08.99	PCC/161/S/1413/U/3/99
41	Cukrownia „Głogów” S.A.	67-200 Głogów, ul. Rudnowska 75	6.08.99	PCC/524/S/1177/U/3/99
42	„Vitrosilicon” S.A.	68-120 Iłowa, ul. Żagańska 27	6.08.99	PCC/662/S/1562/U/3/99
43	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	72-100 Goleniów, ul. Maszewska 18	6.08.99	PCC/183/S/342/U/3/99
44	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	76-150 Dartowo, ul. M. Curie Skłodowskiej 47 a	6.08.99	PCC/86/S/502/U/3/99
45	Zakład Gospodarki Komunalnej w Słupsku (Gmina Słupsk)	76-219 Jezierzycze	6.08.99	PCC/428/S/2292/U/3/99
46	Zakład Energetyki Ciepłej (Gmina Drawsko Pomorskie)	78-500 Drawsko Pomorskie, ul. Sobleskiego 8	6.08.99	PCC/236/S/517/U/3/99
47	Pucka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.	84-100 Puck, ul. Zamkowa 6	6.08.99	WCC/535A/1309M/3/99
48	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	87-300 Brodnica, ul. 18 Stycznia 36 a	6.08.99	WCC/295A/273/U/OT1/99
49	Zakłady Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	87-330 Jabłonowo Pomorskie, ul. Wigury 6	6.08.99	PCC/617/S/1297/U/3/99
50	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 44	6.08.99	PCC/59/S/388/U/3/99
51	Przedsiębiorstwo „Inofama” S.A.	88-100 Inowrocław, ul. Metalowców 7	6.08.99	PCC/190/S/748/U/3/99
52	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	88-100 Inowrocław, ul. Towarowa 40	6.08.99	PCC/8/S/138/U/3/99
53	Zakłady Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	88-140 Gniewkowo, ul. Kilińskiego 9	6.08.99	PCC/692/S/2254/U/3/99
54	Janikowskie Zakłady Sodowe „Janikosoda” S.A.	88-160 Janikowo, ul. Przemysłowa 30	6.08.99	PCC/415/S/688/U/3/99
55	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Malwa”	89-430 Kamień Krajeński, ul. Dworcowa 36	6.08.99	PCC/425/S/2498/U/3/99
56	Cukrownia Guzów S.A.	96-317 Guzów, ul. Łubieńskich 4	6.08.99	PCC/384/S/1182/U/3/99
57	Przedsiębiorstwo Państwowe Elektrownia Bełchatów	97-405 Bełchatów	6.08.99	PCC/267/S/1249/U/3/99
58	Koniecpolskie Zakłady Płyt Piłśniowych S.A.	42-230 Koniecpol, ul. Kolejowa 3	10.08.99	PCC/483/S/717/U/3/99
59	Zakład Gospodarki Komunalnej ZB	77-220 Koczola, ul. Człuchowska 27	10.08.99	PCC/759/S/82/U/3/99
60	„Adriana” S.A.	86-253 Kijewo Królewskie, Kosowizna	10.08.99	PCC/758/S/132/U/3/99
61	Zakład Gospodarki Komunalnej	97-140 Kuluszki, ul. Mickiewicza 4	10.08.99	PCC/729/S/2862/U/3/99
62	Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	05-480 Karczew, ul. Ciepłownicza 1	11.08.99	PCC/26/S/405/U/3/99
63	Komunalna Energetyka Ciepła „Komec” Sp. z o.o.	11-400 Kętrzyn, ul. Górna 8	11.08.99	PCC/80/S/368/U/3/99
64	Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Energetyki Ciepłej (Miasto Kolno)	18-500 Kolno, ul. Witosa 4	11.08.99	PCC/197/S/675/U/3/99
65	Fabryka Maszyn i Urządzeń „Famak” S.A.	46-200 Kluczbork, ul. Fabryczna 5	11.08.99	PCC/410/S/1388/U/3/99
66	Kombinat Rolny Kietrz Sp. z o.o.	48-130 Kietrz, ul. Zatorze 1	11.08.99	PCC/409/S/1546/U/3/99
67	„ZOPP” Zakład Obrotu Paliwami Płynnymi	61-749 Poznań, ul. Świętego Wojciecha 7/2	11.08.99	OPC/422A/3611/U/3/99/JZ
68	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	62-600 Kolo, ul. Przemysk 1	11.08.99	PCC/194/S/322/U/3/99
69	Zakład Energetyki Ciepłej (Miasto i Gmina Kępiec)	77-230 Kępiec, ul. Tadeusza Bieleka 8	11.08.99	PCC/534/S/557/U/3/99

70	Polski Koncern Naftowy S.A.	09-411 Plock, ul. Chemików 7	13.08.99	PEE/4A/554/W/3/99 OEE/6A/554/W/3/99
71	Zakład Gospodarki Mieszkalniowej	11-730 Mikolajki, ul. Warszawska 32	16.08.99	PCC/625/S/1359/U/3/99
72	Przedsiębiorstwo Produkcji Materiałów Budowlanych Niemce S.A.	21-025 Niemce k/Lublina	16.08.99	PCC/326/S/1949/U/3/99
73		21-400 Łuków, ul. Cmentarna 3	16.08.99	PCC/377/S/297/U/3/99
74	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Zakłady Energetyczne Okręgu Radomsko-Kieleckiego S.A.	26-110 Skarżysko-Kamienna, Al. Marszałka Piłsudskiego 51	16.08.99	PEE/32A/1332/U/1/2/99/AS OEE/34B/1332/U/1/2/99/AS PEE/32/S/1323/U/3/99 OEE/34/S/1332/U/3/99
75	Cementownia Ożarów S.A.	27-530 Ożarów	19.08.99	PCC/237/S/2003/U/3/99
76	SGL CARBON S.A.	33-300 Nowy Sącz, ul. Węgierska 188	19.08.99	PCC/480/S/1441/U/3/99
77	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	41-940 Piekary Śląskie, ul. Gen. Ziętki 19	19.08.99	PCC/446/S/396/U/3/99
78	Elektrownia Rybnik S.A.	44-207 Rybnik, ul. Podmiejska 9	19.08.99	WEE/29A/1262/U/1/2/99/AS
79	Visteon Poland S.A.	46-320 Praszka, ul. Kaliska 72	19.08.99	PCC/510/S/686/U/3/99
80	Zakład Przemysłu Bawełnianego „Fortex” S.A.	48-200 Prudnik, ul. Nyska 10	19.08.99	PCC/452/S/1134/U/3/99
81	Dolnośląskie Zakłady Metalurgiczne „Dozamet” S.A.	67-100 Nowa Sól, ul. Piłsudskiego 40	19.08.99	PCC/433/S/1600/U/3/99
82	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	69-200 Osno Lubuskie, ul. 3-go Maja 5	19.08.99	PCC/495/S/1915/U/3/99
83	Pruszczańskie Przedsiębiorstwo Ciepłownicze „PEC” Sp. z o.o.	83-000 Pruszczy Gdański, ul. Wojska Polskiego 2	19.08.99	PCC/306/S/513/U/3/99
84	Przedsiębiorstwo Ciepłowniczo Usługowe Piaseczno Sp. z o.o.	05-500 Piaseczno, ul. Techniczna 6	20.08.99	PCC/739/S/183/U/3/99
85	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	09-100 Piorński, ul. Przemysłowa 2	20.08.99	PCC/711/S/107/U/3/99
86	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	14-400 Pasłęk, ul. Kopernika 9	20.08.99	PCC/341/S/381/U/3/99
87	Zakłady Przemysłu Gipsowego „Dolina Nidy” S.A.	28-400 Pińczów	20.08.99	PCC/538/S/689/U/3/99
88	„H. Cegielski - Energocentrum” Sp. z o.o.	61-458 Poznań, ul. 28 Czerwca 1956 r. 223/229	20.08.99	PCC/62/S/340/U/3/99
89	Przedsiębiorstwo Produkcyjne i Usługowo Handlowe „Ekonstal” Sp. z o.o.	88-230 Piotrków Kujawski, ul. XXX-Lecia PRL 7	20.08.99	PCC/96/S/1729/U/3/99
90	Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego „Paterek” S.A.	89-100 Paterek, ul. Przemysłowa 1	20.08.99	PCC/178/S/1384/U/3/99
91	Przedsiębiorstwo Budownictwa Elektroenergetycznego „Elbud” Poznań S.A.	60-003 Poznań, ul. Wolczyńska 37	23.08.99	PCC/256/S/1826/U/3/99
92	Zakłady Produkcji Betonu „PREFABET” Sp. z o.o.	64-200 Powodowo	23.08.99	PCC/513/S/1822/U/3/99
93	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	64-920 Piła, ul. Kaczorska 20	23.08.99	PCC/127/S/282/U/3/99
94	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	97-300 Piotrków Trybunalski, ul. Przemysłowa 4	23.08.99	PCC/371/S/204/U/3/99
95	Przedsiębiorstwo Obsługi Państwowej Komunikacji Samochodowej	02-309 Warszawa, ul. Siupecka 11/7	25.08.99	OPC/285A/9311/W/1/2/99/MS
96	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	06-100 Pultusk, ul. Mickiewicza 36	25.08.99	PCC/381/S/418/U/3/99
97	Zakład Energetyki Ciepłej	06-300 Przasnysz, ul. Orlika 20	25.08.99	PCC/260/S/365/U/3/99
98	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	21-300 Radzyń Podlaski, ul. Zabielska 108	25.08.99	PCC/207/S/412/U/3/99
99	Miejski Zakład Komunalny (Miasto Rejowiec Fabryczny)	22-170 Rejowiec Fabryczny, ul. Chelmska 51	25.08.99	PCC/307/S/1481/U/3/99
100	Radomskie Zakłady Mechaniki Budownictwa „Zremb”	26-600 Radom, ul. Mokra 2	25.08.99	PCC/391/S/1861/U/3/99
101	Firma Handlowo-Usługowa „KAMA” S.C.	33-130 Radów, ul. Poległych 1/1	25.08.99	PCC/746/S/2813/U/3/99
102	Nowotarskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	34-400 Nowy Targ, ul. Długa 21	25.08.99	PCC/49A/699/W/3/99
103	Zakład Płyt Płiśniowych S.A.	37-700 Przemyski, ul. Ofiar Katynia 17	25.08.99	PCC/224/S/1480/U/3/99
104	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	37-700 Przemyski, ul. Płowiecka 8	25.08.99	PCC/30/S/277/U/3/99
105	Zakład Gospodarki Komunalnej (Miasto i Gmina Rymanów)	38-520 Rymanów, ul. Osiedle 40	25.08.99	PCC/399/S/1820/U/3/99

106	Zakłady Magnezytowe „Ropczyce” S.A. „ENCO” Sp. z o.o.	39-100 Ropczyce, ul. Przemysłowa 1 41-914 Bytom, ul. Strzelców Bytomskich 165	25.08.99	PCC/216/S/338/U/3/99
107	Instytut Warzywnictwa Warzywniczy Zakład Doświadczalny Fabryka Urządzeń Sygnalizacyjnych i Teletechnicznych „Sygnaly” S.A.	43-200 Pszczyna, ul. Zdrojowa 2 44-251 Rybnik, ul. Sygnaly 62	25.08.99	WCC/358A/330/W/3/99 PCC/599/S/2529/U/3/99 PCC/525/S/2020/U/3/99
110	Harpen Polska Sp. z o.o.	53-333 Wrocław, ul. Powstańców Śląskich 28	25.08.99	WCC/742A/11/W/3/99 PCC/773B/11/W/3/99
111	KGHM Polska Miedź S.A.	59-301 Lubin, ul. M. Skłodowskiej-Curie 48	25.08.99	WCC/552A/2678/W/3/99 PCC/579/2678/W/3/99 PEE/5A/2678/W/3/99 OEE/7A/2678/W/3/99
112	Przedsiębiorstwo „Megawat” Sp. z o.o.	64-610 Rogoźno Wielkopolskie, ul. Fabryczna 7	25.08.99	PCC/320/S/540/U/3/99
113	Przedsiębiorstwo „Geotermia Pyrzyce” Sp. z o.o.	74-200 Pyrzyce, ul. Ciepłownicza 27	25.08.99	PCC/259/S/420/U/3/99
114	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	76-230 Połęgowo, ul. Darżyńska 1	25.08.99	PCC/132/S/1288/U/3/99
115	Energetyka Ciepła w Połczynie Zdroju Sp. z o.o.	78-320 Połczyn Zdrój, ul. Mieszka I 19	25.08.99	PCC/710/S/1979/U/3/99
116	Wspólne Przedsiębiorstwo „PROMEX” S.C.	83-000 Pruszcz Gdański, ul. Łokietka 2	25.08.99	PCC/76/S/384/U/3/99
117	Przedsiębiorstwo „Prefabet-Reda” S.A.	84-240 Reda, ul. Gniewowska 5	25.08.99	PCC/423/S/1306/U/3/99
118	Miejskie Przedsiębiorstwo Ciepłowniczo-Komunalne „Koksik” Sp. z o.o.	84-240 Reda, ul. Obwodowa 18	25.08.99	PCC/77/S/503/U/3/99
119	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	87-500 Rypin, ul. Mławska 46 b	25.08.99	PCC/97/S/433/U/3/99
120	Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej	88-200 Radziejowice, ul. Szpitalna 3	25.08.99	PCC/602/S/2644/U/3/99
121	Pabianickie Zakłady Przemysłu Bawełnianego „PAMOTEX” S.A.	95-200 Pabianice, ul. Grota Roweckiego 8 a	25.08.99	PCC/499/S/747/U/3/99
122	Pabianickie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa”	95-200 Pabianice, ul. Piłsudskiego 5	25.08.99	PCC/212/S/1681/U/3/99
123	Zakłady Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	96-200 Rawa Mazowiecka, ul. Słowackiego 70	25.08.99	PCC/386/S/385/U/3/99
124	Zakłady Mebli Giętych „FAMEG” S.A.	97-500 Radomsko, ul. 11 Listopada 2	25.08.99	PCC/605/S/611/U/3/99
125	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	99-200 Poddębice, ul. Targowa 2 a	25.08.99	PCC/176/S/524/U/3/99
126	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	17-300 Siemiatycze, ul. Armii Krajowej 26	27.08.99	PCC/771/S/623/U/3/99
127	Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	26-110 Skarżysko Kamienna, ul. 11 Listopada 7	27.08.99	PCC/102/S/291/U/3/99
128	Przedsiębiorstwo „ASPRA-SEFAKO” S.A.	28-340 Sędziszów, ul. Przemysłowa 6 b	27.08.99	PCC/13/S/684/U/3/99
129	Spółdzielnia Mieszkańcowa „Beskid”	34-200 Sucha Beskidzka, ul. Mickiewicza 44	27.08.99	PCC/726/S/2740/U/3/99
130	Sanockie Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil-Sanok” S.A.	38-500 Sanok, ul. Reymonta 19	27.08.99	PCC/349/S/881/U/3/99
131	Fabryka Firanek „Wisani” S.A.	39-451 Skopanie	27.08.99	PCC/373/S/658/U/3/99
132	Cieplownia Siemianowice Sp. z o.o.	41-100 Siemianowice Śląskie, ul. Marii Konopnickiej 1	27.08.99	PCC/21/S/290/U/3/99
133	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „Komech” Sp. z o.o.	41-219 Sosnowiec, ul. K. Szymanowskiego 1	27.08.99	PCC/73/S/331/U/3/99
134	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	66-440 Skwierzyna, ul. Mickiewicza 1	27.08.99	PCC/163/S/620/U/3/99
135	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniczej (Gmina Szprotawa)	67-300 Szprotawa, ul. Chrobrego 1	27.08.99	PCC/316/S/622/U/3/99
136	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniczej (Gmina Susz)	82-540 Susz, ul. Kajki 9	27.08.99	PCC/566/S/2263/U/3/99
137	Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	96-100 Skierniewice, ul. Przemysłowa 2	27.08.99	PCC/167/S/280/U/3/99
138	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	98-200 Sieradz, ul. Spółdzielcza 4	27.08.99	PCC/604/S/249/U/3/99
139	„RolDan” Sp. z o.o.	00-613 Warszawa, ul. Chatubińskiego 8	31.08.99	PCC/627/S/1174/U/3/99

140	Zakład Usług Energetycznych Sp. z o.o.	04-994 Warszawa, ul. Poezji 19	31.08.99	PCC/272/S/32/U/3/99
141	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	07-200 Wyszaków, ul. Przemysłowa 4	31.08.99	PCC/378/S/292/U/3/99
142	„Tomic” S.A.	09-300 Zuromin, ul. Zeromskiego 76/82	31.08.99	PCC/691/S/1500/U/3/99
143	Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Energetyki Ciepłej (Miasto Wysokie Mazowieckie)	18-200 Wysokie Mazowieckie, ul. 1-go Maja 6	31.08.99	PCC/376/S/624/U/3/99
144	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Bugaj Sp. z o.o.	27-200 Starachowice, ul. Radomska 29	31.08.99	PCC/205/S/245/U/3/99
145	Magneti Marelli Poland S.A.	41-200 Sosnowiec, ul. Gen. M. Żaruskiego 11	31.08.99	PCC/338/S/1387/U/3/99
146	Agencja Poszanowania Energii i Usług Energetyczno-Górnicych „Enmag-Eg” Sp. z o.o.	41-949 Piekary Śląskie, ul. Jana Brzechwy 13	31.08.99	WCC/424A/1698/W/3/99 PCC/445A/1698/W/3/99 WCC/424B/1698/W/3/99/RW
147	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	42-606 Tarnowskie Góry, ul. Miodowa 6	31.08.99	PCC/573/S/345/U/3/99
148	Zakład Gospodarki Komunalnej	56-500 Syców, ul. Świerczewskiego 8	31.08.99	PCC/364A/536/W/3/99
149	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej (Miasto Świdnica)	58-105 Świdnica, ul. Pogodna 1	31.08.99	PCC/565/S/200/U/3/99
150	Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.	62-716 Uniejów, ul. Polna 37	31.08.99	PCC/139/S/1683/U/3/99
151	Cukrownia „Środa” Sp. z o.o.	63-000 Środa Wielkopolska, ul. Niedziałkowskiego 27	31.08.99	PCC/318/S/664/3/99
152	„Stomil” S.A.	63-000 Środa Wielkopolska, ul. Prądzynskiego 16	31.08.99	PCC/358/S/1363/U/3/99
153	„Polkon” S.A.	64-980 Trzcianka, ul. Kopernika 32	31.08.99	PCC/204A/1280/W/3/99
154	Lubuski Zakład Termotechniczny „Elferma” S.A.	66-200 Świebodzin, ul. Świerczewskiego 76	31.08.99	PCC/254/S/685/U/3/99
155	Fabryka Papieru Szczecin-Skolwin S.A.	71-871 Szczecin, ul. Stolicyńska 100	31.08.99	PCC/663/S/1169/U/3/99
156	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	72-600 Świnoujście, ul. Daszyńskiego 2	31.08.99	PCC/56/S/246/U/3/99
157	Port Handlowy Świnoujście Sp. z o.o.	72-602 Świnoujście, ul. Bunkrowa 1	31.08.99	PCC/124/S/1418/U/3/99
158	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	73-110 Stargard Szczeciński, ul. Nasienna 6	31.08.99	PCC/31/S/244/U/3/99
159	Przedsiębiorstwo Zbożowo-Młynarskie „PZZ”	76-031 Stolsław	31.08.99	PCC/345/S/1739/U/3/99
160	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „EMPEC” Sp. z o.o.	76-270 Ustka, ul. Marynarki Polskiej 40	31.08.99	PCC/188/S/226/U/3/99
161	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	78-300 Świdwin, ul. Słowiańska 9	31.08.99	PCC/91/S/390/U/3/99
162	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	78-400 Szczecinek, ul. Armii Krajowej 81	31.08.99	PCC/697/S/283/U/3/99
163	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „ERG” E. Galiński	78-400 Szczecinek, ul. Słowiańska (JAR)	31.08.99	PCC/694/S/511/U/3/99
164	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	83-100 Tczew, ul. Rokicka 14	31.08.99	PCC/416/S/278/U/3/99
165	Toruńskie Zakłady Przemysłu Nieorganicznego „Polchem”	87-111 Toruń, ul. Szosa Bydgoska 94/106	31.08.99	PCC/149/S/911/U/3/99
166	Zakłady Sprzętu Precyzyjnego „Niewiadów” S.A.	97-170 Ujazd, Niewiadów	31.08.99	PCC/270/S/598/U/3/99
167	Zakłady Przemysłu Wełnianego „TOMTEX” S.A.	97-200 Tomaszów Mazowiecki, ul. Włokiennicza 12/18	31.08.99	PCC/490/S/916/U/3/99
168	Zakład Usług Komunalnych Warka (Miasto i Gmina Warka)	05-660 Warka, ul. Farna 2	1.09.99	PCC/731/S/607/U/3/99
169	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	22-200 Włodawa, ul. Kotnarowskiego 3	1.09.99	PCC/47/S/560/U/3/99
170	Cukrownia „Werbkowice” S.A.	22-550 Werbkowice, ul. Przemysłowa 2	1.09.99	PCC/180/S/1186/U/3/99
171	Zakłady Producyjno-Remontowe Energetyki „ENERGOPREM”	50-505 Wrocław, ul. Nyska 48	1.09.99	PCC/521/S/2077/U/3/99
172	Fabryka Porcelany „Krzysztof” S.A.	58-300 Wałbrzych, ul. Limanowskiego 10	1.09.99	PCC/198/S/1879/U/3/99
173	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	62-300 Września, ul. Witkowska 6	1.09.99	PCC/58/S/293/U/3/99
174	Zakłady Przemysłu Lniarskiego „Lenwił” Sp. z o.o.	63-230 Witaszyce, ul. Witaszyczki 66	1.09.99	PCC/252/S/1285/U/3/99
175	Zakłady Przetwórstwa Mleka „Mlecz” Sp. z o.o.	64-200 Wolsztyn, ul. Żeromskiego 16	1.09.99	PCC/472/S/1283/U/3/99
176	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	87-200 Wąbrzeźno, ul. Podzamcze 21	1.09.99	PCC/303/S/546/U/3/99

177	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	87-800 Włocławek, Al. Chopina 6 b	1.09.99	PCC/169/S/106/U/3/99
178	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	89-140 Więcbork, ul. Mickiewicza 16	1.09.99	PCC/424/S/2252/U/3/99
179	Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	98-300 Wieluń, ul. Ciepłownicza 26	1.09.99	PCC/527/S/305/U/3/99
180	Cukrownia Wieluń S.A.	98-300 Wieluń, ul. Długosza 5	1.09.99	PCC/530/S/1125/U/3/99
181	Zakłady Płyt Włókowych „Prospan” S.A.	98-400 Wieruszów, ul. Bolesławecka 10	1.09.99	PCC/718/S/723/U/3/99
182	Żuromińskie Zakłady Komunalne Sp. z o.o.	09-300 Żuromin, ul. Szpitalna 125	2.09.99	PCC/669/S/571/U/3/99
183	„PROMAR” Sp. z o.o.	17-210 Narzew, ul. Mickiewicza 101 a	2.09.99	OPC/226A/3071/U/1/2/99/EB
184	Przedsiębiorstwo Przemysłu Bawełnianego „Zamtex” S.A.	18-300 Zambrow, Al. Wojska Polskiego 27	2.09.99	PCC/541/S/735/U/3/99
185	Zambrowskie Ciepłownictwo i Wodociągi Sp. z o.o.	18-300 Zambrow, ul. Papieża Jana Pawła II 5	2.09.99	PCC/2/S/183/U/3/99
186	Końlownia „Kabaty” Sp. z o.o.	34-300 Żywiec, ul. Kabaty 4	2.09.99	PCC/460/S/519/U/3/99
187	Przędzalnia „Zawiercie” S.A.	42-400 Zawiercie, ul. Obrońców Poczty Gdańskiej 95	2.09.99	PCC/229/S/2065/U/3/99
188	Zakład Gospodarki Komunalnej „Zaw-Kom” Sp. z o.o.	46-059 Zawadzkie, ul. Dębowa 13	2.09.99	PCC/657/S/23/U/3/99
189	Zakłady Tworzyw i Farb Sp. z o.o.	57-250 Złoty Stok, ul. Rynek 1	2.09.99	PCC/720/S/1434/U/3/99
190	Zgorzeleckie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	59-900 Zgorzelec, ul. Groszowa 1	2.09.99	PCC/111/S/400/U/3/99
191	Cukrownia „Zbiersk” S.A.	62-830 Zbiersk	25.10.99	PCC/111B/400W/3/99/JŻ
192	PORTA PETROL S.A.	71-656 Szczecin, ul. F. K. Drukiego-Lubeckiego 1 a	2.09.99	PCC/719/S/1246/U/3/99
193	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	72-400 Kamień Pomorski, ul. Szczecińska 2	2.09.99	WPC/24A/9234/W/1/2/99/PK
194	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	77-400 Złotów, ul. Za Dworcem 3	2.09.99	WCC/33A/800W/3/99
195	Zakład Obsługi Komunalnej Miasta Lipno	87-600 Lipno, ul. Kardynała St. Wyszyńskiego 47	2.09.99	PCC/138/S/300/U/3/99
196	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	88-400 Żnin, ul. Fabryczna 1	2.09.99	PCC/388A/603/W/3/99
197	Cukrownia „Żnin” S.A.	88-400 Żnin, ul. Kl. Janickiego 1	2.09.99	PCC/4/S/348/U/3/99
198	„Geotermia Mazowiecka” S.A.	96-300 Żyrardów, ul. Okrzei 57	2.09.99	PCC/151/S/1193/U/3/99
199	Zakład Energetyczny Białystok S.A.	15-950 Białystok, ul. Elektryczna 13	6.09.99	PCC/728/S/113/U/3/99
200	„Andropol-Elektrociepłownia” Sp. z o.o.	34-120 Andrychów, ul. Krakowska 83	6.09.99	PEE/42/S/2708/U/3/99
201	Będziński Zakład Elektroenergetyczny S.A.	42-500 Będzin, ul. Miłobądzka 141	6.09.99	OEE/44/S/2708/U/3/99
202	Beskidzka Energetyka S.A.	43-300 Bielsko-Biała, ul. Batorego 17 a	6.09.99	PEE/73/S/1339/U/3/99
203	Elektrownia Turów	59-916 Bogatynia 3, ul. Młodych Energetyków 12	6.09.99	OEE/75/S/1339/U/3/99
204	Zakład Energetyczny Bydgoszcz S.A.	85-950 Bydgoszcz, ul. dr. Emilia Warmińskiego 8	6.09.99	PEE/56/S/2714/U/3/99
205	Przedsiębiorstwo Usług Technicznych „EL-PAR” Sp. z o.o.	97-406 Belchatów 5, Biłgoraj k/Belchatowa	6.09.99	OEE/58/S/2714/U/3/99
206	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	15-062 Białystok, ul. Warszawska 27	7.09.99	PEE/24/S/2713/U/3/99
207	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	32-700 Bochnia, ul. Ks. J. Poniatowskiego 24	7.09.99	OEE/26/S/2713/U/3/99
208	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	32-800 Brzesko, ul. Przemysłowa 8	7.09.99	PEE/76/S/1248/U/3/99
209	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (Miasto Andrychów)	34-120 Andrychów, ul. Batorego 24	7.09.99	OEE/78/S/1248/U/3/99

210	Dolnośląski Zakład Termoenergetyczny S.A.	58-309 Waibrzych, ul. Broniewskiego 1 b	7.09.99	WCC/81A/134/W/3/99 PCC/87A/134/W/3/99
211	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	97-400 Belchatów, ul. Wojska Polskiego 132	7.09.99	PCC/587/S/172/U/3/99
212	TEDEX - OIL Sp. z o.o.	05-500 Piaseczno, ul. Okulickiego 4	10.09.99	OPC/87A/3632/U/1/2/99/AS
213	Zakład Gospodarki Komunalnej (Miasto i Gmina Kozienice)	29-900 Kozienice, ul. Przemysłowa 15	10.09.99	PCC/261/S/561/U/3/99
214	Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” S.A.	32-510 Jaworzno, ul. Chopina 94	10.09.99	PCC/661/S/1776/U/3/99
215	Elektrownia Jaworzno III S.A.	32-511 Jaworzno, ul. Promienna 51	10.09.99	WCC/433B/1260/U/1/2/99/AS PCC/454B/1260/U/1/2/99/AS WEE/25B/1260/U/1/2/99/AS
216	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	32-650 Kąty, Osiedle 700-Lecia 10	10.09.99	PCC/113A/312/W/3/99 OCC/38A/312/W/3/99
217	Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o.	37-300 Leżajsk, ul. Żwirki i Wigury 3	10.09.99	PCC/750/S/2886/U/3/99 OCC/210/S/2886/U/3/99
218	Rafineria Jasło S.A.	38-200 Jasło, ul. 3-go Maja 101	10.09.99	PEE/94/S/665/U/3/99 OEE/95/S/665/U/3/99
219	Rafineria Nafty „Jedlicze” S.A.	38-460 Jedlicze, ul. Trzecieckiego 14	10.09.99	PEE/81/S/1154/U/3/99 OEE/82/S/1154/U/3/99
220	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	41-303 Dąbrowa Górnicza, ul. Łaski 188	19.11.99	OPC/25A/3411/W/3/99/JŻ
221	Zakłady Koksownicze „Przyjaźń”	42-523 Dąbrowa Górnicza, ul. Koksownicza 1	10.09.99	PCC/54/S/168/U/3/99 OCC/19/S/168/U/3/99
222	„EKOTERM” Sp. z o.o.	43-155 Bieruń, ul. Granitowa 16	10.09.99	PCC/335/S/1197/U/3/99 OCC/95/S/1197/U/3/99
223	Zakład Usług Komunalnych (Miasto Czechowice-Dziedzice)	43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Waryńskiego 4	10.09.99	PCC/29A/371/W/3/99 PCC/766/S/9089/U/3/99 OCC/217/S/9089/U/3/99
224	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	44-335 Jastrzębie Żródło, ul. Wrocławska 2	10.09.99	PCC/586/S/163/U/3/99 OCC/154/S/163/U/3/99
225	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	48-231 Lubrza, ul. Zielona 1	10.09.99	PCC/643/S/76/U/3/99 OCC/173/S/76/U/3/99
226	Zakład Energetyczny Jelenia Góra S.A.	58-500 Jelenia Góra, ul. Bogusławskiego 32	10.09.99	PEE/19/S/2698/U/3/99 OEE/21/S/2698/U/3/99
227	Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	59-220 Legnica, ul. Poznańska 48	10.09.99	PCC/137/S/157/U/3/99 OCC/44/S/157/U/3/99
228	Przedsiębiorstwo Eksploatacji Wód „AQUAKONRAD” S.A.	59-252 Iwiny 29	10.09.99	PEE/49/S/1707/U/3/99 OEE/51/S/1707/U/3/99
229	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Termal” Sp. z o.o.	59-300 Lubin, ul. Przemysłowa 2	10.09.99	PCC/451/S/208/U/3/99 OCC/122/S/208/U/3/99
230	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej PEC S.A.	62-800 Kalisz, ul. Marii Dąbrowskiej 3	10.09.99	PCC/68/S/178/U/3/99 OCC/25/S/178/U/3/99
231	Zakład Energetyczny Gorzów S.A.	66-400 Gorzów Wlkp., ul. Gen. Sikorskiego 37	10.09.99	PEE/39/S/2703/U/3/99 OEE/40/S/2703/U/3/99

232	Stocznia Gdynia S.A.	81-336 Gdynia, ul. Czechosłowacka 3	10.09.99	PCC/192/S/840/U/3/99 OCC/192/S/840/U/3/99
233	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „ELZAM-HOLDING” S.A.	82-300 Elbląg, ul. Grunwaldzka 2	10.09.99	PCC/635/S/756/U/3/99 OCC/168/S/756/U/3/99
234	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	86-200 Chełmno, ul. Górczyckiego 2	10.09.99	PCC/468/S/231/U/3/99 OCC/127/S/231/U/3/99
235	„OPEC Grudziądz” Sp. z o.o.	86-300 Grudziądz, ul. Budowlanych 7	10.09.99	PCC/187/S/209/U/3/99 OCC/62/S/209/U/3/99
236	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej (Miasto Chełmża)	87-140 Chełmża, ul. Gen. Sikorskiego 27	10.09.99	PCC/621/S/1358/U/3/99 OCC/166/S/1358/U/3/99
237	TOGA Sp. z o.o.	00-758 Warszawa, ul. Sulkiewicza 5/18	13.09.99	OPC/209A/289/W/1/2/99/AS
238	Zakład Usług Komunalnych i Mieszkaniowych (Miasto Dobre Miasto)	11-040 Dobre Miasto, ul. Olsztyńska 19	13.09.99	PCC/379/S/234/U/3/99
239	Huta Katowice S.A.	41-308 Dąbrowa Górnicza, Al. J. Piłsudskiego 92	13.09.99	PEE/90/S/593/U/3/99 OEE/91/S/593/U/3/99
240	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	41-902 Bytom, ul. Wrocławska 122	13.09.99	PCC/397/S/201/U/3/99 OCC/116/S/201/U/3/99
241	Zakład Energetyczny Częstochowa S.A.	42-201 Częstochowa, Al. Armii Krajowej 5	13.09.99	PEE/35/S/1340/U/3/99 OEE/37/S/1340/U/3/99
242	BHH MIKROTECH Sp. z o.o.	42-530 Dąbrowa Górnicza, ul. Katowicka 11	13.09.99	PEE/1/S/43/U/3/99 OEE/1/S/43/U/3/99
243	Zakłady Mechaniczne „Bumar-Labędy” S.A.	44-109 Gliwice, ul. Mechaników 9	13.09.99	PEE/74/S/676/U/3/99 OEE/76/S/676/U/3/99
244	Zakład Gospodarki Komunalnej (Gmina Buk)	64-320 Buk, ul. Przemysłowa 10	13.09.99	PCC/321/S/655/U/3/99 OCC/91/S/655/U/3/99
245	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Teatralna 28	13.09.99	PCC/219/S/176/U/3/99 OCC/68/S/176/U/3/99
246	Port Lotniczy Gdańsk - Trójmiasto Sp. z o.o.	80-294 Gdańsk, ul. Słowackiego 200	13.09.99	PCC/752/S/2635/U/3/99 OCC/212/S/2635/U/3/99
247	Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	80-433 Gdańsk Wrzeszcz, ul. Zawiszy Czarnego 17	13.09.99	PCC/27/S/169/U/3/99 OCC/9/S/169/U/3/99
248	Stocznia Marynarki Wojennej, Przedsiębiorstwo Państwowe	81-127 Gdynia, ul. Smidowicza 48	13.09.99	PEE/64/S/760/U/3/99 OEE/66/S/760/U/3/99
249	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „ELZAM-HOLDING” S.A.	82-300 Elbląg, ul. Grunwaldzka 2	13.09.99	PCC/632/S/760/U/3/99 OCC/167/S/760/U/3/99
250	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej PEC Sp. z o.o.	82-500 Kwidzyn, ul. Batalionów Chłopskich 23	13.09.99	OCC/168/S/756/U/3/99 PCC/210/S/212/U/3/99
251	Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	85-315 Bydgoszcz, ul. Ks. Józefa Schulza 5	13.09.99	OCC/66/S/212/U/3/99 PCC/118/S/250/U/3/99
252	Zakłady Chemiczne „Organika-Zachem”	85-825 Bydgoszcz, ul. Wojska Polskiego 65	13.09.99	OCC/41/S/250/U/3/99 PCC/182/S/766/U/3/99 OCC/59/S/766/U/3/99

253	IBIS Ltd. International Bakery Industries SPOMASZ Sp. z o.o.	85-880 Bydgoszcz, ul. Toruńska 151	13.09.99	PCC/422/S/834/U/3/99 OCC/117/S/834/U/3/99
254	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	17-200 Hajnówka, ul. Łowcza 4	14.09.99	PCC/297/S/436/U/3/99 OCC/84/S/436/U/3/99
255	Zakład Energetyki Ciepłej (Gmina Łapy)	18-100 Łapy, ul. Żwirki i Wigury 83	14.09.99	PCC/748/S/229/U/3/99 OCC/209/S/229/U/3/99
256	Zakład Energetyczny Lublin S.A.	20-340 Lublin, ul. Garbarska 21	14.09.99	PEE/22/S/2707/U/3/99 OEE/24/S/2707/U/3/99
257	„KOBÓ” Sp. z o.o.	21-013 Puchaczów, Bogdanka	14.09.99	PCC/135/S/286/U/3/99 OCC/43/S/286/U/3/99
258	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	24-320 Poniatowa, ul. Młodzieżowa 4	27.10.99 14.09.99	WCC/128A/286/W/3/99/ALK PCC/742/S/2853/U/3/99 OCC/205/S/2853/U/3/99
259	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	27-500 Opatów, ul. Partyzantów 42	14.09.99	PCC/760/S/2828/U/3/99 OCC/213/S/2828/U/3/99
260	Zakład Energetyczny Kraków S.A.	30-960 Kraków, ul. Dajwór 27	14.09.99	PEE/10/S/2717/U/3/99 OEE/12/S/2717/U/3/99
261	„Plantpol” Produkcja i Hodowla Roślin Ozdobnych Sp. z o.o.	32-600 Oświęcim, ul. Jezioro 33	14.09.99	PCC/168/S/915/U/3/99 OCC/52/S/915/U/3/99
262	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	32-600 Oświęcim, ul. Zaboriska 144	14.09.99	PCC/1/S/187/U/3/99 OCC/1/S/187/U/3/99
263	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	37-500 Jarosław, ul. Przemyska 15	14.09.99	PCC/765/S/2779/U/3/99 OCC/216/S/2779/U/3/99
264	Zespół Ciepłowni Przemysłowych „CARBO-ENERGIA” Sp. z o.o.	41-700 Ruda Śląska, ul. Szyb Walenty 32	14.09.99	PCC/77/S/207/U/3/99 OCC/30/S/207/U/3/99
265	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	41-700 Ruda Śląska, ul. Zabrzeńska 24	14.09.99	PCC/37/S/190/U/3/99 OCC/13/S/190/U/3/99
266	„BUDWEX” S.A.	44-253 Rybnik, ul. Jastrzębska 12	14.09.99	PCC/666/S/758/U/3/99 OCC/149/S/758/U/3/99
267	Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe „ESOX” Sp. z o.o.	44-310 Radlin, ul. Mariacka 30	7.10.99 14.09.99	PCC/666A/758/W/3/99/MJ OCC/149A/758/W/3/99/MJ
268	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	47-220 Kędzierzyn Koźle, ul. Bema 23	14.09.99	PCC/64/S/318/U/3/99 OCC/23/S/318/U/3/99
269	Zakład Energetyczny Legnica S.A.	59-220 Legnica, ul. Partyzantów 21	14.09.99	PCC/645/S/777/U/3/99 OCC/174/S/777/U/3/99
270	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	60-321 Poznań, ul. Świerzawska 18	26.11.99 14.09.99	PEE/17/S/2699/U/3/99 OEE/19/S/2699/U/3/99 PEE/17A/2699/W/1/2/99/AS OEE/19B/2699/W/1/2/99/AS

KONCESJE

271	Zakład Energetyczny Koszalin S.A.	75-950 Koszalin, ul. Morska 10	14.09.99	PEE/27/S/2716/U/3/99 OEE/29/S/2716/U/3/99
272	Elbląski Zakład Energetyczny S.A.	82-300 Elbląg, ul. Elektryczna 20	14.09.99	PEE/44/S/2715/U/3/99 OEE/46/S/2715/U/3/99
273	UNIHIUT S.A.	30-969 Kraków, ul. Jezierska 7	15.09.99	PEE/97/S/9106/U/3/99 OEE/98/S/9106/U/3/99
274	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.	27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Sienkiewicza 91	16.09.99	PCC/50/S/189/U/3/99 OCC/202/S/189/U/3/99
275	Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S.A.	21-045 Świdnik, Al. Lotników Polskich 1	17.09.99	PCC/709/S/770/U/3/99 OCC/198/S/770/U/3/99
276	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	27-600 Sandomierz, ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 8	17.09.99	PEE/71/S/770/U/3/99 OEE/73/S/770/U/3/99
277	Skawińskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych S.A.	32-050 Skawina, ul. Tyniecka 12	17.09.99	PCC/250/S/275/U/3/99 OCC/79/S/275/U/3/99
278	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i Gospodarki Wodno-Ściekowej „Enwos” Sp. z o.o.	32-660 Chelmek, Plac Kilińskiego 1	17.09.99	PCC/751/S/927/U/3/99 OCC/211/S/927/U/3/99
279	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	33-100 Tarnów, ul. Sienna 4	17.09.99	PCC/396A/443/W/3/99/RW
280	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	37-450 Stalowa Wola, ul. Handlowa 11	17.09.99	PCC/16/S/188/U/3/99 OCC/5/S/188/U/3/99
281	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	39-400 Tarnobrzeg, ul. Wiśniewa 1	17.09.99	PCC/6/S/199/U/3/99 OCC/4/S/199/U/3/99
282	„EKSPAR” Sp. z o.o.	41-100 Siemianowice Śląskie, ul. Fabryczna 14	17.09.99	PCC/33/S/180/U/3/99 OCC/11/S/180/U/3/99
283	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej (Miasto Słupca)	62-400 Słupca, ul. Kilińskiego 37 b	17.09.99	PCC/57/S/313/U/3/99 OCC/21/S/313/U/3/99
284	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	63-000 Środa Wielkopolska, ul. Poselska 18	17.09.99	PCC/225/S/260/U/3/99 OCC/70/S/260/U/3/99
285	Zakład Gospodarki Komunalnej (Miasto i Gmina Szamotuły)	64-500 Szamotuły, ul. Wojska Polskiego 14	17.09.99	PCC/363/S/253/U/3/99 OCC/103/S/253/U/3/99
286	Toruńska Przedsiębiorstwa Czesankowa „Merintex” S.A.	87-100 Toruń, ul. Szosa Bydgoska 40/62	17.09.99	PCC/262/S/883/U/3/99 PCC/304/S/911/U/3/99
287	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	89-500 Tuchola, Świecka 68	19.10.99	OCC/87/S/911/U/3/99 PCC/304A/911/W/3/99/AD
288	Wojskowa Agencja Mieszkaniowa	02-004 Warszawa, ul. Chalubińskiego 3 a	17.09.99	OCC/87A/911/W/3/99/AD PCC/494/S/256/U/3/99
289	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	22-400 Zamość, ul. Peowiaków 5	22.09.99	OCC/135/S/256/U/3/99 WCC/786A/9356/W/3/99/MJ PCC/823A/9356/W/3/99/MJ OCC/242A/9356/W/3/99/MJ PCC/14/S/150/U/3/99 OCC/5/S/150/U/3/99

290	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	28-400 Piłczów, ul. Słabska 13	22.09.99	OCC/150/S/265/U/3/99
291	Hutnicze Przedsiębiorstwo Remontowe	30-969 Kraków, ul. Mrozowa 9	22.09.99	OCC/106/S/849/U/3/99
292	Przedsiębiorstwo Czesankowa INTERTEX S.A.	41-200 Sosnowiec, ul. Chemiczna 12	22.09.99	OCC/189/S/836/U/3/99
293	„Terma-Dom” Sp. z o.o.	41-803 Zabrze, ul. Bytomska 112 a	22.09.99	PCC/324/S/213/U/3/99 OCC/92/S/213/U/3/99
294	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	43-100 Tychy, ul. Kubicy 6	22.09.99	PCC/11/S/155/U/3/99 OCC/3/S/155/U/3/99
295	Zarząd Budynków Komunalnych (Gmina Bystrzyca Kłodzka)	57-500 Bystrzyca Kłodzka, ul. Sienkiewicza 6	22.09.99	OCC/190/S/446/U/3/99
296	P.W. „DUJET” Andrzej Mateja	62-066 Granowo, ul. Poznańska 1 a	22.09.99	OPC/255A/2871/U/1/2/99/BK
297	Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	65-735 Zielona Góra, ul. Batorego 126 a	22.09.99	PCC/608/S/197/U/3/99 OCC/161/S/197/U/3/99
298	Nadodziańskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego S.A.	71-520 Szczecin, ul. Niemcewicza 26	22.09.99	PCC/700/S/909/U/3/99 OCC/196/S/909/U/3/99
299	Przedsiębiorstwo Czesankowa „POLMERINO” S.A.	93-578 Łódź, ul. Wróblewskiego 19	22.09.99	OCC/136/S/918/U/3/99
300	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	95-100 Zgierz, ul. Łęczycka 24	22.09.99	PCC/596/S/2795/U/3/99 OCC/158/S/2795/U/3/99
301	Miejskie Sieci Ciepłe Sp. z o.o.	98-220 Zduńska Wola, ul. Żeromskiego 7/9	22.09.99	PCC/383/S/311/U/3/99 OCC/112/S/311/U/3/99
302	Dalkia Termika S.A.	00-496 Warszawa, ul. Nowy Świat 7/15	23.09.99	WCC/688B/6/W/3/99/AD
303	Okręgowe Przedsiębiorstwo Przemysłu Mięsnego	15-950 Białystok, ul. Pozioma 2	23.09.99	OCC/145/S/1369/U/3/99
304	NSK „ISKRA” S.A.	25-734 Kielce, ul. Jagiellońska 109	23.09.99	PEE/34/S/1344/U/3/99 OEE/36/S/1344/U/3/99 PCC/582/S/1344/U/3/99
305	Huta Metali Nieżelaznych „Szopienice” S.A.	40-390 Katowice, ul. Lwowska 23	23.09.99	PEE/88/S/589/U/3/99 OEE/89/S/586/U/3/99
306	Zakłady Azotowe „Kędzierzyn” S.A.	47-220 Kędzierzyn Koźle, skr. poczt. 163	30.11.99	PCC/394/S/586/U/3/99
307	„ENERGETYKA” Sp. z o.o.	59-301 Lubin, ul. M. Skłodowskiej-Curie 90	23.09.99	PEE/83/S/564/U/3/99 OEE/84/S/564/U/3/99
308	Energetyka Kaliska S.A.	62-800 Kalisz, Al. Wolności 8	23.09.99	PEE/46/S/141/U/3/99 OEE/48/S/141/U/3/99
309	Zakład Energetyczny Energo-Stil Sp. z o.o.	66-407 Gorzów Wlkp., ul. Walczaka 25	23.09.99	OEE/16A/2687/U/1/2/99/MS PEE/16/S/2687/U/3/99
310	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	74-320 Barlinek, ul. Przemysłowa 7	23.09.99	OEE/18/S/2687/U/3/99
311	Zarząd Portu Gdańsk S.A.	80-955 Gdańsk, ul. Zamknięta 18	30.09.99	PEE/50/S/40/U/3/99 OEE/52/S/40/U/3/99 WCC/348A/220/W/3/99/BP PEE/3/S/1312/U/3/99 OEE/5/S/1312/U/3/99
312	Zakłady Elektronowe „Lemina” S.A.	05-500 Piaseczno, ul. Puławska 34	24.09.99	PCC/540/S/1312/U/3/99 OCC/142/S/1312/U/3/99 PCC/455/S/870/U/3/99

362	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Przedsiębiorstwo Państwowe	40-126 Katowice, ul. Grażyńskiego 49	11.10.99	WCC/357A/216W/3/99/RW PCC/367A/216W/3/99/RW
363	Przedsiębiorstwo Transportowo-Handlowe „TRANS-OIL” S.C.	43-300 Bieleśko-Biała, ul. Maturyzystów 10	11.10.99	OPC/344A/9310/W/1/2/99/MS
364	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Przedsiębiorstwo Państwowe	63-100 Śrem, ul. Staszica 4	12.10.99	PCC/354A/186W/3/99/ALK OCC/99A/186W/3/99/ALK
365	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	33-100 Tarnów, ul. Sienna 4	14.10.99	WCC/17A/188W/3/99/RW PCC/16B/188W/3/99/RW
366	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	66-300 Międzyrzecz, ul. Reymonta 5	14.10.99	WCC/145A/334W/3/99/AD PCC/156A/334W/3/99/AD
367	Warszawskie Zakłady Papiernicze S.A.	05-520 Konstancin-Jeziorna, ul. Mirkowska 45	15.10.99	PEE/54/S/618/U/3/99 OEE/56/S/618/U/3/99
368	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej „EKOTERM” Sp. z o.o.	34-300 Żywiec, ul. Folwark 14	15.10.99	WCC/277A/323W/3/AD PCC/289A/323W/3/AD
369	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	66-530 Drezdenko, ul. Pierwszej Brygady 21	15.10.99	WCC/152A/1413W/3/99/RW
370	Przedsiębiorstwo Komunalne Gminy Konstantynów Łódzki Sp. z o.o.	95-050 Konstantynów Łódzki, ul. 19-go Stycznia 44	15.10.99 16.11.99	WCC/646A/72W/3/99/AD PCC/215/S/358/U/3/99 OCC/67/S/358/U/3/99
371	„PETROL” S.C. RASZEWSKY	07-201 Wyszaków, Lucynów Mały 109 a	19.10.99	OPC/670A/3223W/3/99/ALK
372	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	14-100 Ostróda, ul. Marszałka Piłsudskiego 21	19.10.99	WCC/518A/442W/3/99
373	„POLAR” S.A.	51-210 Wrocław, ul. Gen. Bora-Komorowskiego 6	19.10.99	WCC/108A/460W/3/99/AD PCC/110A/460W/3/99/AD
374	„Energetyka Ciepła - Kępno” Sp. z o.o.	63-600 Kępno, ul. Wiosny Ludów 12 a	19.10.99	WCC/724B/118W/3/99/AD
375	Zakład Energetyki Ciepłej, Zakład Budżetowy	77-200 Miastko, ul. Kowalska 2	19.10.99	PCC/312A/377W/3/99/RW
376	Pomorska Agencja Poszanowania Energii Sp. z o.o.	85-950 Bydgoszcz, ul. Konarskiego 1-3	19.10.99	WCC/635A/2255W/3/99/RW PCC/670A/2255W/3/99/RW PCC/670/S/2255/U/3/99 OCC/186/S/2255/U/3/99
377	Zakład Gospodarki Komunalnej, Zakład Budżetowy	88-300 Mogilno, ul. Witosa 6	19.10.99	WCC/706B/537W/3/99/RW PCC/734A/537W/3/99/RW
378	Instytut Problemów Jądrowych im. Andrzeja Sołtana	05-400 Otwock-Świerk	21.10.99	PEE/55/S/2535/U/3/99 OEE/57/S/2538/U/3/99
379	Zakład Energetyczny S.A.	10-950 Olsztyn, ul. Kościuszki 83	21.10.99	PEE/28/S/2685/U/3/99 OEE/30/S/2685/U/3/99
380	Firma Chemiczna „DWORY” S.A.	32-600 Oświęcim, ul. Chemików 1	21.10.99	PEE/48/S/589/U/3/99 OEE/50/S/589/U/3/99
381	Zakłady Czynników Energetycznych Sp. z o.o.	39-460 Nowa Dęba, ul. Szyrowskiego 1	19.11.99 21.10.99	PCC/172/S/589/U/3/99 PEE/14/S/65/U/3/99 OEE/16/S/65/U/3/99
382	Zakład Energetyczny Opole S.A.	45-047 Opole, ul. Waryńskiego 1	2.12.99 21.10.99	PCC/347/S/65/U/3/99 PEE/9/S/2706/U/3/99 OEE/11/S/2706/U/3/99

383	Zakłady Cementowo Wapiennicze „Górażdże” S.A. w Choruli	45-076 Opole	21.10.99	PEE/87/S/2109/U/3/99 OEE/88/S/2109/U/3/99 PCC/276/S/2109/U/3/99
384	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „ADM” S.C.	63-500 Ostrzeszów, ul. Przemysłowa 7	21.10.99	PEE/98/S/575/U/3/99 OEE/99/S/575/U/3/99
385	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	64-100 Leszno, ul. J. Dekana 3	21.10.99	PCC/61A/272/W/3/99/RW
386	Zakład Energetyczny Plock S.A.	09-400 Plock, ul. Wyszogrodzka 106	22.10.99	PEE/62/S/2684/U/3/99 OEE/64/S/2684/U/3/99
387	Zakłady Azotowe „Pulawy” S.A.	24-110 Pulawy, Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 13	22.10.99	PEE/2/S/590/U/3/99 OEE/4/S/590/U/3/99
388	„AUTOELPRO” Automatyka, Elektryka i Telekomunikacja Sp. z o.o.	26-940 Pionki, ul. Zakładowa 7	19.11.99	PCC/498/S/590/U/3/99
389	Zakład Produkcji Energii „ENERGOCUKIER” Sp. z o.o.	39-100 Ropczyce, ul. Kolejowa 140	22.10.99	PEE/68/S/2632/U/3/99 OEE/69/S/2632/U/3/99
390	Huta „Pokój” S.A.	41-709 Ruda Śląska, ul. Niedurnego 79	22.10.99	PEE/26/S/179/U/3/99 OEE/28/S/179/U/3/99
391	Zakłady Dostaw Nośników Energetycznych Sp. z o.o.	44-203 Rybnik, ul. Przemysłowa 1	22.10.99	PEE/86/S/599/U/3/99 OEE/87/S/599/U/3/99
392	Elektrociepłownia „MARCEL” Sp. z o.o.	44-310 Radlin, ul. Hutnicza 1	19.11.99	PCC/119/S/599/U/3/99
393	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	44-203 Rybnik, ul. Przemysłowa 1	22.10.99	PEE/25/S/1381/U/3/99 OEE/27/S/1381/U/3/99
394	Zakład Energetyki Ciepłej, Komunalny Zakład Budżetowy	44-310 Radlin, ul. Hutnicza 1	22.10.99	PEE/58/S/78/U/3/99 OEE/60/S/78/U/3/99
395	Spółka Handlowo-Usługowa „Techmet” S.C. J. Majchrzak i S-ka	68-300 Lubusko, ul. XX-Lecia 3	25.11.99	PCC/696/S/78/U/3/99
396	STOEN S. A.	WCC/450A/2594/W/3/99/RW	22.10.99	WCC/450A/2594/W/3/99/RW
397	Zakład Energetyczny Wałbrzych S.A.	06-200 Maków Mazowiecki, ul. Przemysłowa 5	25.10.99	WCC/519A/521/W/3/99/RW PCC/547A/521/W/3/99/RW
398	Zielonogórskie Zakłady Energetyczne S.A.	42-200 Częstochowa, ul. Bór 164	25.10.99	OPC/19A/3445/U/12/99/EB
399	„WBW-AQUA” S.C.	00-347 Warszawa, ul. Wybrzeże Kosciuszki 41	27.10.99	PEE/30/S/2720/U/3/99 OEE/32/S/2720/U/3/99
400	Zakład Energetyczny Warszawa - Teren S.A.	58-300 Wałbrzych, ul. Wysockiego 11	27.10.99	PEE/31/S/2710/U/3/99 OEE/33/S/2710/U/3/99
401	Szpital im. Jana Mikulicza	65-775 Zielona Góra, ul. Zacisze 15	27.10.99	PEE/45/S/2712/U/3/99 OEE/47/S/2712/U/3/99
402	Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A.	72-003 Dobra Szczecińska, ul. Szczecińska 21 b 04-470 Warszawa, ul. Marsa 95	28.10.99 29.10.99	OPC/361A/87W/12/99/BK PEE/13/S/2700/U/3/99 OEE/15/S/2700/U/3/99
		11-300 Biskupiec, ul. Armii Krajowej 8	29.10.99	WCC/522A/1543/W/3/99/JZ PCC/550A/1543/W/3/99/JZ
		35-959 Rzeszów, ul. 8 Marca 6	29.10.99	PEE/12/S/2690/U/3/99 OEE/14/S/2690/U/3/99

403	"ENERGA" Gdańska Kompania Energetyczna S.A.	80-557 Gdańsk, ul. Marynarki Polskiej 130	29.10.99	PEE/41/S/2686/U/3/99 OEE/42/S/2686/U/3/99 OEE/42A/2686/U/1/2/99/BK
404	Zakład Energetyczny Toruń S.A.	87-100 Toruń, ul. Gen. Bema 128	29.10.99	PEE/69/S/2711/U/3/99 OEE/70/S/2711/U/3/99
405	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	40-205 Katowice, ul. Ściągły 14	2.11.99	WCC/146A/136W/3/99/RW
406	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	09-500 Gostyń, ul. Kolejowa 24	4.11.99	PCC/121A/424W/3/99/AD
407	Zakład Energetyczny Tarnów S.A.	33-100 Tarnów, ul. Lwowska 72-96 b	4.11.99	PEE/33/S/2692/U/3/99 OEE/35/S/2692/U/3/99
408	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Termowad” Sp. z o.o.	34-100 Wadowice, Al. Matki Bożej Fatimskiej 32	23.11.99	OEE/35B/2692/W/1/2/99/MS
409	Rzeszowska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.	35-055 Rzeszów, ul. Naruszewicza 18	4.11.99	PCC/89A/296W/3/99/RW PEE/85/S/160/U/3/99 OEE/86/S/160/U/3/99
410	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	39-200 Dąbica, ul. Rzeszowska 83	4.11.99	WCC/151A/221W/3/99/MJ
411	„OMNIBUS” S.C.	41-500 Chrzanów, ul. Parkowa (teren WPKiW)	4.11.99	OPC/156A/3901/W/3/99/JZ
412	Przedsiębiorstwo Komunalne „THERMA” Sp. z o.o.	43-300 Bielsko-Biała, ul. Grażyńskiego 108	4.11.99	WCC/75A/161W/3/99/MJ
413	Zakłady Aparatury Chemicznej „APC-Metalchem” S.A.	45-641 Opole, ul. Oświęcimska 121	4.11.99	PEE/60/S/1404/U/3/99 OEE/62/S/1404/U/3/99
414	Dolnośląskie Zakłady Wyrobów Papierowych „DOLPAKART” S.A.	59-225 Chojnów, ul. Okrzei 6	4.11.99	PCC/515A/1964/W/3/99/MJ
415	Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	64-000 Kościan, ul. Ks. Bączkowskiego 6	4.11.99	PCC/234A/255W/3/99/MJ
416	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	66-500 Strzeżce Krajeńskie, ul. Kościuszki 5	4.11.99	WCC/123A/465W/3/99/MJ
417	Fabryka Papieru Szczecin - Skolwin S.A.	71-871 Szczecin, ul. Stoliczyńska 100	4.11.99	PCC/663A/1169W/3/99/RW
418	„ENERGA” Zakład Oświetlenia Sp. z o.o.	81-809 Sopot, ul. Grottingera 7	4.11.99	PEE/57/S/2778/U/3/99 OEE/59/S/2778/U/3/99
419	P.H.U. „Voydarex”	83-000 Pruszcz Gdański, ul. Żwirki i Wigury 2	4.11.99	WCC/402A/332W/3/99/RW
420	Grudziądzkie Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil” S.A.	86-300 Grudziądz, ul. Waryńskiego 32-36	4.11.99	PCC/419A/332W/3/99/RW PEE/80/S/637/U/3/99 OEE/81/S/637/U/3/99
421	Chodakowskie Zakłady Włókien Chemicznych „CHEMITEK”	96-503 Sochaczew, ul. Chodakowska 10	4.11.99	PEE/95/S/1386/U/3/99 OEE/96/S/1386/U/3/99
422	Kopalnia Węgla Brunatnego „BELCHATÓW”, Przedsiębiorstwo Państwowe	97-300 Belchatów, Rogowiec	4.11.99	PEE/37/S/854/U/3/99 OEE/39/S/854/U/3/99
423	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowe „TERMO - TECHNIKA” Sp. z o.o.	10-424 Olsztyn, ul. Budowlana 5	8.11.99	WCC/749A/9150W/3/99/MJ
424	Zakład Energetyczny Szczecin S.A.	71-616 Szczecin, ul. J. Malczewskiego 5/7	8.11.99	PCC/782A/9150W/3/99/MJ PEE/21/S/2701/U/3/99 OEE/23/S/2701/U/3/99
425	Zakład Energetyczny Słupsk S.A.	76-200 Słupsk, ul. Przemysłowa 114	8.11.99	PEE/40/S/2719/U/3/99 OEE/41/S/2719/U/3/99
426	Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A.	33-101 Tarnów, ul. E. Kwiatkowskiego 8	9.11.99	PEE/65/S/711/U/3/99 OEE/67/S/711/U/3/99
427	Huta Stalowa Wola S.A.	37-450 Stalowa Wola, ul. E. Kwiatkowskiego 1	9.11.99	PEE/20/S/1336/U/3/99 OEE/22/S/1336/U/3/99

428	Kopalnia i Zakłady Przetwórcze Siarki „SIARKOPOL”, Przedsiębiorstwo Państwowe	39-405 Tarnobrzeg, ul. Zakładowa 50	9.11.99	PEE/11/S/583/U/3/99 OEE/13/S/583/U/3/99
429	Kopalnia Węgla Kamiennego „Niwka-Modrzejów” Sp. z o.o.	41-208 Sosnowiec, ul. Wojska Polskiego 6	9.11.99	PEE/92/S/1055/U/3/99 OEE/93/S/1055/U/3/99
430	Nadwiślańska Spółka Węglowa S.A.	43-100 Tychy, ul. Bałuckiego 4	9.11.99	PEE/70/S/768/U/3/99 OEE/71/S/768/U/3/99
431	Fabryka Kotłów „FAKOT” S.A.	67-100 Nowa Sól, ul. Wojska Polskiego 34	9.11.99	WCC/412A/1627/W/3/99/MJ PCC/431A/1627/W/3/99/MJ PCC/431/S/1627/U/3/99
432	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	00-496 Warszawa, ul. Mysia 2	10.11.99	PEE/72/S/2661/U/3/99 OEE/74/S/2661/U/3/99
433	Zakład Usług Technicznych Sp. z o.o.	38-540 Zagórz, ul. Bieszczadzka 5	16.11.99	PEE/99/S/1445/U/3/99 OEE/100/S/1445/U/3/99
434	EURO-ENERGETYKA Sp. z o.o.	39-300 Mielec, ul. Wojska Polskiego 3	16.11.99	PCC/333/S/1445/U/3/99 PEE/38/S/48/U/3/99 OEE/43/S/48/U/3/99
435	Zakład Energetyczny Wrocław S.A.	53-314 Wrocław, ul. Powstańców Śląskich 20	16.11.99	PEE/23/S/2704/U/3/99 OEE/25/S/2704/U/3/99
436	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	66-440 Skwierzyna, ul. Mickiewicza 1	16.11.99	WCC/154A/620/W/3/99/ PCC/163A/620/W/3/99/BP BP
437	APIS Warszawa Sp. z o.o.	00-697 Warszawa, Al. Jerozolimskie 65/79	19.11.99	OEE/108A/9173/W/1/2/99/RG
438	Elektrociepłowni Warszawskie S.A.	03-216 Warszawa, ul. Modlińska 15	19.11.99	PCC/130/S/142/U/3/99
439	Zamojska Korporacja Energetyczna S.A.	22-400 Zamość, ul. Koźmiana 1	19.11.99	PEE/52B/1277/U/1/2/99/AS OEE/54B/1277/U/1/2/99/AS PEE/52/S/1277/U/3/99 OEE/54/S/1277/U/3/99
440	Zakłady Metalowe „MESKO” S.A.	26-111 Skarżysko Kamienna, ul. Legionów 122	19.11.99	PCC/762/S/1148/U/3/99
441	Firma Oponiarska „Dębica”	39-200 Dębica, ul. 1-go Maja 1	19.11.99	WCC/544A/584/W/3/99/BP
442	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ENMECH” Sp. z o.o.	41-219 Sosnowiec, ul. Braci Mieroszewskich 124	19.11.99	PCC/701/S/541/U/3/99
443	Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	41-800 Zabrze, ul. Goethego 3	19.11.99	WCC/159A/198/W/3/99/ALK
444	Zakład Remontowo-Energetyczny ZAMET Remont i Energetyka Sp. z o.o.	42-680 Tarnowskie Góry, ul. Zagórska 83	19.11.99	WCC/626A/56W/3/99/BP PCC/654A/56W/3/99/BP
445	Spółdzielnia Mieszkaniowa	43-246 Strumień, ul. Kolejowa 8	19.11.99	PCC/572/S/2536/U/3/99
446	Biuro Handlu Zagranicznego „MED-LEX” Sp. z o.o.	51-163 Wrocław, ul. Kromera 44	19.11.99	OPC/61A/57/W/1/2/99/BK
447	Zespół Elektrociepłowni Poznańskich S.A.	60-960 Poznań, ul. Gdarska 54	19.11.99	PCC/206/S/1270/U/3/99
448	„ELANA” S.A.	78-100 Toruń, ul. M. Skłodowskiej-Curie 73	19.11.99	PCC/302/S/569/U/3/99
449	Ciepłownia Miejska (Miasto Szydłowiec)	26-500 Szydłowiec, ul. Kościuszki 185	22.11.99	PCC/548/S/403/U/3/99
450	Elektrownia „Kozienice” S.A.	26-911 Świerże Górne gm. Kozienice	22.11.99 23.11.99	PCC/269/S/1271/U/3/99 WEE/11A/1271/U/1/2/99/AS
451	Elektrociepłownia Odra Sp. z o.o.	67-100 Nowa Sól, ul. Wrocławska 20	22.11.99	PCC/143/S/520/U/3/99
452	Zespół Elektrowni Dolna Odra S.A.	74-115 Nowe Czarnowo k/Gryfina	22.11.99	PCC/352/S/1272/U/3/99
453	Przedsiębiorstwo Usług Gminnych Sp. z o.o.	88-170 Pakość, ul. Inowrocławska 12	22.11.99	PCC/526A/1405/W/3/99/BP

454	Zakład Energetyki Ciepłej	73-300 Łobez, ul. Magazynowa 17	23.11.99	WCC/696B/2856/W/3/RW
455	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „TERMEX” Sp. z o.o.	12-100 Szczycie, ul. Jarzębowskię 2	25.11.99	WCC/105B/295/W/3/99/BP
456	Elektrownia im. Tadeusza Kościuszki S.A.	28-230 Polaniec	25.11.99	PCC/53/S/1273/U/3/99
457	Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	59-700 Bolesławiec, ul. Galięzińskiego 51	25.11.99	PCC/279A/335/W/3/99/RW
458	Zakład Ciepłownictwa Sp. z o.o.	78-520 Złocieńiec, Al. Piastów 2	25.11.99	PCC/342/S/516/U/3/99
459	„Polish Energy Partners” S.A.	02-952 Warszawa, ul. Wierńska 169	27.11.99	WCC/791A/8024/P/3/99/AD
460	Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.	62-510 Konin, ul. Kazimierska 45	6.12.99	WCC/144/S/1265/U/3/99
461	Huta OSTROWIEC S.A.	27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Samsonowicza 2	6.12.99	WEE/3A/1265/W/1/2/99/MS
462	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej PEC S.A.	62-800 Kalisz, ul. Marii Dąbrowskiej 3	30.11.99	PCC/803A/762/W/3/99/ALK
463	Mazowiecka Wytwórnia Wódek i Drodży „POLMOS” S.A.	05-860 Płochocin, ul. Fabryczna 1	2.12.99	OCC/25A/178/W/3/99/ALK
464	Produkcja i Hodowla Roślin Ogrodniczych Sp. z o.o.	32-065 Krzeszowice, ul. Zbioka 32	2.12.99	PCC/52B/1430/W/3/99/BP
465	„Apator - Service” Sp. z o.o.	40-203 Katowice, Al. Różdzieskiego 188	2.12.99	PCC/699/S/1378/U/3/99
466	Zakłady Chemiczne i Tworzyw Sztucznych Boryszew S.A.	96-500 Sochaczew, ul. 15 Sierpnia 106	2.12.99	PCC/114/S/1715/U/3/99
467	Tomaszowskie Kopalnie Surowców Mineralnych „Biała Góra” Sp. z o.o.	97-200 Smardzewice, ul. Łozińskiego 6	2.12.99	PCC/677/S/807/U/3/99
468	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	16-400 Suwałki, ul. Przemysłowa 6 a	6.12.99	PCC/551/S/135/U/3/99
469	Cukrownia „Krasnystaw” S.A.	22-302 Siennica Nadolna	6.12.99	PCC/501/S/617/U/3/99
470	Zakłady Kuźnicze Sp. z o.o.	43-430 Skoczów, ul. Górecka 32	6.12.99	PCC/584/S/734/U/3/99
471	Fabryka Maszyn Rolniczych „PILMET” S.A.	54-156 Wrocław, ul. Metalowców 25	6.12.99	PCC/277/S/1513/U/3/99
472	Przedsiębiorstwo Energetyczne „Energetyka - Rokita” Sp. z o.o.	56-120 Brzeg Dolny, ul. Sienkiewicza 4	6.12.99	PCC/438/S/206/U/3/99
473	Zakłady Energetyki Ciepłej „SPEC-PEC” Sp. z o.o.	83-300 Kartuzy, ul. Sędzickiego 19 a	6.12.99	PCC/630/S/423/U/3/99
474	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zazamcze”	87-800 Włocławek, ul. Hutnicza 20	6.12.99	PCC/213/S/566/U/3/99
475	P.P.H.U. „FAST - OIL” S.C.	06-500 Mława, ul. Batorego 2 a	7.12.99	OPC/384A/9250/W/3/99/JZ
476	Krotoszyńskie Przedsiębiorstwo Ceramiki Budowlanej „CERABUD”	63-700 Krotoszyń, ul. Przemysłowa 16	7.12.99	PCC/437/S/1971/U/3/99
477	„Energopon” Sp. z o.o.	24-320 Poniatowa, ul. Fabryczna 16	20.08.99	PCC/736/S/326/U/3/99
			23.11.99	WCC/707A/326/W/3/RW
				PCC/736A/326/W/3/RW

Legenda:

- Wcc – wytwarzanie ciepła
- Pcc – przesyłanie i dystrybucja ciepła
- Occ – obrót ciepłem
- Wee – wytwarzanie energii elektrycznej
- Pee – przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej
- Oee – obrót energią elektryczną
- Wpc – wytwarzanie paliw ciekłych
- Opc – obrót paliwami ciekłymi

JAKI RYNEK ENERGII ELEKTRYCZNEJ?

dr Mirosław Duda

Jak pokazało doświadczenie wielu krajów, indywidualna regulacja działalności przedsiębiorstw energetycznych jest konieczna tylko w takim zakresie, w którym nie może jej zastąpić rynek konkurencyjny, a więc w odniesieniu do działalności monopolii naturalnych oraz szerzej w okresie przejściowym, kiedy mechanizmy rynku nie są jeszcze uruchomione. Z tego względu Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne jest zobligowany do promowania konkurencji. Jest zainteresowany w jej jak najszybszym uruchomieniu, gdyż pozwoli to na ograniczenie zakresu ingerencji administracyjnej w działalność firm energetycznych, co jest zgodne z ogólnymi wymaganiami reformy gospodarczej w kraju. Z tego względu eksperci Urzędu Regulacji Energetyki są włączyć do prac nad kształtem rynku energii elektrycznej, który powinien być uruchomiony w 2000 r.

Regulator a rynek

Narzędziem Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w zakresie promocji konkurencji jest upoważnienie ustawowe (art. 49 ustawy) do zwalniania przedsiębiorstw energetycznych z obowiązku przedstawiania taryf do zatwierdzenia, jeśli stwierdzi on, że przedsiębiorstwo działa na rynku konkurencyjnym. Prezes URE może cofnąć udzielone zwolnienie w przypadku ustania warunków uzasadniających zwolnienie.

Ustawa - Prawo energetyczne nie określa wymagań dla kształtu rynku konkurencyjnego nośników energii. Powinny one być zawarte w tzw. rozporządzeniu „przyłączeniowym” Ministra Gospodarki¹⁾ w części dotyczącej szczegółowych warunków obrotu energią elektryczną. Z chwilą uruchomienia rynku konkurencyjnego podmioty działające na nim podlegają przepisom ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym²⁾.

W wydanym rozporządzeniu „przyłączeniowym” Ministra Gospodarki nie określono jednak w wystarczającym zakresie szczegółowych zasad obrotu energią elektryczną na rynku konkurencyjnym. W § 18 rozporządzenie odsyła do warunków określonych w koncesji i umowie sprzedaży energii elektrycznej. W koncesji takie warunki mogą być określone tylko wówczas, gdy przedsiębiorstwo posiadające koncesję na obrót energią elektryczną występuje jako

jedyny nabywca (single buyer) w danym segmencie rynku. W innych przypadkach zasady obrotu na rynku konkurencyjnym powinny być określone przepisami prawa.

Regulator nie ma upoważnienia do określania kształtu rynku konkurencyjnego energii elektrycznej. W swoich decyzjach zwalniających przedsiębiorstwa z obowiązku przedstawiania taryf do zatwierdzenia musi jednak ocenić poprawność działania rynku z punktu widzenia realizacji głównych celów obowiązującej polityki energetycznej kraju, a więc:

- bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej;
- akceptowalnych społecznie cen tego nośnika energii;
- spełnienia wymogów ekologicznych.

Bezpieczeństwo dostaw w długim horyzoncie czasowym zapewnia nowe prawo energetyczne, które przewiduje stosowne obowiązki dla przedsiębiorstw sieciowych w zakresie planowania rozwoju i utrzymywania gotowości urządzeń do realizacji dostaw zgodnie z bieżącym i przyszłym zapotrzebowaniem na energię elektryczną. W planach rozwoju przedsiębiorstwa sieciowe powinny również zapewnić budowę lub rozbudowę źródeł, jeśli przewidywany będzie deficyt rynkowych dostaw energii.

Bezpieczeństwo dostaw bieżących w systemie rynkowym musi być zapewnione poprzez stosowne mechanizmy rynku zapewniające natychmiastowe bilansowanie dostaw zapotrzebowania. Zapewniają to mechanizmy rynku scentralizowanego lub tzw. rynku bilansowego na rynku zdecentralizowanym.

W zakresie uzyskiwania społecznie akceptowalnych cen energii podstawowym kryterium jest **efektywność mechanizmów konkurencji** na rynku. Istotną tutaj jest liczba i struktura podmiotów konkurujących na rynku oraz niedyskryminacyjne zasady działania rynku obowiązujące wszystkich jego uczestników.

Do określenia wymaganej liczby i struktury podmiotów najczęściej stosuje się liczbowe kryterium w postaci wskaźnika Herfindahla-Hirschmana (HHI)³⁾, który nie powinien przekraczać wartości 2500 w danym segmencie rynku. W krajowej elektroenergetyce to kryterium jest obecnie spełnione z nawiązką.

Zasady niedyskryminacji podmiotów wiążą się z koniecznością wyrównania szans na starcie rynku konkurencyjnego dla podmiotów o różnej sile rynkowej, spowodowanej określoną, centralnie sterowaną polityką państwa

1) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 października 1998 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, pokrywania kosztów przyłączenia, obrotu energią elektryczną, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. Nr 135 z dnia 6 listopada 1998 r.)

2) Ustawa o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym z dnia 24 lutego 1997 r. (j. t. Dz. U. Nr 49 z 1997 r. poz. 318 z późn. zm.)

3) HH jest sumą kwadratów procentowych udziałów podmiotów w rynku.

w okresie przed uruchomieniem rynku. Jest to problem albo odpowiedniej konsolidacji podmiotów, co jest tylko możliwe w stosunku do przedsiębiorstw, których właścicielem jest Skarb Państwa, albo ustalenia mechanizmów rozliczania kosztów „osieroconych”⁴⁾ (stranded costs). Mechanizmy rozliczania tych kosztów powinny uwzględniać generalną zasadę równoważenia interesów odbiorców i przedsiębiorstw, w tym przypadku właścicieli przedsiębiorstw (akcjonariuszy). Do obowiązków regulatora będzie należała ocena, czy wbudowane mechanizmy wyrównywania szans nie będą stanowiły zagrożenia efektywności konkurencji.

Ustawowe zasady niedyskryminacji podmiotów na rynku wymagają, aby usługi przesyłowe były świadczone w sposób jednolity zarówno na rzecz odbiorców uprawnionych i korzystających z możliwości wyboru dostawcy (odbiorcy pozataryfowi), jak i na rzecz odbiorców, którzy z tej możliwości nie mogą lub nie chcą korzystać (odbiorcy taryfowi). Taryfy przesyłowe dla odbiorców taryfowych i pozataryfowych powinny być skonstruowane w jednolity sposób, co niestety nie ma miejsca w obecnie obowiązujących przepisach, gdyż taryfy dla sieci przesyłowej zostały skonstruowane odmiennie od taryf dla sieci rozdzielczych.

Wymagania ochrony środowiska uregulowane są odrębnymi przepisami. Regulator jest jednak zobowiązany ustawowo do przestrzegania założeń polityki energetycznej kraju również w zakresie zbadania, czy założone mechanizmy rynku konkurencyjnego nie będą w sprzeczności z możliwością realizacji wymogów ekologicznych. Chodzi tutaj o to, aby w wyniku gry konkurencyjnej nie wygrywały przedsiębiorstwa o dominującym udziale w zanieczyszczeniu środowiska.

Przewidywany kształt rynku konkurencyjnego w krajowej elektroenergetyce

Ogólne kryteria muszą być w tej ocenie przełożone na szczegółowe zasady działania rynku energii elektrycznej określone prawnie poprzez docelowe i przejściowe przepisy dotyczące obrotu tym nośnikiem energii, zawierające reguły postępowania poszczególnych uczestników rynku, ich obowiązki i uprawnienia. Nie można bowiem dopuścić do rozwoju obrotu energią elektryczną w sposób nieskoordynowany ze względu na strategiczny charakter sektora elektroenergetycznego. Próby takiego obrotu są podejmowane obecnie zarówno przez przedsiębiorstwa wytwórcze, jak i dystrybucyjne, mimo że nie jest spełnione kryterium jednakowych szans na rynku, gdyż nie ma opracowanych mechanizmów określania i rozliczania kosztów osieroconych.

Szczegółowe zasady działania rynku energii elektrycznej muszą uwzględniać sieciową specyfikę elektroenergetyki, a więc istniejące możliwości bezpośredniej i pośredniej konkurencji pomiędzy wytwórcami i dostawcami energii do określonej sieci oraz możliwości świadczenia usług przesyłowych przez operatorów sieci przesyłowej i sieci rozdzielczych w sposób nie dyskryminujący żadnego z odbiorców przyłączonych do sieci. Muszą jednocześnie za-

wierać mechanizmy rozliczania skutków ograniczeń w świadczeniu tych usług wynikających z bieżących warunków systemowych. Zasady i taryfy za świadczenie usług przesyłowych powinny być skorelowane z zasadami obrotu na rynku konkurencyjnym.

Kryteria poprawności działania mają zastosowanie zarówno do rynku scentralizowanego, jak i do zdecentralizowanego (rynek kontraktowy, giełda i rynek bilansujący). W opinii ekspertów Banku Światowego w pierwszej fazie rozwoju rynku energii elektrycznej w Polsce, kiedy podmioty nie są jeszcze w pełni przygotowane do działań konkurencyjnych na rynku zdecentralizowanym, bardziej odpowiednim rodzajem byłby rynek scentralizowany z Krajową Dyspozycją Mocy realizującą optymalne rozstrzygnięcia rynku poprzez polecenia dyspozytorskie.

W koncepcji rynku scentralizowanego można wykorzystać to zalecenie poprzez rozpoczęcie działania rynku, docelowo zdecentralizowanego, od rynku obejmującego rynek kontraktowy (z już zawartymi kontraktami długoterminowymi) i rynek bilansowy. Do określenia zasad działania rynku bilansowego będą wykorzystane dotychczasowe prace nad rynkiem SOREE, który będą zmodyfikowane w oparciu o krytyczne uwagi raportu prof. Littlehilde'a do pool'u angielskiego, m.in. poprzez zastąpienie ceny krańcowej dla dostawców cenami ofertowymi i określenie ceny dla dystrybutorów i innych odbiorców korzystających z tego rynku jako ceny średnioważonej dostawców powiększonej o cenę usług przesyłowych.

Podstawowym warunkiem umożliwiającym poprawne działanie rynku bilansowego jako rynku scentralizowanego jest jego obligatoryjność dla wszystkich uczestników. Owa obligatoryjność wynika jednak wyłącznie z natury fizycznej systemu elektroenergetycznego i nie wymaga uregulowań ustawowych. Powinny wystarczyć szczegółowe warunki obrotu określone rozporządzeniem ministra gospodarki. Wymaga to jednak analizy prawnej i przyjęcia stosownej interpretacji.

Uruchomienie rynku zdecentralizowanego uwarunkowane jest wprowadzeniem funduszu wyrównawczego (rozliczeniowego) kosztów osieroconych. Jest oczywiste, że uruchomienie rynku zdecentralizowanego bez wyraźnie sformułowanych zasad rozliczeń kosztów osieroconych doprowadzi do anarchii rynkowej. Wtedy potrzebna będzie silna pozycja PSE jako operatora systemu do rozstrzygania bieżących problemów. Regulator już w tym zakresie nie będzie działał, bo ceny wytwórców będą uwolnione i PSE z konieczności będzie spełniać rolę swojego regulatora na rynku.

Fundusz wyrównawczy kosztów osieroconych może zawierać mechanizmy zmuszające do finansowej restrukturyzacji kontraktów długoterminowych. Kontrolę realizacji tych mechanizmów będzie sprawował Prezes URE. Potrzeba restrukturyzacji kontraktów długoterminowych występuje niezależnie od kształtu rynku, gdyż przyjęta w kontraktach ścieżka cenowa nie może być akceptowana w gospodarce.

Fundusz będzie zasilany z obowiązkowych opłat planowanych przez odbiorców, które będą doliczane do cen zakupowanej energii lub opłat za usługi przesyłowe. Ta druga

4) Koszty „osierocone” są kosztami, których nie można odzyskać na rynku konkurencyjnym.

opcja umożliwi sprawniejszą kontrolę restrukturyzacji kontraktów przez regulatora. Mechanizmy działania funduszu pozwolą rozliczać zarówno różnice pomiędzy ceną energii na giełdzie (w pierwszej fazie na rynku bilansowym) a cenami z kontraktów długoterminowych, jak i różnice w obciążeniach finansowych wynikające z różnego udziału wytwórców w kosztach zmniejszania zanieczyszczeń środowiska. Fundusz powinien przejąć zobowiązania finansowe PSE wobec wytwórców wynikające z zawartych kontraktów długoterminowych w części wynikającej z różnic pomiędzy uzasadnioną ceną kontraktową a ceną na rynku konkurencyjnym.

Do mechanizmów rozliczeń można włączyć również konsekwencje ewentualnego politycznego ograniczenia tempa wzrostu cen dla odbiorców taryfowych, różnice w kosztach transportu węgla na duże odległości, jeśli obowiązywać będzie priorytet zakupów węgla na rynku krajowym, oraz różnice w kosztach obowiązkowego zakupu energii odnawialnej po cenach wyższych niż rynkowe.

Fundusz wyrównawczy kosztów osieroconych ma jeszcze jedną zaletę związaną z procesem prywatyzacji. Otóż fundusz ten zmniejsza znaczenie struktury organizacyjnej i kapitałowej przedsiębiorstw w uzyskaniu podobnych szans w chwili otwarcia rynku konkurencyjnego. Nie będzie potrzebna konsolidacja przedsiębiorstw wytwórczych w celu wyrównania szans na rynku. Będzie potrzebna konsolidacja przedsiębiorstw w celu zwiększenia ich efektywności dzięki efektowi skali i podwyższenia konkurencyjności na rynku europejskim.

Istotnym elementem w działaniu pierwszej i następujących faz rynku energii elektrycznej jest rozwinięcie działalności w zakresie konstruowania ofert (kontraktów) grafikowych na każdy przedział czasowy obciążenia systemu elektroenergetycznego w oparciu o kontrakty terminowe. Mogą to robić wytwórcy (dostawcy energii do sieci) lub firmy usługowe, tzw. operatorzy handlowo - techniczni (OHT).

Pozostałe elementy rynku

W przyjętej koncepcji działania w pierwszej fazie rynku kontraktowego i rynku bilansowego, powstanie i uruchomie-

nie giełdy energii nie jest elementem krytycznym. Giełda może powstać w każdej chwili jako organizacja ułatwiająca zawieranie kontraktów terminowych i bieżących. Może przejąć również funkcje OHT. Nie jest krytyczne uruchomienie od razu rynku finansowego. Rynek ten można będzie uruchomić dopiero po pierwszym etapie wdrożenia rynku towarowego.

Dla poprawnego działania rynku nawet w pierwszej fazie istotne jest natomiast uruchomienie rynku usług systemowych, który powinien być prowadzony przez operatora systemu elektroenergetycznego.

Oplaty za świadczenie usług przesyłowych związanych z realizacją rynku powinny być maksymalnie uproszczone. Rodzaj opłat za świadczenie usług przesyłowych w całym systemie powinien być spójny, aby nie było dyskryminacji podmiotów. Najlepiej gdyby to były po prostu opłaty węzłowe lub grupowe, określone na podstawie uzasadnionych kosztów działalności sieciowej, którymi obciążani byłiby tylko odbiorcy. W miarę rozwoju rynku opłaty te mogłyby ulegać modyfikacji. Opłaty byłyby zatwierdzane przez regulatora na ogólnych zasadach.

Zasady działania rynku nie mogą być zawarte tylko w umowach lub koncesjach, do których odsyła istniejące rozporządzenie „przyłączeniowe” w rozdziale dotyczącym obrotu energią elektryczną, a zwłaszcza nie mogą być ustalone przez PSE jako podmiot bezpośrednio zainteresowany wynikami na tym rynku. Muszą być zatem zawarte w przepisach rozporządzenia ministra gospodarki dotyczących obrotu energią elektryczną. Powinny one być na tyle proste i przejrzyste, aby mogły być rozumiane przez wszystkich uczestników rynku a jednocześnie zapewniały uzyskanie pozytywnych efektów dla odbiorców finalnych.

Autor jest doradcą Prezesa URE

Informujemy o możliwości zakupu
**„Biuletynów Branżowych Urzędu Regulacji Energetyki
 – Energia elektryczna”**
 z taryfami dla energii elektrycznej na płytach CD-ROM
 (cena 1 płyty – 15 zł).

WYROK w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

(Sygn. akt K. 12/99)

Warszawa, dnia 26 października 1999 r.

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Teresa Dębowska-Romanowska - przewodnicząca
Lech Garlicki - sprawozdawca
Wiesław Johann
Krzysztof Kolasiński
Marian Zdyb

Protokolant: Joanna Szymczak

po rozpoznaniu dnia 26 października 1999 r. na rozprawie sprawy z wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich z udziałem umocowanych przedstawicieli uczestników postępowania: Wnioskodawcy, Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Prokuratora Generalnego o stwierdzenie, że:

art. 46 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. nr 54, poz. 348, nr 158, poz. 1042, Dz. U. z 1998 r.: nr 94, poz. 594, nr 106, poz. 668 i nr 162, poz. 1126) w zakresie, w jakim zawiera w odniesieniu do paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepłej upoważnienie dla Ministra Gospodarki do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych zasad rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach, jest niezgodny z art. 76 i art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

orzeka:

I. Art. 46 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. nr 54, poz. 348, nr 158, poz. 1042, Dz. U. z 1998 r.: nr 94, poz. 594, nr 106, poz. 668 i nr 162, poz. 1126) w zakresie, w jakim upoważnia Ministra Gospodarki do określania, w drodze rozporządzenia, zasad rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi, energią elektryczną i ciepłem, w tym zasad rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach:

- 1) jest niezgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że nie odpowiada określonym w tym przepisie wymaganiom, jakie musi spełniać upoważnienie ustawowe, nie zawierając wytycznych dotyczących treści aktów wykonawczych;
- 2) nie jest niezgodny z art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

II. Utrata mocy obowiązującej przepisu wymienionego w pkt. I sentencji następuje z dniem 1 lipca 2000 r.

Uzasadnienie.**I**

1. Rzecznik Praw Obywatelskich pismem z dnia 8 kwietnia 1999 r. wniosł o stwierdzenie, iż art. 46 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. nr 54, poz. 348 ze zmianami) w zakresie, w jakim zawiera w odniesieniu do paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepłej upoważnienie dla Ministra Gospodarki do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych zasad rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach, jest niezgodny z art. 92 ust. 1 i art. 76 Konstytucji RP.

W uzasadnieniu swojego stanowiska Wnioskodawca podkre-

ślił, że poza upoważnieniem zawartym w art. 46 ustawy - Prawo energetyczne ustawodawca w ogóle w akcie tym nie uregulował problematyki rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach. Za regulację w tym zakresie - zdaniem Wnioskodawcy - nie mogą uchodzić przepisy art. 3 pkt 17 i art. 45 ustawy. Wynika to stąd, iż oba powołane przepisy odnoszą się wyłącznie do taryf - które mają opłacać odbiorcy paliw, energii i ciepła - rozumianych jako zbiór cen i opłat oraz warunków ich stosowania. Brak więc w nich szczegółowych przesłanek ustalania taryfy, rozumianej jako cena za te dobra żądane od konkretnego odbiorcy na podstawie konkretnej umowy.

Powyższe ustalenie dało Wnioskodawcy podstawę do stwierdzenia, iż ustawa - Prawo energetyczne nie reguluje kwestii rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach, a w rezultacie uniemożliwia praktycznie kontrolę zgodności w omawianym zakresie przepisów rozporządzenia wydanego na podstawie zakwestionowanego art. 46 ustawy.

Podsumowując swoje rozważania odnośnie niezgodności tego przepisu ustawy z art. 92 ust. 1 Konstytucji, Wnioskodawca zauważa, że orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego nie pozostawia wątpliwości co do tego jaka powinna być treść ustawowego upoważnienia. W szczególności nie powinno ono zawierać zwrotów niedookreślonych prawnie takich jak „zasady”, o ile ustawa nie precyzuje co przez nie należy rozumieć, a powinno odpowiadać kryteriom konkretności, które wykluczają samodzielne regulowanie rozporządzeniem całego kompleksu zagadnień, co do których w tekście nie ma żadnych bezpośrednich wskazówek. Przepis art. 46 ustawy nie spełnia tych wymogów czyniąc z regulacji dotyczącej indywidualnych odbiorców uregulowanie ogólne, jeśli wręcz nie blankietowe.

Odnosząc się natomiast do swojego zarzutu braku właściwej ochrony indywidualnych konsumentów paliw, energii i ciepła czego wymaga art. 76 Konstytucji, Wnioskodawca odnotował, iż konsumentów tych przed nieuczciwymi praktykami przedsiębiorstw energetycznych nie chroni art. 46 ustawy.

2. Prokurator Generalny, w stanowisku z dnia 27 lipca 1999 r. nie podzielił zarzutów Wnioskodawcy.

Prokurator Generalny zwrócił uwagę, że petitum wniosku ogranicza się do części upoważniającej Ministra Gospodarki do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepłej w lokalach. Tymczasem zakres upoważnienia był szerszy, ponieważ przewidywało ono również określenie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasady rozliczania w obrocie tymi dobrami.

Powyższy sposób zaskarżenia czyni zasadnym kontrolę tylko samego upoważnienia zawartego w art. 46 ustawy - Prawo energetyczne, z pominięciem badania tego przepisu w powiązaniu z innymi przepisami ustawy. Sama zaś ocena upoważnienia wyklucza uznanie, że jest ono niezgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji. Na podstawie bowiem zaskarżonego upoważnienia Minister Gospodarki

miał tylko określić szczegółowe zasady kształtowania i kalkulacji taryf wskazanych dóbr. Z tego punktu widzenia zaskarżone upoważnienie nie budzi wątpliwości co do jego zgodności z art. 92 ust. 1 Konstytucji. Zawiera ono bowiem „swego rodzaju wytyczne, skoro nakłada na Ministra Gospodarki obowiązek wydania aktu wykonawczego w porozumieniu z Ministrem Finansów, po uzyskaniu opinii Urzędu Regulacji Energetyki.”

Prokurator Generalny odniósł się następnie do zarzutu niezgodności zaskarżonego upoważnienia z art. 76 Konstytucji. Zdaniem Prokuratora niezgodność taką wyklucza fakt, iż nie zawiera ono żadnej dyspozycji niekorzystnego uregulowania sytuacji prawnej indywidualnych odbiorców gazu, energii elektrycznej i ciepłej. Wnioskodawca nie wskazał ani jednego przepisu rozporządzenia wydanego na podstawie art. 46 ustawy, który godziłby w jego treść, a zarazem naruszał Konstytucję.

W konkluzji Prokurator Generalny wskazał, iż Wnioskodawca nie wykazał niezgodności zakwestionowanej ustawy z konstytucją, a w konsekwencji nie podważył zasady domniemania jej zgodności z ustawą zasadniczą. Tym samym wniosek należy uznać za nieuzasadniony.

II

Na rozprawie, w dniu 26 października 1999 r., uczestnicy postępowania podtrzymał stanowiska zajęte w formie pisemnej.

Przedstawiciel Wnioskodawcy zwrócił uwagę na brak w art. 46 ustawy - Prawo energetyczne jakichkolwiek wytycznych co do treści aktów wykonawczych określających zasady rozliczeń w obrocie paliwami, co narusza art. 92 ust. 1 Konstytucji. Szeroko przedstawiając skutki społeczne obecnej regulacji, przedstawiciel Wnioskodawcy podkreślił, że brak jest w ustawie należytych instrumentów ochrony praw konsumentów, z tego punktu widzenia można więc mówić o niezgodności art. 46 ustawy z art. 76 Konstytucji.

Przedstawiciel Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej wniósł o uznanie zakwestionowanego przepisu za zgodny z Konstytucją. W jego przekonaniu, szczegółowe zasady, którym powinny odpowiadać treści rozporządzeń, wydawanych na podstawie art. 46 ustawy, wynikają z całokształtu tekstu ustawy, która w należyty sposób chroni prawa konsumentów przed nadmiernymi roszczeniami producentów energii. Nawet jeżeli w praktyce mogą występować zjawiska zasługujące na krytykę, to art. 46 nie można traktować w oderwaniu od pozostałych przepisów ustawy, która tworzy spójny system ochrony konsumentów. Wytyczne treściowe dla rozporządzeń, wydawanych na podstawie art. 46, tworzy m.in. art. 1 ustawy, określający jej zasadnicze cele.

Przedstawiciel Prokuratora Generalnego podtrzymał stanowisko o zgodności zakwestionowanego przepisu z art. 92 ust. 1 i art. 76 Konstytucji. Wskazał m.in., że ustawa została uchwalona przed wejściem w życie Konstytucji, a tym samym nie odnosi się do niej nakaz formułowania wytycznych co do treści aktów wykonawczych. Nie ma podstaw do twierdzenia, że ustawa nie zawiera postanowień odnoszących się do ochrony konsumentów.

III

Trybunał Konstytucyjny zważył co następuje:

1. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne przyjęła - jako zasadę podstawową, że „dostarczanie paliw i energii odbywa się na podstawie umowy” (art. 5 ust. 1), a więc oparta

kształt prawny relacji między przedsiębiorstwami energetycznymi a odbiorcami na zasadach prawa cywilnego. Zarazem jednak, podobnie jak w wielu innych dziedzinach życia społecznego, dokonano znacznej modyfikacji klasycznej konstrukcji cywilistycznych, bo dostarczanie paliw i energii powierzono ograniczonej grupie podmiotów o quasi-monopolistycznym charakterze, a stosunki z odbiorcami podporządkowano koncepcji tzw. umów adhezyjnych, w znacznym stopniu wykluczających równość stron i możliwość negocjowania warunków umowy. Zarazem proces dostarczania paliw i energii poddano ścisłej reglamentacji administracyjnej, co m.in. znalazło wyraz we wprowadzeniu wymagania taryfowego ustalania kosztów dostarczania energii elektrycznej i ciepła. W myśl art. 47 ustawy taryfy te są ustalane przez przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje i zatwierdzane przez organ administracji rządowej - Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Art. 45 ustawy wskazuje - w ust. 1 - podstawowe elementy, jakie muszą zwierać taryfy (pokrycie uzasadnionych kosztów działalności przedsiębiorstw energetycznych w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji lub obrotu paliwami i energią, a także kosztów modernizacji, rozwoju i ochrony środowiska) i nakazuje, by taryfy uwzględniały ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen, a następnie - w ust. 2 i 3 - wskazuje koszty dodatkowych przedsięwzięć, jakie mogą być uwzględniane przy kalkulacji taryf oraz - w ust. 4 - dopuszcza różnicowanie taryf wyłącznie ze względu na uzasadnione koszty spowodowane realizacją świadczenia. Art. 46 ustawy upoważnia Ministra Gospodarki (po porozumieniu z Ministrem Finansów i po zasięgnięciu opinii Prezesa URE) do określania, w drodze rozporządzenia: po pierwsze, szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz, po drugie, zasad rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi, energią elektryczną i ciepłem, w tym zasad rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach. Oba te elementy stanowią odrębne jednostki normatywne, o których konstytucyjności można orzekać oddzielnie.

Powyższe regulacje w znacznym stopniu przekreśliły umowny (cywilnoprawny) charakter relacji pomiędzy odbiorcami a przedsiębiorstwami energetycznymi, bo jeden z najistotniejszych elementów tej umowy, tzn. sposób skalkulowania i ustalenia ceny, formułowany jest w oparciu o regulacje prawa powszechnie obowiązującego, a z wyłączeniem autonomii decyzyjnej stron. Jest to zjawisko normalne przy umowach tego typu i pełni też rolę pożyteczną z punktu widzenia ochrony indywidualnego odbiorcy (konsumenta) przed dyktatem przedsiębiorstw energetycznych. Zarazem jednak właśnie te regulacje stają się dla obywatela szczególnie ważnymi, bo wyznaczają one zakres i wysokość kosztów, jakie musi on ponieść za dostawę energii i ciepła do jego domu czy lokalu. W praktyce społecznej widać wyraźnie, że właśnie te koszty stanowią obecnie jeden z poważniejszych składników wydatków ludności, od wielu też lat rosną one szybciej od poziomu inflacji. Z tego względu związek regulacji taryf z sytuacją obywatela ma charakter nie tylko bezpośredni, ale też społecznie niezwykle istotny. Nie ulega wątpliwości, że musi to być dostrzegane przez ustawodawcę, który - m.in. - jest obowiązany do możliwie szerokiego regulowania tych kwestii w ustawie, jako akcie o szczególnej mocy prawnej i stanowionym pod kontrolą opinii publicznej i wyborców. Odesłania do przepisów wykonawczych - nieuniknione wobec stopnia komplikacji materii i konieczności dokonywania pewnych zmian -

muszą więc podlegać szczególnie starannej ocenie z punktu widzenia dochowania należytych proporcji między materią ustawową a regulacjami zawartymi w przepisach wykonawczych.

2. Wymagania, jakim muszą obecnie odpowiadać rozporządzenia formuluje art. 92 ust. 1 Konstytucji, który dopuszcza stanowienie rozporządzeń tylko na podstawie „szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania”. Upoważnienie musi mieć charakter szczegółowy pod względem podmiotowym (musi „określać organ właściwy do wydania rozporządzenia”), przedmiotowym (musi określać „zakres spraw przekazanych do uregulowania”) oraz treściowym (musi określać „wytyczne dotyczące treści aktu”). Zwłaszcza ten ostatni element, a mianowicie obowiązek określenia owych „wytycznych” stanowi nowość w naszym systemie prawnym, bo przepisy poprzednie (art. 56 ust. 2 Małej Konstytucji z 1992 r., gdy chodzi o rozporządzenia ministrów) nie formułowały *expressis verbis* takiego wymagania.

Zarazem jednak, już pod rządem przepisów konstytucyjnych sprzed 1997 r., zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie rysowało się przekonanie, że ustawowe upoważnienie do wydania aktu wykonawczego (rozporządzenia) nie może mieć charakteru blankietowego i nie może pozostawiać prawodawcy rządowemu zbyt daleko idącej swobody w kształtowaniu merytorycznych treści rozporządzenia. Już w orzeczeniu Uw 4/88 z 19 października 1988 r. (OTK 1988, s. 79), Trybunał Konstytucyjny wskazał, że „[wówczas] „Konstytucja PRL nie zezwala na formułowanie ustawowych upoważnień blankietowych”. W dalszym orzecznictwie uformowało się stanowisko, iż „upoważnienie ustawowe musi być sformułowane tak, aby odsyłało do sprawy te mają służyć realizacji celów wyrażonych w ustawie; dlatego też upoważnienie ustawowe powinno, przynajmniej ogólnie, wyznaczać kierunek unormowań zawartych w akcie wykonawczym” (orzeczenie z 23 października 1995, K 4/95, OTK ZU 1995, s. 100). W orzeczeniu z 22 września 1997, K 25/97 wskazano, że niedopuszczalne konstytucyjnie jest takie sformułowanie upoważnienia, które w istocie „upoważnia nie do wydania rozporządzenia w celu wykonania ustawy..., lecz do samodzielnego uregulowania całego kompleksu zagadnień..., co do których w tekście ustawy nie ma żadnych bezpośrednich unormowań czy wskazówek” (OTK ZU 1997, s. 304). Po wejściu w życie Konstytucji z 1997 r., w wyroku z 25 maja 1998, U 19/97, zauważono, że „w porządku prawnym proklamującym zasadę podziału władz, opartym na prymacie ustawy jako podstawowego źródła prawa wewnętrznego, parlament nie może w dowolnym zakresie „cedować” funkcji prawodawczych na organy władzy wykonawczej... Nie jest dopuszczalne, by prawodawczym decyzjom organu władzy wykonawczej pozostawiać kształtowanie zasadniczych elementów regulacji prawnej...” (OTK ZU 1998, s. 262-263; zob. też wyrok z 14 marca 1998, K 40/97, OTK ZU 1998, s. 72, w którym uznano niekonstytucyjność „upoważnienia blankietowego”). Od czasów Konstytucji PRL można było mówić o obowiązku takiego zredagowania przepisu upoważnienia, aby wyznaczał pewne minimum kierunku unormowań, jakie mają być zawarte w akcie wykonawczym. Obowiązek ten stawał się tym bardziej wyrazisty im istotniejsza - z punktu widzenia praw obywateli i zasady wyłączności ustawy - stawała się treść uregulowań, które miały być zawarte w akcie wykonawczym.

Art. 92 ust. 1 zd. 2 Konstytucji z 1997 r. podsumował tę linię rozwojową, wyraźnie nakazując, by w upoważnieniu określić także

„wytyczne dotyczące treści aktu”. Przepis ten traktować więc raczej należy jako potwierdzenie stanowiska, jakie od dawna rysowało się już w orzecznictwie, niż jako sformułowanie nowej, nieznannej dotąd przesłanki formułowania upoważnień. Niemniej, wobec kategoryczności obecnego sformułowania konstytucyjnego za niewątpliwe należy uznać, że wszelkie upoważnienie ustawy, w odniesieniu do którego nie da się wskazać żadnych treści ustawowych, które pełniłyby rolę „wytycznych dotyczących treści aktu”, jest sprzeczne z konstytucją. Brak owych wytycznych stanowi warunek wystarczający dla uznania niekonstytucyjności upoważnienia, nawet jeżeli pozostałe wymagania, o których mówi art. 92 Konstytucji zostaną spełnione.

Art. 92 Konstytucji nie zdefiniował pojęcia „wytycznych”, trudno też dla ustalenia definicji odwoływać się do koncepcji „pojęć zastanych”, bo polskie prawo konstytucyjne nie używało dotąd pojęcia „wytycznych” w takim rozumieniu. Trzeba jednak zauważyć, że wprowadzenie tego wymagania wynikało ze świadomej decyzji twórców Konstytucji. W pracach Komisji Konstytucyjnej ZN zakwestionowano bowiem to sformułowanie, ale po wysłuchaniu stanowisk ekspertów zdecydowano się na jego utrzymanie. Jak wskazał wówczas M. Zieliński, wytyczne, „to ten fragment poleceń, który nie tylko wskazuje zakres i typ spraw, ale zawiera również pewne wskaźniki dotyczące tego, ku czemu ma zmierzać treść, która zostanie zawarta w rozporządzeniu. Wskazówki te ograniczająby swobodę treści rozporządzenia”. P. Sarnecki wskazał zaś, że „wytyczne, to wskazanie celu - kierunku, który miałby być osiągnięty w danym akcie” (Komisja Konstytucyjna ZN, Biuletyn nr XXXVIII, s. 21 - debata w podkomisji redakcyjnej w dniu 19.VIII.1996 r.).

Podobne jest stanowisko Rady Legislacyjnej, która uznała, że „wytyczne”, to wskazówki co do treści aktu normatywnego, wskazania co do kierunku merytorycznych rozwiązań, które mają znaleźć w nim wyraz (zob. Stanowisko Rady Legislacyjnej w sprawie „konstruowania” upoważnień do wydawania rozporządzeń, Przegląd Leg. 1998, nr 3-4, s. 187).

Trybunał Konstytucyjny podziela to stanowisko. Skoro bowiem art. 92 ust. 1 mówi o „wytycznych dotyczących treści aktu”, to nie ulega wątpliwości, że wskazania zawarte w ustawie muszą dotyczyć materialnego kształtu regulacji, która ma być zawarta w rozporządzeniu. Wskazania dotyczące spraw proceduralnych (np. nakazujące, by ustanowienie rozporządzenia następowało „w porozumieniu” czy „po zasięgnięciu opinii”) nie mogą zastąpić wytycznych merytorycznych, o których mowa w art. 92 ust. 1.

„Wytyczne dotyczące treści aktu” mogą przybierać rozmaite postacie redakcyjną - jak słusznie zauważono w Stanowisku Rady Legislacyjnej mogą one mieć zarówno charakter „negatywny” (tzn. ze wszystkich wchodzących w rachubę rozstrzygnięć rozporządzeniodawcy mogą wykluczać te, których ustawodawca sobie nie życzy) jak i charakter „pozytywny” (np. wskazując kryteria, którymi powinien się kierować twórca rozporządzenia normując przekazany mu zakres spraw, wskazując cele, jakie ma spełniać dane unormowanie, czy funkcje, które ma spełniać instytucja, której ukształtowanie ustawa powierzyła rozporządzeniu). W każdym razie, ustawa musi zawierać pewne wskazania już to wyznaczające treści (kierunki rozwiązań), jakie mają być zawarte w rozporządzeniu już to eliminujące pewne treści (kierunki rozwiązań). Zgodzić się należy z poglądem B. Banaszaka (Prawo konstytucyjne, Warszawa 1999, s. 159 i 160), że „w ustawie należy zawrzeć jakąż me-

rytoryczną treść dyrektywną, której wykonaniu przepisy rozporządzenia mają służyć", a upoważnienie „powinno być na tyle szczegółowe, aby czytelny był zamiar ustawodawcy”.

Sposób ujęcia wytycznych, zakres ich szczegółowości i - oczywiście - zawarte w nich treści są w zasadzie sprawą uznania ustawodawcy. Kontrola Trybunału Konstytucyjnego ograniczać się może jedynie do dwóch kwestii. Po pierwsze, do ustalenia, czy w ustawie zawarto w ogóle jakieś wytyczne - jak już była o tym mowa, całkowity brak wytycznych przesądza o niekonstytucyjności upoważnienia, bo stanowi oczywistą obrzę art. 92 ust. 1 zd. 2 Konstytucji. Już w tym miejscu trzeba też podkreślić, że jeżeli ustawa upoważnia rozporządzenie do unormowania kilku materii o odrębnym przedmiotowo charakterze, to „wytyczne” muszą dotyczyć odrębnie każdej z tych materii. Po drugie, do ustalenia, czy sposób zredagowania wytycznych pozostaje w zgodzie z ogólnymi zasadami wyłączności ustawy i nakazami, by pewne kwestie były regulowane w całości w ustawie (dotyczy to zwłaszcza regulacji z zakresu prawa karnego, czy regulacji w sprawach, o których mowa w art. 217 Konstytucji). Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego możliwe jest też sformułowanie ogólniejszej zasady konstytucyjnej: im silniej regulacja ustawowa dotyczy kwestii podstawowych dla pozycji jednostki (podmiotów podobnych), tym szersza musi być regulacja ustawowa i tym mniej miejsca pozostaje dla odesłań do aktów wykonawczych. W tych kwestiach jeżeli ustawodawca korzysta z owych odesłań, to musi znacznie szerzej wyznaczyć treść przyszłych rozporządzeń, m.in. przez szczegółowsze - niż w innych materiałach - ujęcie „wytycznych co do treści aktu”. Innymi słowy, minimum treściowe wytycznych nie ma charakteru stałego, a wyznaczane musi być a casu ad casum, stosownie do regulowanej materii i jej związku z sytuacją obywatela. Oczywiście jest przy tym, że „wytyczne” nigdy nie mogą mieć czysto blankietowego charakteru (np. ograniczając się do ogólnego stwierdzenia, że rozporządzenie określi „ogólne zasady”), nawet jednak, gdy przybiorą one postać wskazań merytorycznych, to zawsze pozostanie pytanie, czy - na tle regulowanej materii - stopień ich szczegółowości można uznać za konstytucyjnie dostateczny.

„Wytyczne” nie muszą być zawarte w przepisie formującym upoważnienie do wydania rozporządzenia - możliwe jest też ich pomieszczenie w innych przepisach ustawy, o ile tylko pozwala to na precyzyjne zrekonstruowanie treści tych wytycznych. Jeżeli jednak rekonstrukcja taka okaże się niemożliwa, to przepis zawierający upoważnienie będzie musiał zostać uznany za wadliwy konstytucyjnie.

3. Na tle tych ustaleń ogólnych Trybunał Konstytucyjny dokonał oceny art. 46 Prawa energetycznego. Na wstępie wyjaśnić należy, czy omawiane wyżej wymagania art. 92 ust. 1 zd. 2 Konstytucji w ogóle odnoszą się do ustawy - Prawo energetyczne, jako że ustawa ta została uchwalona po rządem poprzednich przepisów konstytucyjnych (datą ustawy jest 10 kwietnia 1997, a datą Dziennika Ustaw, w którym została ogłoszona - 4 czerwca 1997). Przypomnieć tu należy pogląd Trybunału Konstytucyjnego, iż dla oceny konstytucyjności „treści normy prawnej miarodajny jest stan konstytucyjny z dnia orzekania, przy ocenie zaś kompetencji prawotwórczej do wydania badanego przepisu i trybu jego ustanowienia - stan konstytucyjny z dnia wydania przepisu” (wyrok z 26 listopada 1997, U 6/97, OTK ZU 1997, s. 459; wyrok z 8 grudnia 1998, U 7/98, OTK ZU 1998, s. 661). W pełni podtrzymując ten

pogląd należy jednak zauważyć, że nie ma on bezpośredniego odniesienia do rozpoznawanej tu sprawy.

Po pierwsze, przedmiotem orzekania Trybunału nie jest ocena procedury, w jakiej został ustanowiony art. 46, ani też ocena, czy Sejm miał kompetencję do jego ustanowienia. Trybunał orzeka o merytorycznej treści art. 46, tyle że treść ta polega na sformułowaniu normy kompetencyjnej pod adresem Ministra Gospodarki. Sformułowanie to musi być jednak zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami konstytucyjnymi i gdyby miało się okazać, że norma kompetencyjna prawidłowa pod rządą Malej Konstytucji, stała się niezgodna z nowym unormowaniem konstytucyjnym, to mielibyśmy do czynienia z sytuacją „niekonstytucyjności wtórnej”, podlegającą ocenie na tle nowej Konstytucji.

Po drugie, art. 46 prawa energetycznego wszedł w życie - podobnie jak niemal wszystkie przepisy tej ustawy - w początku grudnia 1997 r. (art. 72 tej ustawy przewidywał sześciomiesięczne *vacatio legis*), a więc już w okresie obowiązywania nowej Konstytucji. Nie ma, zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, podstaw do twierdzenia, że do oceny materialnej konstytucyjności przepisów, które wchodziły w życie pod rządą obecnej Konstytucji, można stosować dawniejsze przepisy konstytucyjne.

Po trzecie, jak już wyżej wskazał Trybunał Konstytucyjny, także na gruncie poprzednich przepisów konstytucyjnych za nieprawidłowe uznać należało upoważnienie blankietowe, tzn. takie, które w ogóle nie wyznaczałoby kierunków rozwiązań, jakie mają być przyjęte w rozporządzeniu. Gdyby miało się więc okazać, że upoważnienie z art. 46 prawa energetycznego nie zawiera jakichkolwiek wskazań merytorycznych co do treści stanowiących na jego podstawie rozporządzeń, to uznać by je należało za niezgodne tak na gruncie obecnych, jak i poprzednich przepisów konstytucyjnych.

Z tych względów Trybunał Konstytucyjny nie widzi przeszkód dla dokonania oceny art. 46 prawa energetycznego w świetle całokształtu wymagań ustanowionych w art. 92 ust. 1 Konstytucji z 2 kwietnia 1997 r.

4. Art. 46 prawa energetycznego określa podmiot uprawniony do wydania rozporządzenia, wskazuje tryb jego wydawania oraz wyznacza zakres przedmiotowy materii, które mają zostać uregulowane. Tym samym wymagania szczegółowości podmiotowej i przedmiotowej upoważnienia zostały spełnione.

Art. 46 nie formuluje natomiast nie tylko żadnych „wytycznych co do treści aktu” (który to wymóg został wprowadzony Konstytucją z 1997 r.), ale też nie zawiera żadnych postanowień wyznaczających kierunki rozwiązań, jakie mają znaleźć się w rozporządzeniu (który to wymóg istniał już pod rządą poprzednich przepisów konstytucyjnych). Jak już wskazano wyżej, nie dyskwalifikuje to przepisu upoważniającego (choć świadczy o jego legislacyjnej ulomności), bo problem istnienia „wytycznych” powinien być rozpatrywany całym kontekście normatywnym ustawy. Można bowiem wyobrazić sobie sytuację, gdy - pomimo braku jakichkolwiek wytycznych w przepisie upoważniającym - szczegółowy kontekst normatywny ustawy spowoduje, że organ wykonawczy niejako pośrednio, poprzez szczegółowe normy ustawy, uzyskuje wytyczne do odpowiedniego zbudowania treści rozporządzenia. Konieczna jest tym samym odpowiedź na pytanie, czy w innych - niż art. 46 - postanowieniach prawa energetycznego możliwe jest odnalezienie wskazówek co do zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz co do zasad rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi, energią

elektryczną i ciepłem, w tym zasad rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami.

Trybunał Konstytucyjny podziela stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich, że ustawa - Prawo energetyczne w istocie nie reguluje rozliczeń z indywidualnymi odbiorcami w lokalach. Bez znaczenia normatywnego są tu postanowienia art. 1 ustawy (bo określają one ogólnie cel i zakres ustawy, natomiast nie wskazują kierunków, jakie mają przybrać konkretne akty wykonawcze), ani art. 5 ustawy, które formułują zasadę umownego charakteru relacji między odbiorcami a przedsiębiorstwami energetycznymi (bc kwestie ustalania cen i sposobu kalkulowania opłat mają być regulowane w taryfach, a więc poprzez instrumenty pozostające poza wolą odbiorców). Na tle art. 5 za szczególnie ważne należy natomiast uznać, by - administracyjny w swej istocie - proces kształtowania taryf przebiegał w ramach wyznaczonych ustawowo. Z tego punktu widzenia jedynym przepisem ustawy dotyczącym taryf jest art. 45, którego treść została już omówiona wyżej. Przepis ten zawiera pewne wytyczne co do zasad kształtowania i kalkulacji taryf (ta część upoważnienia z art. 46 nie została jednak zakwestionowana przez Wnioskodawcę i z tego względu nie może być przedmiotem orzekania Trybunału). Art. 45 nie formułuje natomiast żadnych wskazówek (wytycznych) co do zasad rozliczeń, bo nie reguluje on w ogóle tej materii. Należy stwierdzić, że w aspektach na bardziej newralgicznych, dotyczących sposobu ustalania cen paliw, energii i ciepła oraz zasad rozliczeń ustawodawca poprzestał na ogólnikowych, niedookreślonych prawnie i niepełnych zwrotach. Ustawa nie dała zaś odpowiedzi, w oparciu o jakie zasady mają być kalkulowane ceny tych dóbr, w całości pozostawiając te kwestie rozporządzeniu i wydawanym w jego ramach taryfom. W szczególności ustawa w żaden sposób nie ukierunkowała sposobu określania poszczególnych składników opłat, zwłaszcza proporcji między tzw. elementem stałym (opłaty abonamentowe, przesyłowe itp.) a kosztami faktycznej zużytej energii.

Trybunał Konstytucyjny nie podziela stanowiska Prokuratora Generalnego, iż w ustawie zawarto „swego rodzaju wytyczne”, bo nałożono na Ministra Gospodarki obowiązek wydania aktu wykonawczego w porozumieniu z Ministrem Finansów i po uzyskaniu opinii Prezesa URE. Jak już bowiem wskazano wyżej, „wytyczne”, o których mowa w art. 92 ust. 1 zd. 2 Konstytucji - skoro mają dotyczyć „treści aktu” - muszą mieć treść materialno-prawną, a więc nie mogą ograniczać się do regulacji proceduralnej. Prawda, że ta regulacja proceduralna pomyślana jest jako, m.in., gwarantująca ochronę odbiorców, ale argument ten może mieć znaczenia dla rozważań zgodności ustawy - Prawo energetyczne z art. 76 Konstytucji, natomiast pozbawiony jest związku z rozważaniami prowadzonymi na tle art. 92 Konstytucji.

Nie daje wystarczających wskazówek merytorycznych (zwłaszcza w aspekcie ochrony praw odbiorców) także definicja taryfy (art. 3 pkt 17 ustawy). Przepis ten nie wyjaśnia, w jaki merytorycznie sposób przedsiębiorstwa mają ustalać „zbiory cen i opłat oraz warunków ich stosowania”. Stwierdzenie, że ma się to dokonywać „w trybie określonym ustawą” jest niewątpliwie słuszne, ale dotyczy to kwestii procedury, a nie materialnego kształtu przyszłych regulacji. Przepisy ustawy nie ustalają nawet najbardziej ogólnych zasad co do mechanizmu kalkulacji poszczególnych cen i opłat oraz łączenia ich w zbiory tworzące obowiązujące indywidualnych odbiorców taryfy. Nie wyznacza ona jakichkolwiek elementów mechanizmu dochodzenia do taryfy, według któ-

rej odbiorcy muszą regulować opłaty i na kształtowanie której nie mają wpływu.

Podsumowując ten fragment rozważań należy stwierdzić, że uchybień upoważnienia sformułowanego w art. 46 nie rekompensują pozostałe przepisy ustawy, bo nie wynikają z nich „wytyczne” determinujące treści rozporządzeń wydawanych przez Ministra Gospodarki. Pozostawia to rozporządzeniu całkowitą swobodę w ustalaniu zasad rozliczeń, bo w ramach przepisów ustawowych można wprowadzać najróżniejsze mechanizmy kalkulacyjne, czego przykładem jest rozporządzenie z 6 października 1998 r. wprowadzające nowy system kalkulowania opłat, oznaczający w praktyce wyraźną ich podwyżkę. Trybunał Konstytucyjny uważa, że kwestie opłat za gaz, energię i ciepło są na tyle istotne dla sytuacji obywatela, że ustawa nie może blankietowo odsyłać ich regulowania do rozporządzenia. Nie dochowuje się w ten sposób nakazu ochrony interesów obywateli-konsumentów. Trybunał Konstytucyjny nie przeczy, że zmiany sposobu ustalania cen i opłat mogą być uzasadnione. W naszej rzeczywistości społecznej są to jednak decyzje takiej rangi, że nie mogą przebiegać poza wszelkim udziałem ustawodawcy.

Trybunał Konstytucyjny zauważa, że prawo energetyczne było krytykowane m.in. ze względu na nadmierną skłonność odsyłania istotnych kwestii do regulowania w aktach wykonawczych. Jak wskazała Rada Legislacyjna „projekt należy uznać za niejasny i nadmiernie kazuistyczny..., niektóre natomiast rozwiązania, wymagające szczegółowej regulacji, są z kolei nadmiernie ogólnikowe” (Biuletyn Rady Legislacyjnej 1995, nr 3, s. 100-101). Także w doktrynie zwrócono uwagę, że „prawo energetyczne w istocie jest umową ramową, której treść ma zostać wypełniona rozstrzygnięciami wynikającymi z przepisów podustawowych. Nasuwa się zwłaszcza wątpliwość, czy takie rozwiązanie daje się pogodzić z konstytucją. Znaczna część mechanizmów tworzących kształt tego prawa spoczywa bowiem w rękach administracji rządowej” (A. Lipiński: Niektóre problemy nowego prawa energetycznego, PUG 1998, nr 5, s. 2).

Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że ani art. 46 ustawy - Prawo energetyczne, ani pozostałe jej postanowienia nie czynią zażość zarówno wymaganiu określenia „wytycznych dotyczących treści aktu”, jak i wymaganiu wyznaczenia podstawowych kierunków rozwiązań, jakie mają się znaleźć w rozporządzeniu. Tym samym art. 46 - nawet odczytywany w całym kontekście normatywnym ustawy jest - w zaskarżonym zakresie - niezgodny z wymaganiami z art. 92 ust. 1 zd. 2 in fine Konstytucji z 1997 r., analogiczna konkluzja o niezgodności możliwa byłaby też na gruncie poprzednich przepisów konstytucyjnych.

5. Trybunał Konstytucyjny nie podziela natomiast stanowiska Wnioskodawcy w kwestii niezgodności art. 46 także z art. 76 Konstytucji. Nie podejmując w tym miejscu rozważań nad normatywną treścią art. 76, a zwłaszcza nad pytaniem, w jakim zakresie może on służyć jako samoistną podstawą oceny ustawodawstwa, należy zauważyć, że istota zarzutu Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczy braku ustawowego uregulowania ochrony konsumenta w relacjach z przedsiębiorstwami energetycznymi. Trybunał Konstytucyjny nie orzeka o zaniechaniach ustawodawcy, a zresztą w niniejszej sprawie nie jest to konieczne, bo ów brak ustawowych uregulowań przesadza o niezgodności art. 46 ustawy z art. 92 ust. 1 Konstytucji.

6. Trybunał Konstytucyjny uznał za konieczne odroczenie utraty mocy obowiązującej przez art. 46 ustawy - Prawo energetyczne. Z uwagi na zasadę bezpieczeństwa prawnego nie można bowiem doprowadzić do sytuacji luk w prawie, zwłaszcza w odniesieniu do regulacji, których celem jest ochrona interesów konsumentów. Trybunał Konstytucyjny uważa, że wskazany w sentencji

termin powinien być wystarczający dla dokonania odpowiedniej zmiany art. 46 i wprowadzenia do niego „wytycznych dotyczących treści aktu”, tak jak to nakazuje art. 92 ust. 1 Konstytucji. Służyć to powinno także ochronie konsumenta, stosownie do dyrektyw wynikających z art. 76 Konstytucji.

Z tych względów Trybunał Konstytucyjny orzekł jak w sentencji.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI

z dnia 17 września 1999 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych.

(Dz. U. Nr 80, poz. 912, z dnia 8 października 1999 r.)

Na podstawie art. 237¹⁵ § 2 Kodeksu pracy zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych przy eksploatacji urządzeń i instalacji energetycznych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) urządzeniu energetycznym - należy przez to rozumieć urządzenia techniczne stosowane w procesach wytwarzania, przetwarzania, przesyłania i dystrybucji, magazynowania oraz użytkowania paliw i energii,
- 2) instalacji energetycznej - należy przez to rozumieć urządzenia energetyczne z układami połączeń między nimi,
- 3) sieci ciepłej - należy przez to rozumieć urządzenia i instalacje służące do przesyłania i dystrybucji ciepła z układami połączeń między nimi,
- 4) instalacji gazowej - należy przez to rozumieć urządzenia gazowe z układami połączeń między nimi, zasilane z sieci gazowej, znajdującej się na terenie i w obiekcie odbiorcy,
- 5) pomieszczeniu lub terenie ruchu energetycznego - należy przez to rozumieć odpowiednio wydzielone pomieszczenie lub teren bądź część pomieszczenia lub terenu albo przestrzeni w budynkach lub poza budynkami, w których zainstalowane są urządzenia energetyczne dostępne tylko dla upoważnionych osób,
- 6) miejscu pracy - należy przez to rozumieć odpowiednio przygotowane stanowisko pracy lub określoną strefę pracy w zakresie niezbędnym dla bezpiecznego wykonywania pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych,
- 7) instrukcji eksploatacji - należy przez to rozumieć zatwierdzoną przez pracodawcę instrukcję określającą procedury i zasady wykonywania czynności niezbędnych przy eksploatacji urządzeń i instalacji energetycznych, opracowaną na podstawie odrębnych przepisów oraz dokumentacji producenta,
- 8) świadectwie kwalifikacyjnym - należy przez to rozumieć świadectwo stwierdzające spełnienie przez daną osobę odpowiednich wymagań kwalifikacyjnych do wykonywania pracy na stanowisku dozoru lub eksploatacji w ustalonym zakresie: obsługa, konserwacji, napraw, kontrolno-pomiarowym, montażu dla

określonych rodzajów urządzeń i instalacji energetycznych, uzyskane w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach,

- 9) pracownikach uprawnionych - należy przez to rozumieć pracowników posiadających sprawdzone i właściwe kwalifikacje w zakresie eksploatacji danego rodzaju urządzeń i instalacji energetycznych, potwierdzone świadectwem kwalifikacyjnym,
- 10) pracownikach upoważnionych - należy przez to rozumieć pracowników, którzy w ramach swoich obowiązków służbowych lub na podstawie polecenia służbowego wykonują określone prace,
- 11) zespole pracowników - należy przez to rozumieć grupę pracowników, w której skład wchodzi co najmniej dwie osoby wykonujące pracę,
- 12) zespole pracowników kwalifikowanych - należy przez to rozumieć grupę pracowników, w której co najmniej połowa, lecz nie mniej niż dwie osoby, posiada ważne świadectwa kwalifikacyjne,
- 13) urządzeniach i instalacjach energetycznych nieczynnych - należy przez to rozumieć urządzenia i instalacje energetyczne, do których za pomocą istniejących łączników i armatury nie ma możliwości podania czynników stwarzających zagrożenie,
- 14) urządzeniu powszechnego użytku - należy przez to rozumieć urządzenie energetyczne przeznaczone dla indywidualnych potrzeb ludności lub używane w gospodarstwach domowych,
- 15) poleceniodawcy - należy przez to rozumieć pracownika, upoważnionego pisemnie przez prowadzącego eksploatację urządzeń i instalacji energetycznych do wydawania poleceń na wykonanie pracy, posiadającego ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku dozoru,
- 16) koordynującym - należy przez to rozumieć wyznaczonego przez poleceniodawcę pracownika komórki organizacyjnej sprawującej dozór nad eksploatacją urządzeń i instalacji energetycznych, przy których będzie wykonywana praca, posiadającego ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku dozoru,
- 17) docuschającym - należy przez to rozumieć wyznaczonego przez poleceniodawcę pracownika posiadającego ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku eksploatacji i upoważnionego pisemnie przez prowadzącego eksploatację urządzeń i instalacji energetycznych do wykonywania czynności łączeniowych w celu przygotowania miejsca pracy,

18) nadzorującym - należy przez to rozumieć wyznaczonego przez poleciodawcę pracownika posiadającego ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku dozoru lub eksploatacji, wykonującego wyłącznie czynności nadzoru,

19) kierującym zespołem pracowników- należy przez to rozumieć wyznaczonego przez poleciodawcę pracownika posiadającego ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku eksploatacji, kierującego zespołem pracowników,

20) kierownikowi robót - należy przez to rozumieć wyznaczonego przez poleciodawcę pracownika posiadającego ważne świadectwo kwalifikacyjne na stanowisku dozoru, do koordynacji prac, gdy w jednym obiekcie energetycznym jednocześnie pracuje więcej niż jeden zespół pracowników.

§ 3. Każde urządzenie i instalacja energetyczna przed dopuszczeniem do eksploatacji powinny posiadać wymagany odrębnymi przepisami certyfikat na znak bezpieczeństwa, o ile taki obowiązek istnieje, albo posiadać deklarację zgodności z Polskimi Normami wprowadzonymi do obowiązkowego stosowania oraz wymaganiami określonymi odrębnymi przepisami.

§ 4. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do prac wykonywanych przy:

- 1) urządzeniach i instalacjach energetycznych użytkowanych w zakładach produkcji, przesyłania i rozprowadzania gazu - paliw gazowych oraz prowadzeniu robót budowlano-montażowych sieci gazowych,
- 2) urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych o napięciu bezpiecznym określonych w przepisach o ochronie przeciwporażeniowej oraz przy urządzeniach energetycznych powszechnego użytku.

§ 5. Przed przystąpieniem do robót ziemnych związanych z pracami przy urządzeniach i instalacjach energetycznych, na terenie przyszłych robót, należy rozpoznać i oznaczyć uzbrojenie podziemne, a w szczególności sieci elektroenergetyczne, telekomunikacyjne, ciepłe, gazowe, wodne i inne.

§ 6. Obiekty z zainstalowanymi urządzeniami i instalacjami energetycznymi oraz urządzenia i instalacje energetyczne powinny być oznakowane zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 7. 1. Pomieszczenia lub teren ruchu energetycznego powinny być dostępne tylko dla osób upoważnionych.

2. Urządzenia i instalacje energetyczne stwarzające zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych.

§ 8. 1. Urządzenia i instalacje energetyczne powinny być eksploatowane tylko przez upoważnionych pracowników z zachowaniem postanowień określonych w instrukcjach eksploatacji.

2. Prace rozruchowe, próby techniczne urządzeń i instalacji energetycznych powinny być prowadzone zgodnie z wymaganiami Polskich Norm, odrębnych przepisów, instrukcji eksploatacji oraz uzgodnione z ich użytkownikiem.

§ 9. 1. Miejsce pracy powinno być właściwie przygotowane, oznaczone i zabezpieczone w sposób określony w ogólnych przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. W każdym miejscu pracy, w którym wykonuje pracę zespół pracowników, powinien być wyznaczony kierujący tym zespołem.

§ 10.1. Urządzenia, instalacje energetyczne lub ich części, przy których będą prowadzone prace konserwacyjne, remontowe

lub modernizacyjne, powinny być wyłączone z ruchu, pozbawione czynników stwarzających zagrożenia i skutecznie zabezpieczone przed ich przypadkowym uruchomieniem oraz oznakowane.

2. Jeżeli ruch urządzeń znajdujących się w pobliżu miejsca wykonywania prac, o których mowa w ust. 1, lub w pobliżu miejsca instalowania urządzeń i instalacji energetycznych zagraża bezpieczeństwu pracowników, to urządzenia te powinny być na czas wykonywania tych prac wyłączone z ruchu.

3. Wymagania, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą prac, dla których zastosowana technologia nie przewiduje wyłączeń urządzeń z ruchu.

§ 11. Zabronione jest:

- 1) eksploatowanie urządzeń i instalacji energetycznych bez przewidzianych dla tych urządzeń i instalacji środków ochrony i zabezpieczeń,
- 2) dokonywanie zmian środków ochrony i zabezpieczeń przez osoby nieupoważnione.

§ 12. 1. Prace wewnątrz urządzeń i instalacji energetycznych, a w szczególności w kotłach, kanałach, tunelach, zbiornikach, zasobnikach, studzienkach, rurociągach, walczakach, komorach paleniskowych, powinny być wykonywane zgodnie z wymaganiami określonymi w ogólnych przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Przy wykonywaniu prac spawalniczych wewnątrz urządzeń i instalacji energetycznych butle spawalnicze nie mogą się znajdować w ich wnętrzach.

§ 13. 1. Prace w kotłach oraz w komorach, kanałach i rurociągach sieci ciepłych nie powinny być wykonywane w temperaturze powyżej 40 °C, z uwzględnieniem przepisu ust. 2.

2. Pracodawca, w przypadku usuwania awarii przy urządzeniach, o których mowa w ust. 1, w temperaturze powyżej 40 °C, jest obowiązany zapewnić pracownikom:

- 1) napoje chłodzące i środki obniżające temperaturę powietrza otaczającego bezpośrednio pracownika,
- 2) środki ochrony indywidualnej,
- 3) przerwy w pracy i miejsce odpoczynku na zewnątrz pomieszczenia, ustalone indywidualnie w zależności od warunków i specyfiki pracy.

§ 14. 1. Prace w warunkach szczególnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego, określone w ogólnych przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy jako prace szczególnie niebezpieczne, powinny być wykonywane co najmniej przez dwie osoby, z wyjątkiem prac eksploatacyjnych z zakresu prób i pomiarów, konserwacji i napraw urządzeń i instalacji elektroenergetycznych o napięciu znamionowym do 1 kV, wykonywanych przez osobę wyznaczoną na stałe do tych prac w obecności pracownika asekurującego, przeszkolonego w udzielaniu pierwszej pomocy.

2. Rodzaje prac, które powinny być wykonywane co najmniej przez dwie osoby, określają odrębne przepisy.

§ 15. Do prac wykonywanych przy urządzeniach i instalacjach energetycznych w warunkach szczególnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego należy zaliczyć w szczególności prace:

- 1) wewnątrz komór paleniskowych kotłów, kanałów spalin, elektrofiltrów, walczaków kotła, zasobników, kanałów i lejów zsypanych oraz w zbiornikach paliw płynnych i gazowych,
- 2) wewnątrz zasobników węgla, pyłu węglowego, żużla i popiołu

- oraz innych zbiorników i pomieszczeń, w których mogą znajdować się gazy lub ciecze trujące, żrące, duszące, palne lub wybuchowe,
- 3) w obiegach przygotowywania pyłu węglowego, wewnątrz młynów węglowych, przy wentylatorach młynowych, cyklonach i separatorach,
 - 4) wymagające odkrycia kadłubów turbin, wymontowania wirników turbin i generatora oraz naprawy i wyważania tych wirników,
 - 5) w obiegach wody elektrowni i elektrociepłowni wymagające wejścia do kanałów, rurociągów, rur ssawnych i zbiorników, jak również prace na ujęciach i zrzutach wody wykonywane z pomostów, łodzi lub barek oraz prowadzone pod powierzchnią wody,
 - 6) konserwacyjne, modernizacyjne i remontowe przy urządzeniach elektroenergetycznych znajdujących się pod napięciem,
 - 7) wykonywane w pobliżu nie osłoniętych urządzeń elektroenergetycznych lub ich części, znajdujących się pod napięciem,
 - 8) przy wyłączonych spod napięcia, lecz nie uziemionych, urządzeniach elektroenergetycznych lub uziemionych w taki sposób, że żadne z uziemień - uziemiaczy nie jest widoczne z miejsca pracy,
 - 9) przy opuszczaniu i zawieszaniu przewodów na wyłączonych spod napięcia elektroenergetycznych liniach napowietrznych w przesłach krzyżujących drogi kolejowe, wodne i kotowe,
 - 10) związane z identyfikacją i przecinaniem kabli elektroenergetycznych,
 - 11) przy spawaniu, lutowaniu, wymianie stojaków oraz pojedynczych ogniw i całej baterii w akumulatorach,
 - 12) przy wyłączonym spod napięcia torze dwutorowej elektroenergetycznej linii napowietrznej o napięciu 1 kV i powyżej, jeżeli drugi tor linii pozostaje pod napięciem,
 - 13) przy wyłączonych spod napięcia lub znajdujących się w budowie elektroenergetycznych liniach napowietrznych, które krzyżują się w strefie ograniczonej uziemieniami ochronnymi z liniami znajdującymi się pod napięciem lub mogącymi znaleźć się pod napięciem i przewodami trakcji elektrycznej,
 - 14) przy wykonywaniu prób i pomiarów, z wyłączeniem prac wykonywanych stale przez upoważnionych pracowników w ustalonych miejscach,
 - 15) konserwacyjne i remontowe przy urządzeniach rozładowniczych paliw płynnych i gazowych, jak rurociągi spustowe i pompy rozładownicze wraz z ich instalacjami,
 - 16) przy neutralizatorach radioizotopowych i wysokonapięciowych stosowanych do neutralizacji ładunków elektrostatycznych,
 - 17) w wykopach wykonywanych przy naprawach lub przeglądach gazociągów lub innych urządzeń gazowniczych,
 - 18) przy remontach lub wymianie pomp głębinowych, zaworów, rurociągów i zbiorników niebezpiecznych środków chemicznych i ścieków poregeneracyjnych,
 - 19) wymagające stosowania chemicznych środków służących do czyszczenia kotłów, rurociągów, zbiorników ciśnieniowych, odwadniaczy, odolejaczy i zasobników ciśnieniowych,
 - 20) wewnątrz zbiorników i pomieszczeń, w których znajduje się lub może być doprowadzone sprężone powietrze, na rurocią-

gach sprężonego powietrza o nadciśnieniu roboczym równym lub większym od 50 kPa, wymagających demontażu elementów sprężarki,

- 21) na rurociągach wody, pary wodnej, sprężonego powietrza, oleju, mazutu, instalacjach gaśniczych o nadciśnieniu roboczym równym lub większym od 50 kPa, wymagających demontażu armatury lub odcinka rurociągu albo naruszenia podpór i zawiesi rurociągów.

§ 16. 1. Narzędzia pracy i sprzęt ochronny należy przechowywać w miejscach wyznaczonych, w warunkach zapewniających utrzymanie ich w pełnej sprawności. Sposób ewidencjonowania i kontroli sprzętu ochronnego ustala pracodawca.

2. Narzędzia pracy i sprzęt ochronny powinny być poddawane okresowym próbom w zakresie ustalonym w Polskich Normach lub w dokumentacji producenta.

3. Sprzęt ochronny, o którym mowa w ust. 1, powinien być oznakowany w sposób trwały przez podanie numeru ewidencyjnego, daty następnej próby okresowej oraz cechy przeznaczenia.

4. Zabronione jest używanie narzędzi i sprzętu, które nie są oznakowane.

5. Osoby dozoru powinny okresowo sprawdzać stan techniczny, stosowanie, przechowywanie i ewidencję sprzętu ochronnego oraz środków ochrony indywidualnej.

§ 17. 1. Stan techniczny narzędzi pracy i sprzętu ochronnego należy sprawdzać bezpośrednio przed jego użyciem.

2. Narzędzia pracy i sprzęt ochronny, niesprawne lub które utraciły ważność próby okresowej, powinny być niezwłocznie wycofane z użycia.

3. Zabrania się używania uszkodzonych lub niesprawnych narzędzi pracy i sprzętu ochronnego.

§ 18. Pracodawca jest obowiązany zapoznać pracowników, zgodnie z odrębnymi przepisami, z:

- 1) ryzykiem zawodowym i zagrożeniami dla zdrowia i życia pracowników, które występują na danym stanowisku pracy, oraz zastosowanymi środkami likwidującymi lub ograniczającymi to ryzyko i zagrożenia,
- 2) szczegółowymi instrukcjami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczącymi wykonywanych przez nich prac.

Rozdział 2

Wykonywanie prac przy urządzeniach i instalacjach energetycznych

§ 19. 1. Zabronione jest wchodzenie i przechodzenie przez urządzenia przeladunkowe, a zwłaszcza: wywrotnice wagonowe, przenośniki taśmowe, ładowarki, w czasie ruchu lub chwilowego postoju tych urządzeń.

2. Przepis ust. 1 nie stosuje się do stałych pomostów i innych wyznaczonych przejść nad i pod urządzeniami przeladunkowymi.

§ 20. 1. Paliwa ciekłe i gazowe powinny być magazynowane tylko w specjalnie do tego celu przystosowanych i oznakowanych pomieszczeniach lub zbiornikach.

2. Pomieszczenia dystrybucyjne i kontrolno-pomiarowe bez stałej obsługi oraz komory podziemnych sieci paliw ciekłych i gazowych powinny być dostępne tylko dla osób upoważnionych.

§ 21. W pomieszczeniach magazynowych paliw ciekłych i gazowych powinna być zainstalowana skutecznie działająca wenty-

lacja i przeprowadzana okresowa kontrola koncentracji par i gazów, zgodnie z odrębnymi przepisami oraz w sposób określony w instrukcji eksploatacji.

§ 22. 1. Prace wewnątrz zasobników węgla, młynów, wentylatorów, separatorów, cyklonów oraz innych urządzeń do nawęglania powinny być wykonywane po:

- 1) opróżnieniu ich z paliwa,
- 2) oczyszczeniu z pyłu węglowego i przewietrzeniu,
- 3) wyłączeniu z ruchu przenośników oraz innych urządzeń podających i odbierających paliwo,
- 4) trwałym odcięciu od współpracujących urządzeń, z których mogłyby przedostać się spaliny, gorące powietrze lub para wodna.

2. Wykonywanie prac wewnątrz zasobników węgla podczas pracy kotła jest dozwolone po całkowitym i pewnym odcięciu dopływu węgla i jego odpływu oraz po zastosowaniu środków zabezpieczających, określonych w instrukcjach eksploatacji tych urządzeń.

3. Prace wewnątrz zasobników węgla, na których zainstalowano izotopowe sygnalizatory poziomu paliwa, powinny być wykonywane po uprzednim zabezpieczeniu przed promieniowaniem osób wykonujących te prace.

§ 23. 1. W pomieszczeniach kotłowni powinna być zainstalowana skutecznie działająca wentylacja nawiewno-wywiewna, zgodnie z wymaganiami określonymi w odrębnych przepisach.

2. Zabronione jest instalowanie urządzeń mechanicznej wentylacji wywiewnej w kotłowniach o naturalnym ciągu spalin kotłowych.

§ 24. Przed każdym wejściem do komory paleniskowej kotła lub przestrzeni zamkniętych należy sprawdzić, czy stężenie par lub gazów nie przekracza dopuszczalnych norm.

§ 25. 1. Urządzenia kruszące, młyny, przewody pyłowe i inne urządzenia do nawęglania powinny być utrzymane w stanie technicznym nie powodującym zapylenia pomieszczeń.

2. Urządzenia do mechanicznego transportu pyłu i zbiorniki pyłu powinny być szczelne, posiadać wskaźnik do pomiaru temperatury i klapy eksplozyjne.

3. Szczelność i sprawność działania urządzeń, o których mowa w ust. 1 i 2, powinna być sprawdzana okresowo, zgodnie z instrukcją eksploatacji.

§ 26. 1. Stanowiska robocze pracowników obsługi urządzeń do nawęglania powinny być wyposażone w sprawne urządzenia łączności i sygnalizacji w zakresie ustalonym w instrukcji eksploatacji.

2. Urządzenia do nawęglania powinny być wyposażone w wyłączniki awaryjne.

§ 27. 1. Klapy eksplozyjne w obiegach pyłowych z pośrednim podawaniem pyłu powinny być tak rozmieszczone, aby wykluczyć możliwość spowodowania wypadku.

2. Jeżeli w wyniku wybuchu w obiegu pyłowym nastąpiło otwarcie klapy eksplozyjnych, ponowne uruchomienie obiegu pyłowego młyna może nastąpić po całkowitej likwidacji przyczyn i skutków tego wybuchu.

3. Gazy spalinowe lub powietrze nośne wydalone z cbiegów pyłowych młynów na zewnątrz powinny być oczyszczane z pyłów.

4. Z pomieszczeń, w których znajdują się przewody i inne elementy obiegów pyłowych młynów, powinien być usuwany gromadzący się pył.

§ 28. 1. Prace wewnątrz kotłów, a w szczególności w komorach paleniskowych i ciągach konwekcyjnych, powinny być wykonywane po:

- 1) wygaszeniu, rozprężeniu, wychłodzeniu, przewietrzeniu i zastosowaniu zabezpieczenia w miejscach połączenia kotła z instalacjami lub urządzeniami, które mogą być źródłem zagrożenia dla pracowników,
- 2) usunięciu nawisów żużla, cegieł wypadających ze ścian i sklepienia oraz popiołu z lejów, przewodów i zsyków.

2. Włazy do walczaka kotła mogą być otwarte dopiero po sprawdzeniu, że w walczaku nie ma wody lub pary pod ciśnieniem.

3. Wejście do walczaka kotła może nastąpić po jego odłączeniu technologicznym, skutecznym przewietrzeniu oraz zabezpieczeniu przed wystąpieniem czynnika stwarzającego zagrożenia, w sposób określony w instrukcji eksploatacji.

§ 29. Zabronione jest wykonywanie prac wewnątrz kotłów na dwóch poziomach równocześnie, przy usytuowaniu stanowisk pracy jednego nad drugim bez wymaganego zabezpieczenia.

§ 30. 1. Pracownicy przed przystąpieniem do pracy przy usuwaniu żużla i popiołu powinni być zabezpieczeni przed oparzeniem i szkodliwym działaniem pyłów i gazów.

2. Żużel i popiół należy gasić w specjalnie do tego celu przeznaczonych miejscach lub pomieszczeniach, przy użyciu urządzeń lub instalacji określonych w instrukcji eksploatacji.

§ 31. Otwieranie wiazów i innych otworów komory żużlowej lub leja żużlowego jest dozwolone tylko przez obsługę kotła w czasie ustabilizowanej pracy kotła i przy podwyższonym podciśnieniu w komorze paleniskowej.

§ 32. 1. Zasady składowania żużla i popiołu oraz eksploatacji urządzeń na składowiskach powinny być określone w sposób szczegółowy w instrukcjach eksploatacji.

2. Składowisko żużla i popiołu należy zabezpieczyć przed wtórnym pyleniem do otoczenia oraz oznaczyć odpowiednimi tablicami ostrzegawczymi.

3. Zabronione jest jednoczesne wykonywanie prac wewnątrz kotłów i lejów zsykowych żużla i popiołu bez wymaganego zabezpieczenia.

§ 33. Urządzenia i instalacje pracujące z czynnikiem o temperaturze wyższej niż 60°C powinny być wyposażone w izolację termiczną tak zaprojektowaną i utrzymaną, aby temperatura zewnętrzna na jej powierzchni w miejscach dostępnych nie przekraczała 60°C.

§ 34. Komory i kanały przechodnie podziemnych sieci ciepłych powinny być wyposażone w niezbędną ilość włazów odpowiednio rozmieszczonych i zaopatrzonych w sprawne pod względem technicznym drabiny lub klamry.

§ 35. 1. Komory naziemne, węzły ciepłownicze, przepompownie powinny być zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych.

2. Włazy do komór podziemnych powinny być zakryte pokrywami. Pokrywy włazowe do komór i kanałów po otwarciu powinny być wyposażone w zabezpieczenie uniemożliwiające samoczynne lub przypadkowe ich zamknięcie.

§ 36. Wejścia do komór, kanałów i węzłów, o których mowa w § 34 i 35, nie powinny być zastawione przedmiotami utrudniającymi swobodny dostęp do nich lub ograniczającymi swobodę ruchów w tych miejscach.

§ 37. 1. Prace remontowe przy sieciach ciepłych powinny być poprzedzone:

- 1) zapoznaniem pracowników z aktualną dokumentacją sieci,
- 2) uzgodnieniami z właścicielem lub użytkownikiem znajdujących się w pobliżu prowadzonych prac remontowych elementów uzbrojenia technicznego terenu - w przypadku sieci podziemnych.

2. Prace remontowe przy rurociągach i węzłach ciepłych należy wykonywać po:

- 1) odłączeniu odcinków remontowanych poprzez zamknięcie armatury odcinającej; gdy zachodzi potrzeba, zamknięcia należy dokonać z obydwu stron oraz od strony odgałęzień,
- 2) założeniu odpowiedniej zaślepki lub wymontowaniu części rurociągu, jeżeli niewystarczającym zabezpieczeniem jest zamknięcie armatury odcinającej z powodu jej nieszczelności,
- 3) zabezpieczeniu armatury odcinającej przed nieprzewidywalną zmianą położenia,
- 4) wygrodzeniu i oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
- 5) otwarciu w remontowanym odcinku armatury spustowej, odpowietrzającej i rozruchowej.

§ 38. 1. Jeśli wykonywanie prac remontowych wymaga obecności pracowników wewnątrz urządzeń i instalacji ciepłych, a w szczególności wewnątrz rurociągów, zbiorników, wymienników, zasobników, konieczne jest zabezpieczenie remontowanego odcinka rurociągu lub urządzenia zaślepkami dostosowanymi do ciśnienia roboczego występującego w czasie pracy sieci lub urządzeń, lub odcięcie dopływu czynnika przez dwa szczelne zawiera-dła z każdej strony, z której może zagrozić dopływ tego czynnika.

2. Zabezpieczeniem, o którym mowa w ust. 1, może być również zamknięcie dwóch zawiera-del z możliwością rozprężenia czynnika pomiędzy nimi lub zdemontowanie części rurociągu.

§ 39. Wejście do komór i kanałów sieci ciepłych powinno być poprzedzone kontrolą stężenia gazów i sprawdzeniem, czy wewnątrz znajduje się odpowiednia ilość tlenu w powietrzu.

§ 40. Podczas prac w komorach sieci ciepłych co najmniej jedna osoba powinna być na zewnątrz komory dla zabezpieczenia osób pracujących wewnątrz.

§ 41. 1. Zabrania się w urządzeniach i instalacjach ciepłych:

- 1) sprawdzania obecności gazów za pomocą otwartego ognia,
- 2) wykonywania prac remontowych i konserwacyjnych rurociągów polegających na spawaniu, rozkręcaniu połączeń kolnierzo-wych, wymianie armatury, jeżeli znajdują się one pod ciśnieniem czynnika lub napełnione są gorącą wodą o temperaturze powyżej 50°C,
- 3) rozkręcania złączy na rurociągach znajdujących się pod ciśnieniem czynnika,
- 4) odkopywania lub odkrywania przeizolowanych rurociągów sieci ciepłych będących w stanie naprężeń wewnętrznych na odcinkach dłuższych niż dopuszczalne.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy dokręce-nia kompensatorów dławicowych i dławików armatury, gdy jest to dozwolone przez producenta urządzeń.

§ 42. 1. Przed przystąpieniem do prac remontowych przy ruro-ciągach i armaturze urządzeń hydrotechnicznych należy zamknąć dopływ czynnika, rozprężyć i odvodnić te rurociągi.

2. Wykonywanie prac w odwodnionych rurociągach, sztol-

niach, spiralach turbinowych z ciśnieniowym doprowadzeniem wody, wieżach wyrównawczych i innych urządzeniach lub instalacjach hydrotechnicznych jest dozwolone tylko po podwójnym od-cięciu wody górnej za pomocą zamknięcia ruchowo-awaryjnego i zamknięcia remontowego oraz po specjalnym zabezpieczeniu przed przypadkowym otwarciem tych zamknięć.

3. Gdy istniejące rozwiązanie konstrukcyjne uniemożliwia za-stosowanie podwójnego odcięcia wody, dopuszcza się wykony-wanie prac, o których mowa w ust. 2, bez takiego odcięcia pod warunkiem zachowania specjalnych środków ostrożności określo-nych w instrukcjach eksploatacji urządzeń lub instalacji hydro-technicznych.

§ 43. Prace w odwodnionych rurach ssących turbin wodnych, pompo-turbinach i turbinach wodnych umieszczonych w komo-rach otwartych oraz komorach odwodnień powinny być wykony-wane po odcięciu dopływu wody za pomocą zamknięć.

§ 44. Prace podwodne w silowniach wodnych i budowlach hy-drotechnicznych, jak również wewnątrz sztolni, rurociągów dopro-wadzających i odprowadzających, powinny być wykonywane zgodnie z wymaganiami określonymi w odrębnych przepisach oraz przy wyłączonych i zabezpieczonych przed załączeniem tur-binach, hydrozespołach i pompach.

§ 45. 1. Prace przy urządzeniach, instalacjach i budowlach hy-drotechnicznych z użyciem sprzętu pływającego powinny być wy-konywane przy wyłączonych i zabezpieczonych przed załączeni-em turbinach, hydrozespołach i pompach.

2. Osoby zatrudnione na sprzęcie pływającym należy wyposa-żyć w specjalistyczny sprzęt ratunkowy chroniący przed utonięciem.

§ 46. 1. Wykonujący prace przy urządzeniach i instalacjach ga-zowych, zainstalowanych w pomieszczeniach i strefach obiektów, są obowiązani do przestrzegania wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosowania zabezpieczeń przewidzianych dla danego ro-dzaju gazu oraz urządzeń i instalacji gazowych.

2. Sposób eksploatacji urządzeń i instalacji gazowych, o któ-rych mowa w ust. 1, określa instrukcja eksploatacji tych urządzeń i instalacji.

3. Urządzenia i instalacje gazowe powinny pod względem bezpieczeństwa odpowiadać warunkom technicznym określonym w Polskich Normach oraz w odrębnych przepisach.

§ 47. 1. Podczas prac przy urządzeniach i instalacjach gazo-wych należy przestrzegać wymagań dotyczących ochrony przed pożarem i wybuchem.

2. W pomieszczeniach, w których znajdują się instalacje ga-zowe, powinna być zainstalowana skutecznie działająca wentyla-cja wywiewno- nawiewna.

3. W pomieszczeniach zamkniętych, w których znajduje się in-stalacja gazowa, należy kontrolować stężenie gazów, zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 48. 1. Urządzenia do spalania paliw gazowych powinny za-pewniać samoczynne odcięcie gazu w przypadku zgaśnięcia pło-mienia i spadku ciśnienia gazu.

2. Palnik gazowy powinien być wyposażony w urządzenie za-bezpieczające przed cofnięciem się płomienia do instalacji lub oderwania się płomienia.

§ 49. Przed każdym palnikiem w przewodzie gazowym powin-no znajdować się ręczne urządzenie odcinające dopływ gazu, ob-

slużiwane ręcznie lub działające samoczynnie, z możliwością sterowania ręcznego.

§ 50. Jeżeli paleniska gazowe sterowane są ręcznie, to urządzenia zamykające dopływ gazu znajdujące się przed paleniskiem lub grupą palników powinny być tak usytuowane, aby pracownicy obsługujący mieli możliwość obserwacji płomienia zapalającego go i płomienia głównego podczas wykonywania tych czynności.

§ 51. Do przedmuchiwania instalacji gazowej powinna być stosowana para wodna lub gazy obojętne, nie tworzące mieszanek wybuchowych.

§ 52. Pracodawca użytkujący paliwa gazowe jest obowiązany:

- 1) zatrudniać odpowiednio przeszkolony personel służby eksploatacyjnej i remontowej,
- 2) posiadać niezbędny sprzęt ratunkowy i ochronny wraz z instrukcją jego używania,
- 3) posiadać aparaturę kontrolno-pomiarową oraz urządzenia do sygnalizacji i wykrywania gazu.

§ 53. Przed przystąpieniem do pracy w strefie generatorów elektrycznych chłodzonych wodorem, przy zbiornikach wodoru, elektrolizerach oraz składach butli napełnionych wodorem lub innych zbiornikach z gazem zagrożonych pożarem lub wybuchem, powinny być przeprowadzone pomiary obecności gazów i ich stężenia.

§ 54. Przed przystąpieniem do remontu generatorów elektrycznych, instalacji i zbiorników wodoru lub elektrolizerów należy:

- 1) usunąć z tych urządzeń wodór i przedmuchać gazem obojętnym,
- 2) założyć zaślepki w rurociągach łączących te urządzenia ze źródłem wodoru, niezależnie od zamknięcia odpowiednicza zaworów, lub zdemontować odcinek rurociągu od strony dopływu wodoru z widoczną przerwą.

§ 55.1. Prace przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych, w zależności od zastosowanych metod i środków zapewniających bezpieczeństwo pracy, mogą być wykonywane:

- 1) przy całkowicie wyłączonym napięciu,
- 2) w pobliżu napięcia,
- 3) pod napięciem.

2. Odległości wokół nie osłoniętych urządzeń i instalacji elektroenergetycznych lub ich części znajdujących się pod napięciem, wyznaczające granice strefy prac w pobliżu napięcia i strefy prac pod napięciem, wynoszą:

Napięcie znamionowe urządzenia	Strefa	
	prac pod napięciem	prac w pobliżu napięcia
kV	m	m
do 1	do 0,3	powyżej 0,3 do 0,7
pow. 1 do 30	do 0,6	powyżej 0,6 do 1,4
110	do 1,1	powyżej 1,1 do 2,1
220	do 2,5	powyżej 2,5 do 4,1
400	do 3,5	powyżej 3,5 do 5,4
750	do 6,4	powyżej 6,4 do 8,4

3. Odległości określone w ust. 2, dla urządzeń i instalacji elektroenergetycznych o napięciu znamionowym do 1 kV, dotyczą tylko linii napowietrznych.

4. Prace w pobliżu napięcia powinny być wykonywane przy użyciu środków ochronnych odpowiednich do występujących warunków pracy.

5. Prace pod napięciem należy wykonywać w oparciu o właściwą technologię pracy i przy zastosowaniu wymaganych narzędzi i środków ochronnych, określonych w instrukcji wykonywania tych prac.

§ 56. 1. Wyłączenie urządzeń i instalacji elektroenergetycznych spod napięcia powinno być dokonane w taki sposób, aby uzyskać przerwę izolacyjną w obwodach zasilających urządzenia i instalacje.

2. Za przerwę izolacyjną, o której mowa w ust. 1, uważa się:

- 1) otwarte zestyki łącznika w odległości określonej w Polskiej Normie lub w dokumentacji producenta,
- 2) wyjęte wkładki bezpiecznikowe,
- 3) zdemontowanie części obwodu zasilającego,
- 4) przerwanie ciągłości połączenia obwodu zasilającego w łącznikach o obudowie zamkniętej, stwierdzone w sposób jednoznaczny w oparciu o położenie wskaźnika odzworującego otwarcie łącznika.

§ 57. 1. Przed przystąpieniem do wykonywania prac przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych wyłączonych spod napięcia należy:

- 1) zastosować odpowiednie zabezpieczenie przed przypadkowym załączeniem napięcia,
- 2) wywiesić tablicę ostrzegawczą w miejscu wyłączenia obwodu o treści: „Nie załączać”,
- 3) sprawdzić brak napięcia w wyłączonym obwodzie,
- 4) uziemić wyłączone urządzenia,
- 5) zabezpieczyć i oznaczyć miejsce pracy odpowiednimi znakami i tablicami ostrzegawczymi.

2. Odpowiednim zabezpieczeniem przed przypadkowym załączeniem napięcia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jest:

- 1) w urządzeniach o napięciu znamionowym do 1 kV - wyjęcie wkładek bezpiecznikowych w obwodzie zasilającym lub zablokowanie napędu otwartego łącznika,
- 2) w urządzeniach o napięciu znamionowym powyżej 1 kV - unieruchomienie i zablokowanie napędów łączników lub wstawienie przegród izolacyjnych między otwarte styki łączników.

§ 58. 1. Uziemienia należy wykonać tak, aby miejsce pracy znajdowało się w strefie ograniczonej uziemieniami; co najmniej jedno uziemienie powinno być widoczne z miejsca pracy.

2. W razie zasilania wielostronnego, uziemienia powinny być wykonane od każdej strony zasilania.

§ 59. 1. Jeżeli rozwiązanie konstrukcyjne urządzenia lub instalacji elektroenergetycznej albo rodzaj wykonywanej pracy nie pozwala na wykonanie uziemienia w sposób określony w § 58 ust. 1, dopuszcza się zastosowanie innych środków technicznych i organizacyjnych zapewniających bezpieczeństwo pracy.

2. W sytuacji, o której mowa w ust. 1, poleceniodawca, w piśmnym poleceniu wykonania pracy, jest obowiązany umieścić odpowiedni zapis o zastosowaniu innych środków zapewniających bezpieczeństwo pracy.

§ 60. Przy wykonywaniu prac na elektroenergetycznych liniach napowietrznych, które krzyżują się w strefie ograniczonej uziemieniami ochronnymi z liniami znajdującymi się pod napięciem lub które znajdują się w pobliżu takich linii, należy krzyżujące lub sąsiednie linie wyłączyć również spod napięcia i uziemić lub zastosować inne środki techniczno-organizacyjne niezbędne dla bezpiecznego wykonania pracy.

§ 61.1. Podczas prac wykonywanych przy wyłączonym jednym torze dwutorowej elektroenergetycznej linii napowietrznej o napięciu znamionowym 110, 220 i 400 kV należy:

- 1) tor linii, na którym będą wykonywane prace, wyłączyć spod napięcia i uziemić we wszystkich punktach zasilania oraz założyć uziemiacze na przewody robocze na najbliższych słupach ograniczających miejsce pracy,
- 2) zablokować automatykę samoczynnego powtórnego załączenia na torze pozostającym pod napięciem, a w miejscu pracy oznaczyć tor pozostający pod napięciem,
- 3) założyć dodatkowe uziemiacze:
 - a) na przewody robocze na każdym słupie, na którym wykonywane są prace wymagające dotykania przewodów roboczych,
 - b) po obu stronach mostka przewodu roboczego przy jego rozłączaniu lub łączeniu,
 - c) na przewód odgromowy w miejscu wykonywania na nim prac w warunkach przerwania metalicznego połączenia przewodu odgromowego z konstrukcją słupa.

2. Przy pracach wykonywanych przy wyłączonej jednotorowej elektroenergetycznej linii napowietrznej należy założyć dodatkowe uziemiacze, o których mowa w ust. 1 pkt 3, jeżeli przebiega ona równolegle na odcinkach o łącznej długości większej niż 2 km od elektroenergetycznej linii napowietrznej o napięciu znamionowym:

- 1) 110 kV - w odległości mniejszej niż 100 m,
- 2) 220 kV - w odległości mniejszej niż 150 m,
- 3) 400 kV - w odległości mniejszej niż 200 m,
- 4) 750 kV - w odległości mniejszej niż 250 m.

§ 62. Zabronione jest podczas oględzin urządzeń i instalacji elektroenergetycznych wykonywanie jakichkolwiek prac wymagających zdejmowania osłon i barier ochronnych, otwierania celek, wchodzenia na konstrukcje oraz zbliżania się do nie osłoniętych części urządzeń i instalacji znajdujących się pod napięciem, na odległość mniejszą niż odległości określone w § 55 ust. 2.

§ 63. Zabronione jest wykonywanie prac na napowietrznych liniach elektroenergetycznych, stacjach i rozdzielniach oraz na wysokich konstrukcjach w czasie wyładowań atmosferycznych.

Rozdział 3

Organizacja pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych

§ 64. 1. Prace na czynnych urządzeniach i instalacjach energetycznych mogą być wykonywane na polecenie pisemne, ustne lub bez polecenia.

2. Polecenia, o których mowa w ust. 1, wydaje polecniodawca.

3. Prace w warunkach szczególnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego należy wykonywać na podstawie polecenia pisemnego, przy zastosowaniu odpowiednich środków zabezpieczających zdrowie i życie ludzkie.

4. Pracownicy nie będący pracownikami zakładu prowadzącego eksploatację danego urządzenia i instalacji powinni wykonywać prace wyłącznie na podstawie polecenia pisemnego, z wyjątkiem prac, dla których czynności związane z dopuszczeniem do pracy ustalono odrębnie na piśmie.

5. Bez poleceń, o których mowa w ust. 3, dozwolone jest wykonywanie:

- 1) czynności związanych z ratowaniem zdrowia i życia ludzkiego,
- 2) zabezpieczenia urządzeń i instalacji przed zniszczeniem,
- 3) przez uprawnione i upoważnione osoby prac eksploatacyjnych określonych w instrukcjach.

§ 65. 1. Wydawanie poleceń i dopuszczenie pracowników do wykonywania pracy należy do obowiązków prowadzącego eksploatację urządzeń i instalacji energetycznych.

2. W okresie wykonywania prac rozruchowych obowiązki określone w ust. 1 spoczywają na wykonawcy rozruchu lub przyszłym użytkowniku, jeżeli została zawarta między nimi umowa na piśmie.

3. Na czas wykonywania prac remontowych lub modernizacyjnych przy nieczynnych urządzeniach i instalacjach energetycznych obowiązki określone w ust. 1 mogą być przekazane wykonawcy tych prac, o ile obowiązki te określono w zawartej z nim umowie na piśmie.

§ 66. Prowadzący eksploatację urządzeń i instalacji energetycznych jest obowiązany prowadzić wykazy polecniodawców, określające zakres udzielonego im upoważnienia.

§ 67. Polecenie wykonania pracy powinno w szczególności określać:

- 1) zakres, rodzaj, miejsce i termin,
- 2) środki i warunki do bezpiecznego wykonania pracy,
- 3) liczbę pracowników skierowanych do pracy,
- 4) pracowników odpowiedzialnych za organizację i wykonanie pracy, pełniących funkcję:
 - a) koordynującego lub dopuszczającego, przez podanie stanowiska służbowego lub imiennie,
 - b) kierownika robót, nadzorującego lub kierującego zespołem pracowników - imiennie,
- 5) planowane przerwy w czasie pracy.

§ 68. 1. Koordynującym powinien być pracownik komórki organizacyjnej sprawującej dozór nad ruchem urządzeń i instalacji energetycznych, przy których będzie wykonywana praca.

2. W przypadku gdy dozór nad ruchem urządzeń lub instalacji energetycznych, przy których będzie wykonywana praca, jest prowadzony przez różne komórki organizacyjne zakładu, koordynującym powinna być osoba z kierownictwa jednej z tych komórek.

3. Jeżeli dozór nad ruchem urządzeń lub instalacji energetycznych, przy których będzie wykonywana praca, jest sprawowany przez polecniodawcę, koordynującym powinien być sam polecniodawca.

4. Do obowiązków koordynującego w szczególności należy:

- 1) koordynowanie wykonania prac, określonych w poleceniu, z ruchem urządzeń i instalacji energetycznych,
- 2) określenie czynności łączeniowych związanych z przygotowaniem miejsca pracy,

- 3) wydanie zezwolenia na przygotowanie miejsca pracy, dopuszczenie do pracy i likwidację miejsca pracy,
- 4) podjęcie decyzji o uruchomieniu urządzeń i instalacji energetycznych, przy których była wykonywana praca,
- 5) zapisanie w dokumentacji eksploatacji ustaleń wynikających z pkt 1-4.

§ 69. 1. Dopuszczający powinien być wyznaczony przez poleconiodawcę do każdej pracy wykonywanej na polecenie.

2. Do obowiązków dopuszczającego należy:

- 1) przygotowanie miejsca pracy,
- 2) dopuszczenie do wykonania pracy,
- 3) sprawdzenie wykonania pracy,
- 4) zlikwidowanie miejsca pracy po jej zakończeniu.

§ 70. 1. Nadzorujący powinien być wyznaczony przez poleconiodawcę, jeżeli:

- 1) pracę wykonywać będzie zespół pracowników nie będący zespołem pracowników kwalifikowanych lub kierujący zespołem nie posiada świadectwa kwalifikacyjnego,
- 2) poleconiodawca uzna to za konieczne ze względu na szczególny charakter i warunki wykonywania pracy.

2. Nadzorujący nie powinien wykonywać innych prac poza czynnościami nadzoru.

3. Do obowiązków nadzorującego należy:

- 1) sprawdzenie przygotowania miejsca pracy i jego przejęcie od dopuszczającego, jeżeli zostało przygotowane właściwie,
- 2) zaznajomienie nadzorowanych pracowników z warunkami bezpiecznego wykonywania pracy,
- 3) sprawowanie ciągłego nadzoru nad pracownikami, aby nie przekraczali granicy wyznaczonego miejsca pracy,
- 4) powiadomienie dopuszczającego lub koordynującego o zakończeniu pracy.

§ 71. 1. Funkcją kierującego zespołem:

- 1) pracowników kwalifikowanych powinien pełnić pracownik posiadający ważne świadectwo kwalifikacyjne, właściwe dla określonego w poleceniu zakresu pracy i rodzaju urządzeń i instalacji energetycznych, przy których będzie wykonywana praca,
- 2) w przypadku zespołu, nie będącego zespołem pracowników kwalifikowanych - może pełnić osoba nie posiadająca świadectwa kwalifikacyjnego, a posiadająca umiejętności zawodowe w zakresie wykonywanej pracy, przeszkolona w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Do obowiązków kierującego zespołem pracowników kwalifikowanych w szczególności należy:

- 1) dobór pracowników o umiejętnościach zawodowych odpowiednich do wykonania poleconej pracy,
- 2) sprawdzenie przygotowania miejsca pracy i przejęcie go od dopuszczającego, jeżeli zostało przygotowane właściwie,
- 3) zaznajomienie podległych pracowników ze sposobem przygotowania miejsca pracy, występującymi zagrożeniami w miejscu pracy i w bezpośrednim sąsiedztwie oraz warunkami i metodami bezpiecznego wykonywania pracy,
- 4) zapewnienie wykonania pracy w sposób bezpieczny,
- 5) egzekwowanie od członków zespołu stosowania właściwych

środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz właściwych narzędzi i sprzętu,

6) nadzorowanie przestrzegania przez podległych pracowników przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania pracy,

7) powiadomienie dopuszczającego lub koordynującego o zakończeniu pracy.

3. Do obowiązków kierującego zespołem pracowników nie posiadających kwalifikacji należą czynności i zadania określone w ust. 2 pkt 1 i pkt 4-6.

§ 72. 1. W przypadku gdy na jednym obiekcie energetycznym wykonuje prace jednocześnie więcej niż jeden zespół pracowników, należy wyznaczyć kierownika robót, jeżeli poleconiodawca uzna to za konieczne.

2. Do obowiązków kierownika robót należy koordynowanie pracy różnych zespołów pracowników, w celu wyeliminowania zagrożeń wynikających z ich jednoczesnej pracy na jednym obiekcie.

§ 73. 1. Polecenie pisemne wykonania pracy powinno być wystawione:

- 1) kierującemu zespołem lub nadzorującemu i przekazane dopuszczającemu,
- 2) na prace wykonywane przez jeden zespół pracowników w jednym miejscu pracy.

2. Dozwolone jest przekazywanie polecenia pisemnego środkami łączności.

3. Dozwolone jest wystawienie jednego polecenia pisemnego na takie same prace wykonywane przez jeden zespół pracowników kolejno w innych miejscach pracy, gdy zespół pracuje w tym samym czasie tylko w jednym miejscu, a warunki bezpiecznego wykonania pracy są takie same we wszystkich miejscach.

4. Miejsce pracy dla prac wykonywanych w budynkach powinno być ograniczone do jednego pomieszczenia lub strefy wyznaczonej w poleceniu. Poleconiodawca może dopuścić wykonywanie prac przez jednego lub kilku pracowników zespołu w różnych pomieszczeniach, dokonując odpowiedniego zapisu w poleceniu. Wykonujący prace w różnych pomieszczeniach powinni posiadać ważne świadectwo kwalifikacyjne.

§ 74. 1. Polecenie wykonania pracy jest ważne na czas określony przez poleconiodawcę.

2. W razie potrzeby poleconiodawca może w poleceniu dokonać zmiany uprzednio podanych terminów wykonania pracy oraz zmiany liczby pracowników w składzie zespołu.

3. W poleceniu pisemnym wykonania pracy zmiany terminów i liczby pracowników, o których mowa w ust. 2, powinny być odnotowane w odpowiedniej rubryce.

§ 75. 1. Polecenia wykonania pracy powinny być rejestrowane przez poleconiodawcę w rejestrze poleceń, przy czym w przypadku polecenia ustnego powinna być odnotowana jego treść. Formę ewidencji poleceń ustala pracodawca.

2. Polecenia pisemne wykonania prac należy przechowywać przez okres 30 dni od daty zakończenia pracy.

§ 76. Przygotowania miejsca pracy i dopuszczenia do pracy dokonuje osoba pełniąca funkcję dopuszczającego. Przygotowanie miejsca pracy, o którym mowa w § 69 ust. 2 pkt 1, polega na:

- 1) uzyskaniu zezwolenia na rozpoczęcie przygotowania miejsca pracy od koordynującego, jeżeli został on wyznaczony,
- 2) uzyskaniu od koordynującego potwierdzenia o wykonaniu niezbędnych przełączeń oraz zezwolenia na dokonanie przełączeń i założenia odpowiednich urządzeń zabezpieczających, przewidzianych do wykonania przez dopuszczającego,
- 3) wyłączeniu urządzeń z ruchu w zakresie określonym w poleceniu i uzgodnionym z koordynującym,
- 4) zablokowaniu napędów łączników, zaworów, zasuw w sposób uniemożliwiający przypadkowe uruchomienie wyłączonych urządzeń lub doprowadzenie czynnika,
- 5) sprawdzeniu, czy w miejscu pracy w wyłączonych urządzeniach zostało usunięte zagrożenie - napięcie, ciśnienie, temperatura, woda, gaz,
- 6) zastosowaniu wymaganych zabezpieczeń na wyłączonych urządzeniach - zaślepki, uziemienia,
- 7) założeniu ogrodzeń i osłon w miejscu pracy stosownie do występujących potrzeb,
- 8) oznaczeniu miejsca pracy i wywieszeniu tablic ostrzegawczych - w tym również w miejscach zdalnego sterowania napędami wyłączonych urządzeń.

§ 77. Przy wykonywaniu czynności związanych z przygotowaniem miejsca pracy może brać udział, pod nadzorem dopuszczającego, członek zespołu, który będzie wykonywał pracę, jeżeli jest pracownikiem uprawnionym.

§ 78. 1. Rozpoczęcie pracy jest dozwolone po uprzednim przygotowaniu miejsca pracy oraz dopuszczeniu do pracy, polegającym na:

- 1) sprawdzeniu przygotowania miejsca pracy przez dopuszczającego i kierującego zespołem pracowników lub nadzorującego,
- 2) wskazaniu zespołowi pracowników miejsca pracy,
- 3) pouczeniu zespołu pracowników o warunkach pracy oraz wskazaniu zagrożeń występujących w sąsiedztwie miejsca pracy,
- 4) udowodnieniu, że w miejscu pracy zagrożenie nie występuje,
- 5) potwierdzeniu dopuszczenia do pracy podpisami w odpowiednich rubrykach dwóch egzemplarzy polecenia pisemnego lub w przypadku polecenia ustnego - w dzienniku operacyjnym prowadzonym przez dopuszczającego.

2. Po dopuszczeniu do pracy oryginał polecenia pisemnego powinien być przekazany kierownikowi robót lub kierującemu zespołem pracowników, lub nadzorującemu, a kopia polecenia powinna pozostać u dopuszczającego.

§ 79. Prace przy urządzeniach i instalacjach energetycznych mogą być wykonywane tylko przy zastosowaniu sprawdzonych metod i technologii. Dopuszcza się wykonywanie prac przy zastosowaniu nowych metod i technologii, pod warunkiem wykonywania tych prac w oparciu o opracowane specjalnie dla nich instrukcje.

§ 80. 1. Przy wykonywaniu prac na polecenie jest zabronione:

- 1) rozszerzanie pracy poza zakres i miejsce określone w poleceniu,
- 2) dokonywanie zmian położenia napędów, aparatury i armatury odcinającej, użytej do przygotowania miejsca pracy, usuwanie ogrodzeń, osłon, barier, zaślepek i tablic ostrzegawczych oraz zdejmowanie uziemiaczy, jeżeli ich zdjęcie nie zostało przewidziane w poleceniu.

2. Jeżeli w czasie pracy warunki bezpiecznego jej wykonania nie pozwalają kierującemu zespołem pracowników na bezpośredni udział w pracy z jednoczesnym pełnieniem funkcji nadzoru i kontroli, nie powinien on bezpośrednio wykonywać tej pracy, a wykonywać tylko czynności nadzorowania zespołu pracowników.

§ 81. W razie konieczności opuszczenia miejsca pracy przez kierującego zespołem pracowników lub nadzorującego, dalsze wykonywanie pracy powinno być przerwane, zespół pracowników wyprowadzony z miejsca pracy, a miejsce pracy odpowiednio zabezpieczone przed dostępem osób postronnych.

§ 82. 1. Po przerwaniu pracy wykonywanej na polecenie jej wznowienie może nastąpić po ponownym dopuszczeniu do pracy. Nie wymaga się ponownego dopuszczenia do pracy po przerwie, jeżeli w czasie trwania przerwy zespół pracowników nie opuścił miejsca pracy lub miejsce pracy na czas opuszczenia go przez zespół pracowników zostało zabezpieczone przed dostępem osób postronnych.

2. Kierujący zespołem pracowników lub nadzorujący, przed wznowieniem pracy po przerwie nie wymagającej ponownego dopuszczenia, jest obowiązany dokonać dokładnego sprawdzenia zabezpieczenia miejsca pracy.

3. Jeżeli podczas sprawdzania, o którym mowa w ust. 2, zostanie stwierdzona zmiana tego zabezpieczenia, wznowienie pracy jest niedozwolone.

4. O decyzji wstrzymania pracy kierujący zespołem pracowników lub nadzorujący powinien niezwłocznie powiadomić dopuszczającego lub koordynującego oraz odnotować przerwę w poleceniu pisemnym wykonania pracy.

§ 83. 1. O przerwie w pracy wymagającej ponownego dopuszczenia do pracy przed jej wznowieniem kierujący zespołem pracowników lub nadzorujący obowiązany jest powiadomić dopuszczającego lub koordynującego, a w razie wykonywania pracy na polecenie pisemne przekazać to polecenie dopuszczającemu lub koordynującemu po uprzednim podpisaniu.

2. Jeżeli w czasie trwania przerwy w pracy przewidywana jest likwidacja miejsca pracy, kierujący zespołem pracowników obowiązany jest przed jego opuszczeniem przez zespół pracowników usunąć z niego materiały, narzędzia i sprzęt oraz powiadomić o tym dopuszczającego lub koordynującego.

§ 84. 1. Przy wykonywaniu pracy przez jeden zespół pracowników kolejno w kilku miejscach pracy dopuszczenie w nowym miejscu pracy może nastąpić po zakończeniu pracy w poprzednim miejscu.

2. Samowolna zmiana miejsca pracy jest niedozwolona.

§ 85. 1. Zakończenie pracy na polecenie następuje, jeżeli cały zakres prac przewidziany poleceniem został w pełni wykonany.

2. Po zakończeniu pracy:

- 1) kierujący zespołem pracowników lub nadzorujący jest obowiązany:
 - a) zapewnić usunięcie materiałów, narzędzi oraz sprzętu,
 - b) wyprowadzić zespół pracowników z miejsca pracy,
 - c) powiadomić dopuszczającego lub koordynującego o zakończeniu pracy,
- 2) dopuszczający do pracy jest obowiązany:
 - a) sprawdzić i potwierdzić zakończenie pracy,

- b) zlikwidować miejsce pracy przez usunięcie technicznych środków zabezpieczających użytych do jego przygotowania,
- c) przygotować urządzenia do ruchu i powiadomić o tym koordynującego.

3. W czynnościach związanych z likwidacją miejsca pracy mogą brać udział, pod nadzorem dopuszczającego, kierujący zespołem pracowników i członkowie tego zespołu.

§ 86. 1. Koordynujący zezwala na uruchomienie urządzenia lub instalacji energetycznej, przy których była wykonywana praca, po otrzymaniu informacji od dopuszczającego o gotowości urządzenia do ruchu.

2. Jeśli praca była wykonywana przez kilka zespołów pracowników, decyzję o uruchomieniu urządzenia lub instalacji energe-

tycznej koordynujący może podjąć po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 1, od wszystkich dopuszczających.

Rozdział 4 Przepisy końcowe

§ 87. Traci moc rozporządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 9 maja 1970 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach energetycznych oraz w innych zakładach przy urządzeniach elektroenergetycznych (Dz. U. Nr 14, poz. 125 i z 1974 r. Nr 12, poz. 72).

§ 88. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki: J. Steinhoff

Współpraca URE z zagranicą

(11.10.99 r. - 10.12.99 r.)

1. W dniach 11.10 - 5.11. br. Pan Grzegorz Borowiec - Dyrektor Generalny URE uczestniczył w zorganizowanym przez United States Agency For International Development szkoleniu dotyczącym metod wdrażania reformy sektora energetycznego w Portland (USA).

2. Prezes URE Leszek Juchniewicz i Dyrektor BWZiE Bogusław Zaleski - na zaproszenie włoskiego regulatora - uczestniczyli w dniach 8-9 października br. w Rzymie w ogólnoeuropejskim spotkaniu Regulatorów państw Unii Europejskiej na temat kryteriów ustalania cen i taryf energii. Podczas obrad wymieniano doświadczenia poszczególnych państw w regulowaniu i liberalizowaniu rynku energetycznego w sytuacji dominującej pozycji wytwórcy energii, omówiono także zagadnienia cenowo taryfowe.

3. Dyrektor Departamentu Koncesji Pani Elżbieta Niebisz oraz Wicedyrektor Oddziału Centralnego URE Pan Marek Woszczyk wzięli udział w posiedzeniu połączonych Komitetów Konkurencyjnego/Konkurencyjnego oraz Taryfowego organizacji środkowo-europejskich regulatorów. Spotkanie odbyło się w dniach 11-13 października br. w Erewaniu (Armenia) pod auspicjami Narodowego Stowarzyszenia Regulatorów Amerykańskich (NARUC).

4. W dniach 26-27 października br. Dyrektor BWZiE Bogusław Zaleski przebywał w Leiden (Holandia), gdzie uczestniczył w seminarium zorganizowanym przez Komisję Europejską na temat regulacji i otwarcia sektora energetycznego na konkurencję.

5. W dniu 29 października br. Dyrektor BWZiE Bogusław Zaleski spotkał się z przedstawicielami irlandzkiej firmy energetycznej ESB International - Panem Eamonem Beattie i Panią Natashą La Cumbre. Przedmiotem spotkania była analiza sytuacji prawnej w dziedzinie energetyki w Polsce. Omawiano także perspektywy ewentualnych inwestycji firmy ESB na rynku polskim.

6. W dniu 29 października br. Dyrektor BWZiE Bogusław Zaleski oraz Doradca Prezesa URE Mirosław Duda spotkali się

z przedstawicielami amerykańskich firm energetycznych. W spotkaniu uczestniczył m.in. były Ambasador USA w Polsce Pan Nicholas Rey. Przedmiotem rozmowy były sprawy związane z regulacją rynku energetycznego w Polsce oraz perspektywami prywatyzacji polskich elektrowni.

7. W dniach 3-4 listopada br. w Hotelu Sheraton w Warszawie odbyła się V Doroczna Międzynarodowa Konferencja „Commercial Opportunities in the Energy Sector of Central and Eastern Europe” zorganizowana przez Adam Smith Institute. Z ramienia URE w konferencji uczestniczył Witold Włodarczyk - Dyrektor Departamentu Planów i Analiz.

8. W dniu 4 listopada br. Wiceprezes URE Wiesław Wójcik spotkał się z Panem Ondrejem Studencem - Dyrektorem Generalnym Departamentu Energetyki w Ministerstwie Gospodarki Republiki Słowacji. Podczas spotkania dyskutowano na temat doświadczeń regulacji sektora energetycznego, w szczególności zwrócono uwagę na rolę naszego Urzędu w zakresie regulacji.

9. W dniach 7-9 grudnia br. odbyło się III Doroczne Spotkanie Regulatorów (Third Annual Energy Regulatory Conference), którego gospodarzem był węgierski Urząd Regulacyjny. W Konferencji sponsorowanej przez NARUC wzięli udział przedstawiciele 17 państw Europy Środkowo-Wschodniej. Przedmiotem obrad była problematyka regulacji energetyki w państwach regionu.

10. W dniu 8 grudnia br. Wiceprezes URE Wiesław Wójcik, Dyrektor Departamentu Taryf Jacek Lorent oraz Dyrektor Departamentu Planów i Analiz Witold Włodarczyk uczestniczyli w zorganizowanym przez ambasadę Stanów Zjednoczonych w Polsce spotkaniu z przedstawicielami amerykańskich firm energetycznych zainteresowanych inwestycjami i nawiązaniem kontaktów handlowych z polskim sektorem elektroenergetycznym. Dyrektor Witold Włodarczyk wygłosił referat poświęcony roli regulatora w polskim sektorze energetycznym.

11. 10 grudnia br. Prezes URE Leszek Juchniewicz przyjął przedstawicieli Japan Consulting Institute - instytucji zajmującej się analizowaniem możliwości ekspansji firm japońskich na rynkach światowych.

2		POLECENIE PRZELEWU		A
W ciężar rachunku		Na dobro rachunku		
Nazwa dłużnika:		Nazwa wierzyciela: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI 00-872 Warszawa ul. Chłodna 64		
w (Banku)		w (Banku) NBP O/O Warszawa		
Nr rachunku:		Nr rachunku: 10101010-2873-223-1		
Pl. Kas.:	Data:	Kwota:		

Tytułem:
Opłata za Biuletyn URE

.....
(pieczęć zleceniodawcy i podpisy)

(stempel Banku)

2		POLECENIE PRZELEWU		D
W ciężar rachunku		Na dobro rachunku		
Nazwa dłużnika:		Nazwa wierzyciela: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI 00-872 Warszawa ul. Chłodna 64		
w (Banku)		w (Banku) NBP O/O Warszawa		
Nr rachunku:		Nr rachunku: 10101010-2873-223-1		
Pl. Kas.:	Data:	Kwota:		

Tytułem:
Opłata za Biuletyn URE

.....
(pieczęć zleceniodawcy i podpisy)

(stempel Banku)

2		POLECENIE PRZELEWU		B
W ciężar rachunku		Na dobro rachunku		
Nazwa dłużnika:		Nazwa wierzyciela: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI 00-872 Warszawa ul. Chłodna 64		
w (Banku)		w (Banku) NBP O/O Warszawa		
Nr rachunku:		Nr rachunku: 10101010-2873-223-1		
Pl. Kas.:	Data:	Kwota:		

Tytułem:
Opłata za Biuletyn URE

.....
(pieczęć zleceniodawcy i podpisy)

(stempel Banku)

2		POLECENIE PRZELEWU		C
W ciężar rachunku		Na dobro rachunku		
Nazwa dłużnika:		Nazwa wierzyciela: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI 00-872 Warszawa ul. Chłodna 64		
w (Banku)		w (Banku) NBP O/O Warszawa		
Nr rachunku:		Nr rachunku: 10101010-2873-223-1		
Pl. Kas.:	Data:	Kwota:		

Tytułem:
Opłata za Biuletyn URE

.....
(pieczęć zleceniodawcy i podpisy)

(stempel Banku)

Zamówienie - Biuletyn URE	
Numery:	
Liczba egzemplarzy:	
Wartość:	
Adres, na który należy nadsyłać Biuletyn:	
Imię, nazwisko/Firma:	
Ulica:	
nr.:	
Miasto:	
kod:	
Telefon kontaktowy (z kier.):	
<i>Pieczętka i podpis</i>	

Zamówienie - Biuletyn URE	
Numery:	
Liczba egzemplarzy:	
Wartość:	
Adres, na który należy nadsyłać Biuletyn:	
Imię, nazwisko/Firma:	
Ulica:	
nr.:	
Miasto:	
kod:	
Telefon kontaktowy (z kier.):	
<i>Pieczętka i podpis</i>	

**„Biuletyn
Urzędu Regulacji Energetyki”**

zawiera m.in.:

- wykaz przedsiębiorstw ubiegających się o udzielenie koncesji,
- zestawienie udzielonych koncesji,
- zestawienie zatwierdzonych taryf,
- adresy komisji kwalifikacyjnych,
- akty wykonawcze do ustawy - Prawo energetyczne,
- informacje o sporach rozstrzyganych przez Prezesa Urzędu,
- artykuły o pracach Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Biuletyn ukazuje się jako dwumiesięcznik.

* * * * *

**Warunki prenumeraty w roku 2000
dwumiesięcznika:
„Biuletyn Urzędu Regulacji Energetyki”**

Prenumeratę można zamówić na dowolną liczbę egzemplarzy.

Cena rocznej prenumeraty (6 numerów x 12 zł za 1 egz.) wynosi 72 zł, 2 egz. odpowiednio 144 zł.

Biuletyn ukazuje się od 15 lipca 1998 r. Egzemplarze archiwalne poza numerem 1/98 są do nabycia w Urzędzie Regulacji Energetyki (cena 1 egz. wynosi 9 zł).

Dwumiesięcznik będzie przesyłany na nazwisko osoby i adres wysyłkowy podany na zamówieniu.

Prosimy o przesłanie czytelnie wypełnionego zamówienia na Biuletyn URE **wraz z kopią przelewu** na adres: Urząd Regulacji Energetyki, Biuro Komunikacji Społecznej i Informacji, 00-872 Warszawa, ul. Chłodna 64, lub faksem: (022) 661 62 24.

SŁOWNIK REGULACJI I REGULATORA

Rynek giełdowy - jedna z form rynku kapitałowego, podlegająca, ze względu na swą charakterystykę, bardzo szczegółowym regulacjom prawnym - w Polsce jest to Ustawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi, do której w przyszłości dołączy ustawa o giełdach towarowych, a także nadzorowi państwa - Komisja Papierów Wartościowych i Giełd. Przedmiotem obrotu na tym rynku mogą być zarówno papiery wartościowe (akcje, obligacje, instrumenty pochodne), jak i towary (np. ropa naftowa, miedź, pszenica, półtusze wieprzowe, ale także waluty) - stąd podział na giełdy papierów wartościowych oraz giełdy towarowe. Podstawową zasadą działania giełdy jest łączenie złożonych ofert sprzedaży z ofertami zakupu danego instrumentu, przy czym zazwyczaj sprzedawca nie zna nabywcy. Cena jednostkowa w zawartej transakcji nie może być wyższa od ceny zakupu zgłoszonej przez nabywcę i niższa od ceny sprzedaży zgłoszonej przez sprzedawcę. Zgłaszana na giełdę oferta musi zawierać poza określeniem zleceńodawcy przynajmniej trzy informacje: rodzaj oferty (kupno/sprzedaż), liczbę jednostek danego dobra, których dotyczy oferta i propozycję ceny jednostkowej. Aby umożliwić tak uproszczony obrót i jednocześnie dać gwarancje jakości niezbędne jest bardzo szczegółowe wystandaryzowanie przedmiotu obrotu, tzn. precyzyjne opisanie wszystkich parametrów charakterystycznych dla jednostki instrumentu podlegającego obrotowi, np. każda akcja danej spółki podlegająca obrotowi na giełdzie musi mieć taką samą wartość nominalną, dawać jej właścicielowi taki sam udział w zyskach spółki i taką samą liczbę głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy, a każda baryłka ropy naftowej zawierać jej taką samą ilość i spełniać określone wymogi jakościowe.

W celu lepszego usprawnienia funkcjonowania giełdy wydziela się zazwyczaj tzw. „parkiety”. Warunkiem notowania instrumentu na danym parkiecie jest spełnienie charakterystycznych dla niego kryteriów. Podział ten może zależeć na przykład od:

- sposobu ustalania ceny - może być on w systemie „jednolitego kursu dnia” lub „notowań ciągłych”. W przypadku „kursu jednolitego” wszystkie transakcje zgłoszone do określonej godziny w danym dniu odbywają się po jednakowej cenie umożliwiającej zazwyczaj maksymalizację obrotu. Oferty zgłoszone po tej godzinie są notowane następnego dnia pracy giełdy. Natomiast w przypadku „notowań ciągłych” transakcja może być zawarta w dowolnym momencie sesji giełdowej, jeżeli tylko zgłoszona oferta napotka odpowiadającą jej ofertę przeciwną, np. oferta sprzedaży - ofertę kupna.
- rodzaju notowanego instrumentu - na giełdach papierów wartościowych mogą to być parkiety (rynki): akcji, obligacji, akcji NFI, warrantów; a w przypadku giełd towarowych: dolara, funta, albo ropy naftowej, miedzi itp.
- terminu dostawy instrumentu - wyróżnia się tu rynek bieżący (spot) oraz terminowy (futures).

(K.G.)

Rynek transakcji bieżących - zwany także natychmiastowym lub *ang.* spot; forma rynku finansowego, na którym dostawa instrumentu na jaki opiewa transakcja następuje bezpośrednio lub w krótkim okresie po jej zawarciu. Na projektowanym rynku energii do rynku natychmiastowego można zaliczyć rynki: „doba przed”, „godzina przed”, bilansujący.

(K.G.)

Rynek transakcji terminowych - *ang.* futures; forma rynku finansowego, na którym dostawa instrumentu na jaki opiewa transakcja następuje w pewnym odstępie czasu, zwykle od tygodnia do kilku lat, po jej zawarciu. Ponadto w odróżnieniu od rynku bieżącego rozliczenie transakcji nie musi się za-

wsze odbywać poprzez zapłatę za fizyczną dostawę towaru. Możliwe jest również wyłącznie finansowe rozliczenie zawartej transakcji w oparciu cenę z rynku bieżącego. Przykład: firmy A (sprzedawca) i B (nabywca) zawarły transakcję na 100 jednostek określonego towaru po 10 zł/jedn. z terminem dostawy za 3 miesiące. W momencie realizacji dostawy cena jednostki towaru na rynku bieżącym wyniosła 12 zł, stąd w przypadku rozliczenia finansowego firma A przekazała firmie B różnicę pomiędzy ceną kontraktową a ceną bieżącą $(12 \text{ zł/jedn} - 10 \text{ zł/jedn}) \cdot 100 \text{ jedn.} = 200 \text{ zł}$. Gdyby cena na rynku bieżącym wyniosła zamiast 12 zł/jedn. 9 zł/jedn. to firma B wypłaciłaby firmie A 100 zł. Na projektowanym rynku energii będą zapewne w występowały obie przedstawione powyżej formy rozliczeń na rynku terminowego.

(K.G.)

Forward - instrument finansowy na rynku terminowym zobowiązujący dwie strony do zawarcia w przyszłości transakcji na warunkach określonych w kontrakcie. Wystawiający kontrakt zobowiązuje się do dostarczenia przedmiotu kontraktu w ustalonym terminie. Nabywca kontraktu zobowiązuje się do zapłacenia ustalonej ceny po dostarczeniu przedmiotu kontraktu. Cechy charakterystyczne forwardu:

- występuje w obrocie pozagiełdowym (nie jest notowany na żadnej giełdzie, a jedynie u wybranych pośredników);
- jest kontraktem niestandaryzowanym, tzn. w momencie zawierania kontraktu nabywca i wystawca określają takie elementy jak ilość towaru objętego kontraktem, cena oraz termin dostawy;
- prawie zawsze dochodzi do fizycznej dostawy przedmiotu kontraktu;
- płatność następuje po dostawie.

(K.G.)

Futures - w ogólnych zasadach zbliżony do kontraktu typu forward. Cechy wyróżniające futures to, że:

- jest zawierany poprzez giełdę;
- jest kontraktem standaryzowanym, tzn. instytucja prowadząca giełdę, a nie strony kontraktu, określa takie parametry, jak: ilość towaru stanowiącego przedmiot pojedynczego kontraktu, parametry jakościowe czy termin dostawy; jedynie cena ulega zmianom zgodnie z wynikami notowań giełdowych;
- w większości przypadków następuje jedynie finansowe rozliczenie kontraktu bez dostawy przedmiotu kontraktu;
- kontrakt rozliczany jest codziennie poprzez izbę rozrachunkową.

(K.G.)

Opcja - instrument finansowy na rynku terminowym dający jego nabywcy prawo do zawarcia w przyszłości transakcji na warunkach określonych w kontrakcie. Występują dwa typy opcji:

- *opcja typu call* - daje jej nabywcy prawo zakupu towaru na który opiewa opcja na warunkach (cena, termin dostawy) w niej określonych, natomiast nakłada na jej wystawcę obowiązek dostawy towaru, gdy zażąda tego nabywca opcji;
- *opcja typu put* - daje jej nabywcy prawo sprzedaży towaru na który opiewa opcja na warunkach (cena, termin dostawy) w niej określonych, natomiast nakłada na jej wystawcę obowiązek nabycia towaru, gdy zażąda tego nabywca opcji;

Za wystawienie opcji pobierana jest opłata zwana premią. Opcja podobnie jak futures i forward służy do ograniczenia ryzyka związanego ze zmianą cen instrumentu bazowego (towaru lub papieru wartościowego na który została wystawiona).

(K.G.)

URE
URZĄD REGULACJI ENERGETYKI